

# হেমচন্দ্র দেব গোস্বামী মহাবিদ্যালয়

● আলোচনী ●

[১৯৯৫-৯৬ বর্ষ]



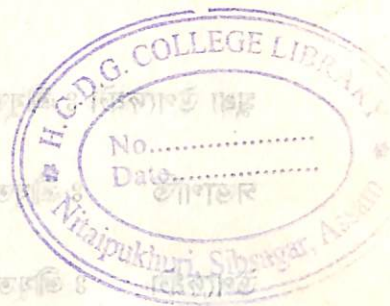
সম্পাদক -

শ্রীদিজু মণি ভূঞা

হেমচন্দ্র দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী

বহুৰেৰেকীয়া প্ৰকাশ

১৯৯৫-৯৬ চন ( একাদশ সংখ্যা )



শুভেচ্ছাৰে—

প্ৰতি, \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

সম্পাদক

ভাৱাধায়ক

শ্ৰীযুতা ক্ষীৰপ্ৰভা গগৈ

(অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ)

সম্পাদক

শ্ৰীদিজ্জমণি ভূঞা

(ভাঃ প্ৰাঃ) শ্ৰীতপন বৰগোহাঁই

মুখ্য উপদেষ্টা : শ্ৰীযুত ডব্লুধৰ নেওগ, (অধ্যক্ষ)

সভাপতি : শ্ৰীযুত লোহিত শইকীয়া

উপদেষ্টা : শ্ৰীযুত সুধীৰ কুমাৰ দাস

উপদেষ্টা : শ্ৰীমতী ক্ষীৰপ্ৰভা গগৈ

সম্পাদক : শ্ৰীদিজুমণি ভূঞা

সাধাৰণ সম্পাদক : শ্ৰীতপন বৰগোহাঁই

সদস্য : শ্ৰীমিন্টু বুঢ়াগোহাঁই

সদস্য : শ্ৰীমতী বিজু দত্ত

অঙ্গসজ্জা : শ্ৰীতপন বৰগোহাঁই

বেটুপাতৰ শিল্পী : শ্ৰীতৰুণ গগৈ

মুদ্ৰণ : অম্বতা প্ৰিণ্টাৰ্চ, তৰাজান, এ, টি, ৰোড : ঘোৰহাট-১

## উৎসৰ্গা

১৯৯৬ চনৰ এপ্ৰিল মাহত আমাৰ মহা-বিদ্যালয়ৰ তৃতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰী ৩ লোহিতী দেউৰী কৰ্কট ৰোগত পৰি মৃত্যু মুখত পৰে। তেখেতৰ মৃত আত্মালৈ অন্নাজলী বিবেদিলো আৰু ১৫-১৬ বৰ্ষৰ আলোচনীখন উৎসৰ্গা কৰিলো।

সাধাৰণ সম্পাদক  
আলোচনী সম্পাদক



আমাৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস—

অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ডিব্ৰুগড়ৰ বেঙুং

## MEMBERS OF TEACHING STAFF



From left of right

**Sitting :-** Sri Debeshwar Changmai, Sri Nomal Ch. Konwar, Mrs, Anjali Gogoi  
Mrs. Bhadrawati Gogoi, Sri Dambarudhar Neog (Principal), Mrs. Khira  
prabha Gogoi, Sri Lohit Saikia, Sri Banikanta Gogoi, Sri Rebakanta Bora

**Standing :-** Sri Alok Gohain, Sri Sanjeev Borgohain, Sri Sudhir Kr. Das,  
Sri Lalit Ch. Tamuly, Sri Madhab Mahanta, Mrs Gitali Saikia  
Ms Manashi Gogoi.

## = শুভেচ্ছা বাণী =

আত্মাৰ বাণী সদৃশ সাহিত্যই ব্যক্তি আৰু সমাজ জীৱনত ঘটায় ক্ৰান্তিকাৰী উত্তৰণ।  
সভ্যতা সংস্কৃতিৰ দিগন্ত পোহৰাই তোলে সাহিত্যইহে। প্ৰগতিৰ পথত আগুৱাই যোৱাৰ  
পথ প্ৰদৰ্শকৰূপী সাহিত্যই সাহিত্যসেৱীক চিৰ স্বৰণীয় কৰি তোলে। বিবিধ গ্ৰন্থ অধ্যয়ণৰ  
জৰিয়তে চিন্তা জগতখনৰ ব্যাপকতা বৃদ্ধি পালে সাহিত্যসেৱীয়ে বচনা কৰিব পাৰে অমব  
সাহিত্য। সত্য আৰু সুন্দৰেও প্ৰকাশ কৰে একমাত্ৰ সাহিত্যৰ মাজেদিয়েই।

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে তেওঁলোকৰ সাহিত্যিক সৃষ্টি সমূহ  
প্ৰকাশ কৰিবলৈ সন্যোগ পায়। সাহিত্য চৰ্চাকাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয়ৰ  
আলোচনীখন প্ৰেৰণাদায়ক হওঁক এই কামনা থাকিল।

আলোচনীখন সৰ্বদা সুন্দৰ হৈ প্ৰকাশ পাব বুলি আশা কৰিলো আৰু আন্তৰিক  
শুভেচ্ছা জনালো।

শ্ৰীডম্বৰধৰ নেওগ  
অধ্যক্ষ ( ভাঃ প্ৰাঃ )

## শ্ৰদ্ধাঞ্জলী

মাতৃ মন্দিৰত বহি মঠা  
বুকুৰ ভোজৰ বুৰঞ্জী ৰচা

অসমৰ

জাতীয় শহীদসকলৰ

পৱিত্ৰ স্মৃতিত

আলোচনীখন উচৰ্গা কৰিলো।

সম্পাদক

## ঃ কৃতজ্ঞতা :ঃ

হেমচন্দ্র দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৯৫-৯৬ চনৰ আলোচনীখন প্ৰস্তুত কৰোতে বিভিন্ন দিশত পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে কৃতজ্ঞতা যাচিলো এইসকললৈ :—

শ্ৰীযুত ডম্বকধৰ নেওগ	(অধ্যক্ষ)
শ্ৰীযুত লোহিত শইকীয়া	(প্ৰৱক্তা)
শ্ৰীযুত সুধীৰ কুমাৰ দাস	”
শ্ৰীমতী ক্ষীৰপ্ৰভা গগৈ	”
শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈ	”
শ্ৰীযুত বাণীকান্ত গগৈ	”
শ্ৰীমতী ভদ্ৰাৱতী গগৈ	”
শ্ৰীযুত শিৱৰঞ্জন শৰ্মা	”
শ্ৰীযুত কণীধৰ শইকীয়া	”
শ্ৰীমতী মানসী গগৈ	”

বিভিন্ন কামত সহায় কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বৰ্গ :—

সৰ্ব্বশ্ৰী তপন বৰগোঁহাই, মিটু বৃঢ়াগোঁহাই, নিল বড়া, দাছল বড়া, জীৱ ফুলকোঁৱৰ, দিপেন বৃঢ়াগোঁহাই, ছলেন, খগেন, ফুলেশ্বৰ, দিলিপ, প্ৰৱিত্ৰ, দিপক, পঙ্কজ, বাতুল, জয়ন্ত দা, নৱদা, অনিল, মনোজ, শিৱানন্দ, স্মৃতাস, জুন, পাপু, ভূপেন, দিপৰঞ্জন।

সৰ্ব্বশ্ৰীমতী জ্যোতি বৃঢ়াগোঁহাই, বিজু বৰঠাকুৰ, মণিকা গগৈ, মণিকা বৰবৰুৱা, বিজু দত্ত, বিজু বৰঠাকুৰ, শিখমণি দিহিঙ্গিয়া, পুৰী, শিখামণী, মিনাকী, ৰূপা, চিম্ময়ী, টুলুমণি, আইৰিণ, ৰঞ্জু, মঞ্জু, ভাৰতী, জুন, বশ্মীৰেখা, বাসন্তী বা, সন্ধ্যা, ইলা, সংগীতা লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মকৰ্তা ও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বৰ্গলৈ কৃতজ্ঞতা যাচিলো।

● সম্পাদকীয় :-

● প্ৰবন্ধ শিতান :-

- \* বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভাব জীৱনাদৰ্শ
- \* আশ্চৰ্য্যাবে ভবপূৰ কিতাপখন
- \* জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু বিপ্লৱী চিন্তাধাৰা
- \* ছোভিয়েট বিপাবলিক গঠনত লেনিনৰ ভূমিকা

● কবিতাৰ বাট'চৰা :-

- \* শৰৎ আহিম
- \* "পোহৰৰ বাবে প্ৰতিবাদ"
- \* সম্মোহন
- \* হে বিপ্লৱী
- \* এতিয়া সময় নাই
- \* শেষ ৰাতি
- \* কাৰ বাবে লিখিম কবিতা
- \* নৱ প্ৰভাতৰ বাঙালী আত্মাবে
- \* কবিৰ দুখ কোনে বুজে

● গল্পৰ শৰাই :-

- \* "মোৰ গৰা ... ... সৌৰভলৈ"
- \* "অপেক্ষা"
- \* "বাট চাই আছো তোমালৈ"
- \* পুৱতী নিশাৰ কঁপনি
- \* "শেষ আশা"

● কবিতা কানন :-

- \* তোমাৰ উচল মুখ
- \* মোৰ অস্তিত্বৰ যাজ্ঞগা
- \* মাথো তোমাৰ বাবে
- \* পৰাজয়
- \* অনুভৱ
- \* "বন্ধুত্ব"
- \* এইখন মোৰ দেশ এইখন আমাৰ দেশ
- \* ইমান নিষ্ঠুৰ সিহঁত
- \* "তেজ্জেৰে ধুৱাই নিম"
- \* প্ৰেমৰ অস্তিত্ব এটি কবিতাত
- \* জননী অসমী
- \* সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন আৰু ফলাফল সমূহ

— বাণীকান্ত গগৈ	১
— পূববী বেজবৰুৱা	৭
— বিজু বৰঠাকুৰ	১০
— ময়ূৰী বৰঠাকুৰ	১৪
— আইবিণ গগৈ	১৭
— মণি বৰগোহাঁই	১৭
— বিজু দত্ত	১৮
— লিতুল সন্দিকৈ	১৮
— বাসন্তী বৰুৱা	১৯
— নিতুল গগৈ	১৯
— শিখাৰাণী দেউৰী	২০
— যত্ন দত্ত	২০
— পুষ্পাঞ্জলী বৰুৱা	২০
— শিখামণি দেউৰী	২১
— বেধা চাংমাই	২৬
— বাসন্তী বৰুৱা	৩০
— মিন্টু বৃঢ়াগোহাঁই	৩৩
— বিজুমণি সন্দিকৈ	৩৮
— হেমন্ত বৰুৱা	৪০
— বিম্ব হাজৰিকা	৪১
— দীপক শইকীয়া	৪২
— নিত্যানন্দ দেউৰী	৪২
— ৰীতা কোঁৱৰ	৪৩
— নিৰু বৃঢ়াগোহাঁই	৪৩
— দীপক দত্ত	৪৪
— চিন্ময়ী গগৈ	৪৪
— মিনাক্ষী বড়া	৪৫
— অনিলা দত্ত	৪৫
— দিঙ্গুমণি জুঞা	৪৬





অসম মাতৃৰ আঁমি সন্ধান  
বুকুত আমাৰ বিপ্লৱী প্ৰাণ ;  
যুগে যুগে স্বৰ্ণ ইতিহাস ৰচি  
অক্ষুন্ন ৰাখিম জাতিৰ সন্মান ।

জয় জয়তে স্বজাতিৰ হকে প্ৰাণ আহুতি দি বুকুৰ শোণিতেবে অসম মাতৃক প্ৰাৰিত  
কবি মাতৃৰ চৰণ ধুই মৃত্যুক স্মৰতি লোৱা মহান শহীদ সকললৈ শতকোটি প্ৰণাম যাচিলো ।  
সমস্যা বহুল অসম আজি ৰাজনৈতিক অৰ্থনৈতিক তথা সামাজিক সমস্যাবোৰে জৰ্জৰিত ।  
অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব আজি ধৰক বৰক । দুৰ্নীতিয়ে আজি অসমত ৰাৰকৈয়ে পোখাইছে ।  
এনে এক ক্ষণত অসম তথা অসমীয়াৰ জাতীয় অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ অতি প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰিছে ।

বৰ্তমান অসমত কৃষক শ্ৰমিক সকলৰ প্ৰধান সমস্যা হ'ল বানপানীৰ সমস্যা । প্ৰতি বছৰে  
প্ৰলয়ংকাৰী বানপানীৰ ফলত অসমৰ জনগণৰ খেতি বাতি, ঘৰ-ছৱাৰ, জীৱজন্তু নাশ কৰি  
এক ধ্বংস লীলাৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে । প্ৰতি ক্ষণে ক্ষণে হোৱা বান পানীয়ে অসমৰ জনগণক  
জুৰুলা কৰি আহিছে । কৃষি প্ৰধান অসমৰ কৃষি জীৱি সকলে এসাজ খাই আন সাজলৈ  
চিন্তা কৰিব লগা হৈছে ।

অসমৰ জনগণে নিৰ্বাচন কৰি পঠোৱা চৰকাৰ খনেও বানপানী সমস্যা সমাধানৰ নামত  
কোনো ঠাইত মথাউৰি, কাৰোবাৰ ছদিন মানৰ কাৰণে শিবিৰ পাতি থাকিবলৈ খাবলৈ হুসাজ  
ভাত দিয়াতেই ক্ৰান্ত । কোনোৱে আকৌ সেইকণ সুবিধাও ভোগ কৰিবলৈ নাপাই বানপানীৰ  
পৰা সা সম্পতি ৰক্ষা কৰিবলৈ পানীৰ লগত যুঁজ কৰি নিজৰ প্ৰাণ বিসৰ্জন দিছে । কিন্তু  
বানপানীৰ প্ৰকৃত সমাধানৰ নামত চৰকাৰে কোনো পদক্ষেপ লোৱা নাই ।

যি খন অসমত চাহ, কয়লা, খাৰুৱাতেল, প্ৰাকৃতিক সম্পদেৰে ভৰপূৰ; যিখন অসমৰ পৰা প্ৰতি বছৰে কোটি কোটি টকাৰ সম্পদ বঞ্চিত কৰে; সেইখন অসমৰ বানপানীৰ নিচিনা এটা সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ টকাৰ অভাৱ। কলৈ গৈছে সেই চাহ, কয়লা, খাৰুৱা তেল, বনজ সম্পদ বিক্ৰী কৰা টকাবোৰ। সেইবোৰ টকাৰ আধাটকাও যদি অসমৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰিলে হেতেন, অসম হাবি গুটি ফুলবাৰী হ'ল হেতেন। অসমৰ মানুহে বিশ্বৰ দৰবাৰত নিজকে অসমীয়া বুলি চিনাকি দিব পাবিলে হেতেন।

আকৌ এইখন অসমতে উৎপাদন হোৱা চাহ, তেল আদি অসমৰ মানুহেই চৰা দামত কিনিব লগা হৈছে। সেই একে বোৰ বস্তু অসমৰ বাহিৰত সুলভ মূল্যত বিক্ৰী হয়। ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হোৱা এইয়া ৪৯ বছৰ পূৰ হওঁ হওঁ। এতিয়ালৈকে অসমত বানপানীৰ সমস্যা সমাধান নোহোৱাটো বৰ পৰিতাপৰ বিষয়। ভাৰতবৰ্ষৰ শতকৰা ৬০ ভাগ চাহ অসমৰ। অসমে ভাৰতবৰ্ষক প্ৰায় ১০০ বছৰতকৈও অধিক কাল খাৰুৱা তেল যোগান ধৰি আহিছে। তাৰ বিনিময়ত অসমে পাইছে কি? প্ৰকৃততে ভাৰতবৰ্ষই অসমক এখন চৰণীয়া পথাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। বৰ্তমান অসমৰ মানুহে নুন্যতম প্ৰাপ্য ঋণ বিচাৰি আন্দোলন কৰিব লগা হয়। প্ৰত্যক্ষভাৱে আন্দোলন কৰিবলৈ গলেও ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ ভেৰণীয়া বোৰৰ হাতত লাঠীৰ কোব বন্দুকৰ খুন্দা; কোনোৱা নাৰী ধৰ্ষিতা লাঞ্চিতা আৰু বহুতে মৃত্যুক সাৱতি লৰ লগা হৈছে। তেনেহলে আমি অসমৰ সমস্যাৰাজি কেনেদৰে সমাধান কৰিব পাৰিম। আমাৰ প্ৰতিজন অসমীয়াই আমাৰ সমস্যা সমূহ সমাধানৰ কলমে এক্যবদ্ধ ভাৱে ওলাই আহিব লাগিব।

নানা জাতি জনগোষ্ঠীৰ মিলন তীৰ্থ এই অসম ভূমি। অসমত বাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত বাবে বৰণীয়া কৃষ্টি-সংস্কৃতি ৰীতি-নীতি পৰম্পৰা আৰু জীৱন ধাৰণৰ পদ্ধতি প্ৰত্যেকৰ নিজস্ব আছে। সকলো জনগোষ্ঠীৰে সু-সমন্বয়েৰে গঢ়ি উঠা এটা সৰ্বাংগ সুন্দৰ সংস্কৃতি এই অসমতে আছে। সেইয়েহে আমি এক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে এই সংস্কৃতিৰ বেয়া দিশ বোৰ ত্যাগ কৰি ভাল দিশবোৰ আকোৱালী লৈ এক সুন্দৰ সুঠাম সংস্কৃতি গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব।

যেনেদৰে জান-জুৰি নিজৰা একত্ৰিত হৈ নৈ উপনৈ সৃষ্টি কৰে, নৈ-উপনৈ একত্ৰিত হৈ বিশাল সাগৰ সৃষ্টি কৰে। সেই জান, জুৰি নিজৰা, নৈ-উপনৈয়ে শিকায় সমন্বয়ৰ কথা। গতিকে জান, জুৰি, নিজৰা, নদী, উপনদীৰ আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণীত হৈ আমিও নানা জাতি উপ-

(খ)

জাতিৰ অনৈক্যৰ বীজ আতৰাই সমন্বয়ৰ এনাজৰী ডাল সবল কৰিব লাগিব। আমি যদি প্ৰতি জাতি জনগোষ্ঠীয়ে সুকীয়া-সুকীয়াকৈ স্বীকৃতি বিচাৰো তেতিয়াহলে আমাৰ অসমখন খণ্ড বিখণ্ড হৈ অসম আৰু অসমীয়াৰ অস্তিত্ব লুপ্ত হ'ব। তেতিয়া আমি বিশ্বৰ দৰবাৰত কি বুলি পৰিচয় দিম?

আজি পুজিবাদী উৎপীড়নে আমাৰ সমাজ খনক গ্ৰাস কৰি পেলাইছে। ফলত আমাৰ সমাজ খনৰ জীয়াই থকাৰ সুস্থ বাতাবৰণৰ অভাৱ হৈছে। আমি যদি এক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে পুজি পাতি দালাল বোৰক নাশ নকৰো আমি মানুহ হিচাপে জীয়াই থকাৰ সুবিধাকনো হেৰুৱাই পেলাম।

আজি এচাম অসমীয়া মানুহৰ মাজত সহজলভ্য ধনৰ প্ৰতি মোহ থকা পৰিলক্ষিত হৈছে। এনে আচৰণে মানুহক কৰি তোলে নিস্কৰ্মা, এলেছৱা, অমানৱীয়, আৰু ছুৰ্ণাতি পৰায়ণ কাৰিকৰী জ্ঞান আৰু শাৰীৰিক পৰিশ্ৰম অবিহনে মানুহৰ উন্নতি অসম্ভৱ। এটা সময়ত অসমীয়াই হিলৈ মাৰিব জানিছিল, বৰটোপ সাজিব জানিছিল। একে বাতিৰ ভিতৰত গড় বান্ধিব পৰা অসমীয়াৰ নাতি পুতিয়ে আজি ছুৰ্ণাতি কৰি একে বাতিৰ ভিতৰতে ধনী হোৱাৰ আশংকা কৰিছে। আজি যুৱ সমাজত অনুশাসন হীনতাই বাককৈয়ে পোসাইছে। যুৱ সমাজৰ মাজত বহুতো অসামাজিক কাৰ্য্য কলাপে গা কৰি উঠা দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। যুৱ শক্তিয়েই এখন সমাজৰ মেকদণ্ড স্বৰূপ। যুৱ শক্তি যেতিয়া বিপথে যায় সেইখন সমাজ ধ্বংসমুখী স্বাভাৱিক। গতিকে আমাৰ যুৱ সমাজে এক্যব সেতু বান্ধি মুক্ত কৰ্ণে ওলাই আহক এখন সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ সমাজ গঢ়াৰ মানসেৰে। তেতিয়া আমি সমন্বয়ে সমকৰ্ণে গাব পাৰিম—

বাজক দবা বাজক শংখ বাজক মৃদং খোল।

অসম আকৌ উন্নতিৰ পথত জয় আই অসম বোল ॥

আলোচনী খনৰ বিষয়ে— মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী খন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ এটি মাধ্যম। আলোচনী খনেই শিক্ষানুষ্ঠানৰ গতিশীলতাৰ পৰিচায়ক। এই আলোচনী খনৰ পৰাই আমি মহাবিদ্যালয়ৰ অতীতৰ পৰা বৰ্তমানলৈ হৈ যোৱা কথাবোৰ জানিব পাৰো। বহুটো সাহিত্যনুবাগী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী খনত নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিবলৈ সুবিধা পায়।

(গ)

মহাবিদ্যালয়ৰ বহুটো সতীৰ্থৰ অনুরোধ এবাৰ মোৰাৰি আলোচনী সম্পাদক হিচাপে গুৰু  
 দায়িত্ব লব লগা হ'ল। কাৰ্য্য কালৰ আৰম্ভণিৰে পৰাই আলোচনীখন প্ৰকাশৰ বাবে চেষ্টা  
 চলাই যাব লগা হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষাণ্ডক সকলৰ পৰা যি যিনি লিখনি পালো তাকে  
 লৈ আলোচনীখন আপোনালোকলৈ আগ বঢ়ালো। কিবা কাৰণত কাৰোবাৰ লিখনি প্ৰকাশ  
 কৰিব নোৱাৰিলো; তাৰ বাবে তেওঁলোকৰ ওচৰত ক্ষমাৰ প্ৰাৰ্থী হৈ ব'লো। আলোচনী খন  
 সৰ্বাংগ সুন্দৰ হ'লনে- নাই তাৰ বিচাৰৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত অৰ্পন কৰিলো।

জয়তো হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়,  
 জয় আই অসম।

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীদিজুমণি ডুৱণী

আলোচনী সম্পাদক

ছাত্ৰ একতা সভা

১৯৯৫-৯৬ চন।



# প্ৰবন্ধ শিতান



# বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভাৰ জীৱনাদৰ্শ

— বাণীকান্ত গগৈ  
প্ৰৱক্তা, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভা আছিল একেধাৰে গায়ক, গীতিকাৰ, সুবকাৰ অভিনেতা, লেখক, পৰি-ব্ৰাজক, গবেষক, ইতিহাসবিদ, ৰাজনৈতিক আদি বহুতো সমাজবিজ্ঞানী, বুৰঞ্জীবিদ ডঃ অমলেন্দু গুহৰ ভাষাত—“১৯২৮ চনৰ পৰা ১৯৬৯ চনলৈকে যোৱা ৪১ বছৰে অসমৰ বঙ্গমঞ্চ, বোলছবি, সাহিত্য, খেলা আৰু ৰাজনৈতিক আন্দোলনক কেন্দ্ৰ কৰি অসমীয়া জনজীৱন চলমান, তাৰ অন্যতম সক্ৰিয় অংশীদাৰ আছিল বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভা” (সৈনিক শিল্পী বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভা)।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভাৰ জন্ম হৈছিল ঢাকাৰ মিলিটাৰী বেবেকত। তেওঁৰ পিতৃদেৱ গোপাল চন্দ্ৰ বাভা আছিল দ্বিতীয় অসম ৰাইফলচ্ বাহিনীৰ চুবেদাৰ মেজৰ। ঢাকাৰ সৈনিক স্কুলতেই বাভাই চতুৰ্থ শ্ৰেণীলৈকে পঢ়াশুনা কৰিছিল। বাভাৰ শৈশৱৰ কালছোৱাত বঙ্গ-দেশত চলিছিল স্বদেশী আন্দোলন। স্বদেশী আন্দোলনক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি উঠা নৈৰাজ্যবাদী আন্দোলনৰ উদ্দেশ্য আছিল হিংসাৰ বদলি হিংসা আৰু খুনৰ বদলি খুন। নৈৰাজ্যবাদী আন্দোলনৰ আদৰ্শক সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰিলেও এই কথা কবই লাগিব যে এই আন্দোলনৰ

সৈতে উচ্চ স্তৰৰ দেশ প্ৰেমিকেই জড়িত আছিল। নৈৰাজ্যবাদী আন্দোলনে শিশু বাভাৰ মনত পেলাব পৰা প্ৰভাৱৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সু-সাহিত্যিক, প্ৰবন্ধকাৰ শশী শৰ্মাই লিখিছে— “শিশু বাভাই চেতনা লাভৰ” পৰাই নৈৰাজ্য-বাদী সকলৰ অত্যাগাহী কাৰ্য্য-কলাপৰ বাহিনী সাধুকথা প্ৰবাদৰ দৰে মানুহৰ মুখে মুখে শুনিছিল। সোঁ-পহী বৰ বৰ আমোলাৰ পৰিবেশ থকাৰ সত্ত্বেও নৈৰাজ্যবাদী সকলৰ বিদ্ৰোহ আৰু বিপ্লৱৰ কথা আৰু কাহিনীয়ে শিশু বিষ্ণুপ্ৰসাদৰ মনত ক্ৰিয়া প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছিল আৰু তেনেকৈয়ে আৰম্ভ হৈছিল আদৰ্শৰ সংঘাট” (সৈনিক শিল্পী বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভা)।

১৯১৭ চনত বাভাৰ দেউতাকৰ মৃত্যুৰ পিচত বাভা আহি ভৰ্তি হৈছিল তেজপুৰৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত। সেই বছৰতে সংঘটিত হৈছিল ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ অক্টোৱাৰ বিপ্লৱ। এই বিপ্লৱে ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত প্ৰভাৱ পেলাৱাৰ লগতে অসমতো প্ৰভাৱ পেলাইছিল। বিষ্ণুবাভা বিদ্ৰোহী হৈ উঠিছিল আৰু স্বাধীনতা আন্দোলনত নামি পৰিছিল।

১৯২৬ চনত বাভাই তেজপুৰৰ চৰকাৰী হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিক পাচ কৰে। হাইস্কুলত পঢ়ি থকা কালত খেল নিপুণতা, স্কুলৰ উৎসৱত পৰিবেশন কৰা গীত-মাত আদিয়ে ণ্ডাক এজন লেখৰ ছাত্ৰলৈ পৰিণত কৰিছিল। মেট্ৰিক পাচ কৰাৰ পিছত বাভা কলিকতাৰ চেণ্ট পল কলেজত আই, এচ, চি, শ্ৰেণীত ভৰ্তি হয়। ইয়াত বিষ্ণু বাভাই কলা চৰ্চ্চাত মনোনিবেশ কৰে। ইয়াৰ মাজতে তেওঁ ক্ৰিকেট কেণ্টেন নিৰ্বাচিত হয়। চেণ্ট পল কলেজৰ পৰা আই, এচ, চি, পাচ কৰাৰ পিছত কলিকতাৰে বিপন কলেজত বি, এচ, চি শ্ৰেণীত বাভা ভৰ্তি হয়। কলিকতাত পঢ়ি থকা কালত বাভাৰ সহপাঠী সকলৰ মাজত কিছুমান নৈবাজ্যবাদী ছাত্ৰও আছিল। সুৰসাগৰ হিমাংশু বিশ্বাস আছিল বাভাৰ সহপাঠী। সেই সময়ত কলিকতাৰ কবি গুৰু বিন্দু নাথ ঠাকুৰ আৰু সাহিত্যিক শৰৎচন্দ্ৰ চেটাৰ্জীৰ বিপুল প্ৰভাৱ আছিল। তেতিয়া আছিল কলিকতা সংগীত, কলাৰ কেন্দ্ৰভূমি। দৰাচলতে বাভাৰ বহুমুখী প্ৰতিভাৰ বিকাশ ঘটে কলিকতাত। বাভা কলিকতাত থকা কালতে ১৯২৮ চনত কচ নৃত্য পটীয়সী আনাপাভলোভাই কচ নৃত্য পৰিবেশন কৰিছিল। এই নৃত্যত বিমুক্ত হৈ বাভাই তেওঁৰ অনুগামী হবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছিল। আনাপাভলোভাৰ পৰামৰ্শমতে বাভাই অসমৰ থলুৱা গীতমাত চৰ্চ্চাত মনোনিবেশ কৰিছিল।

১৯২৯ চনত বিপন কলেজত বি, এচ, চি, প্ৰথম বাৰ্ষিক পৰীক্ষা দি দ্বিতীয় বাৰ্ষিক শ্ৰেণীলৈ প্ৰমোচন পায়। তেতিয়া আছিল ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ পয়োভৰ। ইয়াৰ বাবে ছাত্ৰ বিলাকৰ মাজত অস্থিৰতাটো দেখা দিছিল। মাজে-সময়ে ছাত্ৰৰ ওপৰত পুলিচৰ ঢোকা নজৰ পৰিছিল। এদিন হঠাতে বাভাৰ হোটেলৰ কোঠাত পুলিচে খানাতালাচ চলালে। অতিষ্ঠ হল বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভা। অৱশেষত ট্ৰেন্সফাৰ চাৰ্টিফিকেট বিপন কলেজ এৰি এবছৰ পিচুৱাই ভিক্টোৰিয়া কলেজত ভৰ্তি হয়। বিপন কলেজত বাভা আছিল স্কুলৰ জেনেৰেল কেণ্টেন।

১৯৩০ চন ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ দ্বিতীয় স্তৰ—আইন অমান্য আন্দোলন আৰু বিখ্যাত ডাঙি যাত্ৰাৰ সময়। স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰতি বাভাৰ অদম্য প্ৰেৰণা জাগি উঠিছিল। ইয়াত সন্ধিৰ যোগেদি ইংৰাজে কুট কৌশলেৰে অসমক কৰতলীয়া কৰাৰ কথা বাভাই আগৰে পৰা ভাল পাই থকা নাছিল। তেওঁ অকলেই বাতি গোপনে ভিক্টোৰিয়া কলেজ, জেনকিন্স হাইস্কুল, বাজপ্ৰসাদৰ সন্মুখত কংগ্ৰেছৰ দ্ৰিষ্ট পতাকা উৰাই দিছিল। কেৱল সেয়ে নহয়, সেই সময়ত কোঁচ বিহাৰত চলি থকা ৰিজেক্ট আৰু দেৱান বিৰোধী আন্দোলনত অংশ গ্ৰহণ কৰি ৰজাবাৰীৰ সিংহ দুৱাৰত লিখিছিল :

ৰাজ্যে আছে দুইটি পাঠা

একটি কালো, একটি সাদা

ৰাজ্যেৰ যদি মঙ্গল চাওঁ

দুইটি পাঠা বলি দাওঁ।

এইবিলাকৰ ফলস্বৰূপে বাভাই কোঁচবিহাৰ এৰিব লগা হয়। কোঁচবিহাৰ এৰি বাভাই বংপুৰলৈ গৈ বংপুৰৰ কাৰমাইকেল কলেজত ভৰ্তি হয় বি, এ, চতুৰ্থ বাৰ্ষিক শ্ৰেণীত। ইয়াত ভৰ্তি হৈ বাভাই আৰম্ভণিৰে পৰা পঢ়া-শুনাত মনোযোগ দিছিল আৰু ইয়াৰ লগে লগে তেওঁ গীত-মাত, খেলা-খুলা, ছবি আঁকা আদি চৰ্চ্চাতো লাগিল। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে বাভা অতি সোনকালে সকলোৰে পৰিচিত হৈ পৰিল। কিন্তু ইয়াতো বাভাৰ ওপৰত পুলিচৰ চকু পৰিল। বঙ্গদেশৰ চট্টগ্ৰামৰ অস্ত্ৰ-লুণ্ঠন এই সময়ৰে কথা। এদিন বাভাৰ বোৰ্ডিং ঘৰত হঠাতে পুলিচে তালাচী চলালে। বাভাৰ মনত শাস্তি নোহোৱা হল। শেষত বাভাই কলিকতালৈকে পুনৰ ঘূৰি যাবলৈ ঠিক কৰিলে। কিন্তু কলিকতালৈ পুনৰ ঘূৰি গৈ তেওঁ আৰু পঢ়া-শুনা কৰিব নোৱাৰিলে। কলিকতাই যেন বাভাক কলাজগতলৈহে হাত বাউল দি মাতিল। ১৯৩১ চন এই চনতেই বাভাৰ শিক্ষা জীৱনৰ ওৰ পৰিল। এই একে চনতেই দৰং জিলাৰ পুলিচ ছুপাৰিন্টেন্ডেণ্ট বাৰবিজ চাহাবে বাভালৈ ডি এচ পি,ৰ চাকৰি আগবঢ়াইছিল। কিন্তু বাভাই তেনে চাকৰি হাঁহি মুখেৰে প্ৰত্যাখান কৰি কৈছিল বৰবিজ চাহাবক— “ক্ষমা কৰিব, মিঃ বাৰবিজ, এটি সাধাৰণ চাকৰিৰ বাবে মই মোৰ বক্ত অৱনমিত আৰু কলুষিত কৰিব নোৱাৰো” (তিলক দাস, বিষ্ণু বাভা এতিয়া কিমান বাতি)।

আগতে কৈ অহা হৈছে বিষ্ণু প্ৰসাদ বাভাই ছাত্ৰ অৱস্থাতে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বিভিন্ন

কাৰ্যসূচীত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। আইন অমান্য আন্দোলনত তেওঁ দেহেকেহে খাতিছিল আৰু গাৱঁৰ হোজা চহা মানুহৰ মাজলৈ গৈ স্বাধীনতাৰ বীজমন্ত্ৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল। সেই সময়তে অসংখ্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইংৰাজী গোলামী শিক্ষা নলওঁ বুলি ৰাজপথলৈ ওলাই আহিছিল। তেওঁলোকৰ ভিতৰত বিষ্ণু প্ৰসাদ বাভাও আছিল এজন।

ছাত্ৰ জীৱনৰ সমাপ্তিৰ পিছত বিষ্ণু বাভাই কৰ্মক্ষেত্ৰ হিচাপে অসমকে বাচি ললে। চল্লিশৰ দশকলৈকে এই সময়ছোৱাত বাভাই চিনেমা কোম্পানী খুলিছিল, মাজতে মাছৰ বেপাৰ কৰিছিল আৰু অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰচাৰকৰ ভূমিকাত অৱতীৰ্ণ হৈছিল। অতীত শ্ৰীতি, শংকৰ মাধৱৰ আদৰ্শই তেতিয়াৰ বিষ্ণু বাভাৰ আদৰ্শ আছিল। বাভাৰ জীৱনত শংকৰ দেৱৰ প্ৰভাৱ বাৰুকৈয়ে পৰিছিল। সেই বুলি বাভা ডঃ শিৱনাথ বৰ্মণৰ ভাষাত— “অতীত কালৰ বৈষ্ণৱ ভকত নাছিল” (ডঃ শিৱনাথ বৰ্মণ, নৱজাগৰণৰ প্ৰতীক বিষ্ণুবাভা)। বাভাই সেই সময়ত ডঃ হীৰেণ-গোহাঁইৰ মতে— “অসমীয়া জাতিৰ অৱনতি আৰু দুৰ্দশাৰ কাৰণ বিচাৰি পাইছে জাতীয় চেতনাৰ অৱলুপ্তিত। কীৰ্তন, দশম, তথা জাতীয় সংস্কৃতিৰ পুনৰুদ্ধাৰৰ জৰিয়তে তেওঁ জাতীয় জাগৰণ সমাধা কৰিব বিচাৰিছে” (ডঃ হীৰেণ-গোহাঁই, বিষ্ণু বাভা আৰু অসমৰ জাতি সমস্যা) সেয়েহে বাভাই অসমৰ ডেকা সকলক শংকৰ-দেৱৰ আদৰ্শক গ্ৰহণ কৰিবলৈ আহ্বান জনাই গীত লিখিছিল —

অ' অসমীয়া ডেকা দল !  
 অ' অসমীয়া ডেকা দল !  
 আজি তোৰ তেজাল বদন মলিন কিয় হল ?  
 দুৰ্গম, নদ পাহাৰ গিৰি  
 লজ্বিছিলে ডেকাগিৰি  
 সুন্দৰ শংকৰে লবি কৰিছিলে তল ।  
 দেখুৱাইছিল জগতজুৰি অসীম বাহুৰ বল,  
 সিও যে তোৰ নাইকীয়া হল ।  
 কীৰ্তন, দশম, নামঘোষা  
 হওক আমাৰ শৌৰ্য  
 নাট গীত নাম বৰগীত  
 হওক আমাৰ তুৰ্য  
 আৰ্হি তেওঁ এই অসমৰ  
 হওক অসীম বীৰ্য  
 অসমীয়া, সমনীয়া আগবাঢ়ি যাওঁ বল ।  
 শংকৰী কৃষ্ণিকে বাভাই অসমীয়া জাতি  
 গঠনৰ আৰ্হি বুলিও ধৰি লৈছিল : "সচাঁকৈয়ে  
 শংকৰদেৱ অসমৰ গুৰু, অসমীয়াৰ প্ৰাণ ।  
 আজি শংকৰৰ যি কোনো কৃষ্ণি বা সাহিত্য  
 বাদ দিলে অসমীয়াৰ মৃত্যু হব । শংকৰ  
 নেথাকিলে অসমৰ একোৱে নেথাকে" । এই  
 ক্ষেত্ৰত ডঃ হীৰেণ গোহাঁয়ে মত পোষণ কৰিছে:  
 "শংকৰ দেৱৰ আদৰ্শ যিমানৈই মহৎ নহওক  
 লাগে তটিল আৰু চঞ্চল বিংশ শতাব্দীত  
 ইয়াৰ উপযোগিতা কমি আহিছে" (৫) ।  
 উল্লেখযোগ্য যে বাভাই জীৱনৰ শেষৰ ফালে  
 জাতীয়তাবাদী চিন্তা পৰিহাৰ কৰিছিল ।  
 ত্ৰিশৰ দশকৰ শেষৰফালে অসমত বিপ্লৱী  
 কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সংগঠন গঢ়ি উঠি ১৯৫১/৫২  
 চন মানলৈ এই দলৰ সংগঠন প্ৰৱৰ্ত্তন হয় ।

বাভাই চল্লিশৰ-দশকৰ আৰম্ভণিতে বিপ্লৱী  
 কমিউনিষ্ট পাৰ্টিত আৰু পঞ্চাশৰ দশকৰ মাজ  
 ভাগত ভাৰতৰ কমিউনিষ্ট পাৰ্টিত যোগ দিয়ে ।  
 কমিউনিষ্ট পাৰ্টিত যোগদান কৰাৰ পিছত বাভাৰ  
 আদৰ্শৰ পৰিবৰ্ত্তন ঘটিল । এইবাৰ বাভাৰ  
 ওপৰত পৰিল মাৰ্ক্সীয়, লেনিনীয় আদৰ্শৰ  
 প্ৰভাৱ । এই আদৰ্শৰ অনুগামী হোৱাৰ পিছত  
 গণশিল্পী হেমাংগ বিশ্বাসৰ আগত কৈছিল যে  
 মাৰ্ক্সবাদ আৰু লেনিনবাদৰ অধ্যয়নে তেওঁৰ  
 অশান্ত আৰু অস্থিৰ জীৱনলৈ সাগৰ সঙ্গমৰ  
 পূৰ্ণতা আৰু দৃঢ়তা কঢ়িয়াই আনিলে । কমিউনিষ্ট  
 পাৰ্টিত যোগদান কৰাৰ পিছত বাভাই আগৰ  
 দৰে গীত লিখিবলৈ এৰি নতুন ধৰণে গীত  
 লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে —  
 ব'ল ব'ল ব'ল ব'ল  
 কৃষক-শক্তি দল  
 অ' বনুৱা সমনীয়া  
 আগবাঢ়ি যাওঁ ব'ল ।  
 তেওঁৰ বিপ্লৱী পৰ্যায়ৰ গীতত 'অসমীয়া'  
 নহয়, 'বনুৱা'হে সমনীয়া । এতিয়া তেওঁৰ গান  
 হল শ্ৰমিক-কৃষকক জগাই তোলাৰ গান —  
 জাগ, জাগ, জাগ, জাগ  
 মজহুৰ ন-জোৱান  
 নিৰ্ধ্যাতিত নিপীড়িত  
 কৃষক শক্তিমান ।  
 শ্ৰমিক কৃষকক আশ্ব সচেতন কৰি  
 তুলিবৰ কাৰণে বাভাই গীত লিখিলে —  
 তোৰ বাহুতে আছে লুকাই  
 অসীম শক্তি বল  
 বণৰ শিঙা বাজে গুণ ঐ  
 আগবাঢ়ি যাওঁ ব'ল ।

বাভাই সঠিক ভাৱেই বুজিছিল যে  
 প্ৰগতিৰ বাটত ধনী মহাজন, জমিদাৰ প্ৰচণ্ড  
 বাধা । সেয়েহে ধনী মহাজন, জমিদাৰক  
 সাৱধান বাণী শুনালে —

দুখীয়াৰ কলিজা নিঙাৰি লৱ,  
 টুপি টুপি তেজ শুহি শুহি পিৱ,  
 ককি ককি মাংস চোৱাই খাৱ,  
 ছটিয়াব, ছটিয়াব ধনী মহাজন,  
 জমিদাৰ ছটিয়াব ।

চল্লিশৰ দশকৰ পিছত বাভাৰ যেতিয়া  
 সাম্যবাদী চিন্তালৈ মানসিক উত্তৰণ ঘটিল  
 তেতিয়াৰ পৰা তেওঁ অসম, অসমীয়াৰে কথা  
 নকৈ সৰ্বভাৰতৰ কথা এজন সমাজ তাত্ত্বিক  
 নাগৰিক হিচাপে কৰলৈ আৰম্ভ কৰিলে ।  
 এতিয়া অসমী জননীৰ লগতে ভাৰতী জননীৰো  
 গুণ গান কৰিব ধৰিলে —

আই মোৰ ভাৰতী জননী  
 লখিমী, দুখনী  
 ভাৰত বাসীৰ হৃদয়ৰে বাণী ;  
 মোৰ পৰাণৰ  
 মোৰ জীৱনৰ  
 চেনেহী গোসাঁনী ।

সাম্যবাদী আদৰ্শৰ অনুগামী হিচাপে  
 মাৰ্ক্সীয় আদৰ্শৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰাই বাভাই  
 অসমৰ জাতি সমস্যাৰ সমাধান বিচাৰিছিল ।  
 কোৱা হয় বাভাই জাতি সমস্যাৰ বিষয়ে  
 অধ্যয়নো কৰিছিল বিস্তৰ । বাভাই যিকোনো  
 জাতি-জনজাতিৰ সৈতে মিলিও যাব পাৰিছিল  
 সহজেই । ডঃ অমলেন্দু গুহই লিখিছে:  
 "নেপালীহঁতে তেওঁক (বাভাক) নেপালী বুলি

ভাবিছিল, কছাৰী সকলে ভাবিছিল তেওঁক  
 কছাৰী বুলি আৰু ময়েই ভাবিছিলো তেওঁক  
 এজন খাটি বঙালী বুলি" (সৈনিক শিল্পী  
 বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা) । জাতি সমস্যাৰ ক্ষেত্ৰত  
 বাভাৰ মনোভাৱ স্পষ্ট আছিল । তেওঁ জন-  
 জাতীয় সকলৰ 'আছুতীয়া' মনোভাৱক যিদৰে  
 সমৰ্থন কৰিছিল সেইদৰে বৃহৎ জাতিৰ  
 'দাদাগিৰি' মনোভাৱকো তেওঁ সমৰ্থন নিদি-  
 ছিল । বাভা আছিল সমন্বয়ৰ সাধক । বাভাই  
 বড়ো কৃষ্ণি নামৰ নিৰক্ষত লিখিছে: "এটা  
 জাতিৰ লগত আন এটা জাতিৰ মিলন  
 হবলৈ হলে পৰস্পৰৰ ভিতৰত উভয়ৰ বিষয়ে  
 জ্ঞান থকা উচিত" । বাভাই 'বৰ অসম'  
 বোলা নিৰক্ষত অসমৰ ভাষা আৰু জাতি-  
 সমস্যাৰ সমাধান দাঙি ধৰি কৈছিল: "অসমৰ  
 অত্যাচাৰিত আৰু অৱনত জাতি সমূহক  
 আন আন উন্নত জাতিৰ একে আসনত  
 ঠাই দিবলৈ অসমৰ প্ৰত্যেক ৰাজনীতিজ্ঞ  
 আৰু সমাজ নেতা সকলে এতিয়াৰ পৰা  
 চেষ্টা কৰা উচিত । তাকে নকৰিলে অৱনত  
 জাতি সমূহৰ বুকুত বিদ্ৰোহৰ অগনি জ্বলাই  
 আৰু এটা অসমত গৃহকন্দলৰ বাহঁ সাজি  
 দিয়া হব" বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ মনত আমি  
 অসমবাসী সকলোৱে লুইতপৰীয়া:

"বুঢ়া লুইত ! আই অসমীৰ জনমৰ কালৰ  
 পৰা তই বৈ আছ আৰু বৈ থাকিবিও ।  
 আজি কৈ যা, সমিধান দি যা অসমীৰ মৌ-সনা  
 সোঁৱৰণি" ( বাঁহী, বিহু সংখ্যা )

"অসমীয়া কৃষ্ণি, সংস্কৃতি আৰু সাহিত্য  
 ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দৰে বিশাল আৰু বিৰাট । সক

সক নিজৰা নৈ, উপনৈৰ সমন্বিত শ'কতিৰ  
 দ্বাৰা যেনেকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰই তাৰ বিশালতা আৰু  
 বিৰাটতা লাভ কৰিছে ঠিক তেনেকৈ অসমৰ  
 বহু জাতি, উপজাতি আৰু জনজাতিৰ কৃষ্টি,  
 সংস্কৃতি আৰু সাহিত্যত বিশালতা আৰু  
 বিৰাটতা লাভ কৰিছে" (তেজপুৰত সাহিত্য  
 সভাৰ ভৱনৰ আধাৰশিলা স্থাপন উপলক্ষে  
 ১৯৬৯ চনত বাৰাৰ ভাষণ)। প্ৰসঙ্গক্রমে উল্লেখ  
 কৰিব পাৰি যে শ্ৰেণীহীন শোষণহীন সমাজ  
 পট্টৰ বিচাৰা বাতাই এই কথাও বুজি পাইছিল  
 যে শাসক, শোষকেও নিজ স্বার্থ ৰক্ষাৰ বাবে  
 সূচকভাৱে চেষ্টা কৰিব পাৰে: "বাৰে বাৰে  
 জাতিৰ নামত চুৰি ডকাইটিৰ খেল নহয়।  
 বৰ্জ্যতৰ দলে পাত্তে জালিয়তী মেলা"।  
 জীৱনৰ শেষলৈকে বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাৰা  
 নিজ আদৰ্শত অটল আছিল বুলি ক'ব পাৰি।  
 চীন ভাৰত সংঘৰ্ষৰ সময়ত বাৰাৰ অপমান  
 কৰি বৰ চোৰৰ দৰে ককাঁপত জৰীবে বাঁজি  
 নিয়াৰ সত্ত্বেও তেওঁ আদৰ্শ ত্যাগ কৰা নাছিল।  
 সেইদৰে বাতাই এখন হাতত শানিত অস্ত্ৰ  
 অন্যখন হাতত কলম ধাৰণ কৰি সমাজতন্ত্ৰ  
 বিচাৰি যেতিয়া বিপ্লৱৰ পথেৰে আগুৱাই  
 গৈছিল, যিটো কাৰণত চৰকাৰে ১০ হেজাৰ  
 টকা বাৰাৰ মূৰৰ ওপৰত ঘোষণা কৰিছিল  
 তেতিয়াও বাতাই আদৰ্শ পৰিহাৰ কৰা  
 নাছিল। 'কপিহাৰ বিহুতলি'ৰ ভাষণক বাৰাৰ  
 আদৰ্শৰ দলিল আখ্যা দিব পাৰি, য'ত তেওঁ  
 নিজক "বাইজৰ চৰণৰ ধূলি, এই নিঃকিনজন"  
 বুলি উল্লেখ কৰিছে, য'ত তেওঁ দ্বিধাহীন  
 ভাৱে ঘোষণা কৰিছে যে ধনী জমিদাৰ,

হাকিম, পূঁজিপতি, চাহ বাগানৰ মালিক আদি  
 "অসমীয়া নহয়, আৰু ভাৰতীয় নাগৰিকো  
 নহয়। পৃথিৱীৰ আন আন দেশৰ সেই একে  
 শোষক সম্প্ৰদায়ৰ তেওঁলোক যাৰ জাতি  
 নাই, দেশ নাই কেৱল সুবিধাবাদী, মুনাফা-  
 খোৰ, চোৰাণী বেপাৰী। বাৰাৰ বাবে গণজীৱন  
 আছিল "গণপতি গনেশ"। লোকায়িত দৰ্শনৰ  
 দৃষ্টিৰে 'গনেশ' ব্যাখ্যা দাঙি ধৰি কৈছে,—  
 মানৱ সমাজত গণপতি আন একোৱেই নহয়—  
 স্বয়ং জনগণ আৰু সেই জনগণেই গণপতি।  
 গতিকে গণপতি, কাৰণ স্বয়ং জনগণেই জঁশ  
 বা জঁশৰ, গনেশ, গণেশ্বৰ। এই গণশক্তিক  
 সৈৱা কৰা আৰু জাগ্ৰিত কৰি তোলাই  
 আছিল বাৰাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য।  
 ইমানতে বিষ্ণু প্ৰসাদ বাৰাৰ জীৱনাদৰ্শৰ  
 ওপৰত কৰা বিচাৰ বিশ্লেষণৰ অন্ত পেলোঁ  
 বিচাৰিছো। আমাৰ দৰে সীমাবদ্ধ জ্ঞানৰ  
 মানুহৰ পক্ষে বাৰাৰ আদৰ্শৰ নিষ্পোহ,  
 বৈজ্ঞানিক বস্তুনিষ্ঠ বিশ্লেষণ দাঙি ধৰাতো  
 খুবেই কঠিন। সেইদৰে বাৰাৰ সৃষ্টি কৰ্মৰ  
 ওপৰত মন্তব্য দিয়াতো আৰুহে কঠিন।  
 আমি যি কৰিছো সেয়া আমাৰ সাধ্যমতেহে।  
 পৰিশেষত কওঁ বিষ্ণু প্ৰসাদ বাৰাৰ সপোন  
 শোষণহীন, শ্ৰেণীহীন সমাজ প্ৰতিষ্ঠা আমাৰ  
 দেশত এতিয়াও সুদূৰ পৰাহত হৈ আছে।  
 আমি আশা কৰিছো বিষ্ণু প্ৰসাদ বাৰা অসমৰ  
 নতুন প্ৰজন্মৰ বাবে আদৰ্শ হৈ ৰওক,—  
 আৰু তেওঁৰ সমাজতন্ত্ৰৰ বাবে সংগ্ৰামৰ  
 ইতিহাস গৈ আকৌ শুদ্ধ পথেৰে জনগণক  
 জগাই তোলক। ★

## আশ্চৰ্য্যৰে ভৱপূৰ কিতাপখন

— পূৰ্বী বৈজয়ন্তী  
 সাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ৰেকৰ্ড : সন্নিবিষ্ট কৰি  
 শেষত বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত নিজেই ৰেকৰ্ড সৃষ্টি  
 কৰা প্ৰধান কিতাপ নাম "গিনিজ বুক অৱ  
 ৰেকৰ্ডছ" ইয়াত পৃথিৱীৰ সকলো বিচিত্ৰ ৰেকৰ্ড  
 সন্নিবিষ্ট কৰা হয়। এই কিতাপখনত কি  
 ৰেকৰ্ডৰ উল্লেখ আছে তাক প্ৰশ্ন কৰাতকৈ কি  
 নাই সেইটোহে প্ৰশ্ন কৰিবলগীয়া বিষয়।  
 যেনে—পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ওখ আৰু চাপৰ  
 মানুহজন, কাৰ চুলি আটাইতকৈ দীঘল, কাৰ  
 নখ সকলোতকৈ দীঘল, কোন সাতবাৰ  
 বজ্জপাত পৰাৰ পাছতো জী আছে, কোনে  
 দহখন চাইকেল খাইছিল এনে ধৰণৰ  
 আটাইবোৰ কথাই এই কিতাপখনত পোৱা  
 যায়। বিভিন্ন ৰেকৰ্ড সংগ্ৰহ কৰি এই কিতাপ  
 খন আজি বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত নিজেই এক ৰেকৰ্ড  
 হৈ পৰিছে। এই কিতাপখনৰ নতুন সংস্কৰণৰ  
 এটা থাক যদি কিতাপৰ দোকানত উলিওৱা  
 হয়, ই তৎক্ষণাত বিক্ৰী কৰি শেষ হৈ যায়।  
 পৃথিৱীৰ বেছিভাগ প্ৰধান ভাষালৈকে এই  
 কিতাপখন অনূদিত হৈছে।

এই কিতাপখনৰ জন্ম কাহিনীটোও বৰ  
 বিস্ময়কৰ। আজিৰ পৰা প্ৰায় চল্লিশ বছৰৰ

আগতে এই কিতাপখনৰ প্ৰথম সংস্কৰণটো  
 প্ৰকাশ হৈছিল। ইংলেণ্ডৰ চাহাববিলাকৰ  
 কিছুমান অদ্ভুত ধৰণৰ চখ থাকে। তেওঁলোক  
 সাধাৰণতে নানাধৰণৰ কামতেই ব্যস্ত থাকে।  
 এনে এজন চাহাব আছিল চাৰ হিউ বীভাৰ  
 (Sir Hugh Beaver)। তেওঁৰ চখ আছিল  
 চিকাৰ কৰা। আমাৰ দেশৰ মানুহবোৰে যেনেকৈ  
 দেওহাঁহ, বনৰীয়া কুকুৰা আদি বিশেষ চৰাই  
 মাৰিবলৈহে আগ্ৰহ কৰে, ঠিক তেনেকৈয়ে  
 ইংলেণ্ডৰ চাহাবসকলৰ স্বভাৱে আছিল একেই।  
 যদি তেনে কোনো বিশেষ চৰাই মাৰিব নোৱাৰে  
 তেন্তে তেওঁলোকে নিজৰ নজৰক থিকাৰ দি  
 ৰেজাৰ মনেৰে ঘৰলৈ ঘূৰি আহে।

সেই সময়ত ইংলেণ্ডত সোণালী ৰঙৰ  
 প্লাভাৰ (Plover) চৰাইবোৰ বৰ বিখ্যাত  
 আছিল। আৰু এইবোৰ ইউৰোপৰ আটাইতকৈ  
 বেগী চৰাই বুলি জনাজাত আছিল। চিকাৰী-  
 বোৰে বিশেষকৈ এইবিধ চৰাই মাৰিবলৈহে  
 আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছিল।

এবাৰ চাৰ হিউ বীভাৰে ১৯৫১ চনৰ  
 নবেম্বৰ মাহৰ কোনোবা তাৰিখ এটাত আয়াৰ-  
 লেণ্ডৰ দক্ষিণ পূবৰ হাবি এখনত দলবল লৈ

সোমালগৈ সোণালী প্ৰ'ভাৰ চিকাৰ কৰাৰ ইচ্ছাৰে। কিন্তু কেইবাটাও সোণালী প্ৰ'ভাৰ দেখিও এটাও মাৰিব নোৱাৰি বিফল মনোৰথ হৈ উভতি আহিল। বীভাৰৰ নিত্যনৈমিত্তিক এটা কাৰ্য্য আছিল বন্ধুবৰ্গৰ লগত সান্ধ্য ক্লাবত মিলিত হোৱা। সেইদিনাও মিলিত হৈছিল বীভাৰ তথা তেওঁৰ বন্ধুবৰ্গ: সেই দিনাৰ আলোচনাৰ বিষয় আছিল—“সোণালী প্ৰ'ভাৰ।” এই বিষয়লৈ সিদিনা যথেষ্ট আলোচনা-বিলোচনা চলিল যদিও তেওঁলোকে ঠাৱৰ কৰিব নোৱাৰিলে। আচলতে সোণালী প্ৰ'ভাৰ ইউৰোপৰ আটাইতকৈ বেগী চৰাই হয়নে নহয়। বিষয়টো এটা সাঁথৰ হৈয়ে ব'ল।

সেইদিনাৰ আলোচনাৰ অন্ত হল যদিও বীভাৰৰ মনত সেই বিষয়টোৱে সৃষ্টি কৰি থৈ যোৱা তুমুল আলোড়নৰ অন্ত নহ'ল।

দুৱছৰ মানব পাছত ইউৰোপৰ মানুহৰ মাজত প্ৰচাৰিত হ'ল যে আটাইতকৈ বেগী চৰাই সোণালী প্ৰ'ভাৰ নহয় “গ্ৰাউজ” নামৰ এবিধ চৰাইহে। যদিও ইয়াৰ কোনো প্ৰামাণিক তথ্য নাছিল তথাপি কথাষাৰ প্ৰচাৰ হৈছিল। এই কথাষাৰ প্ৰমাণিত কৰিবলৈ বহুতো জোখ-মাখ কৰিবলগীয়া হয়। বিভিন্ন কিতাপ-পত্ৰত বিচাৰিও এই বিষয়ে একো উৱাদিহ পোৱা নগ'ল। কিন্তু বীভাৰ এই বিষয়ে সঠিক উত্তৰ উলিয়াবলৈ দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ হৈ ব'ল। তেওঁ একেটা কথাত নোৱা-নেপেৰাকৈ লাগি থাকিল। তেওঁ লওন চহৰৰ আটাইবোৰ তথ্য সৰবৰাহ কৰা কোম্পানীটোৰ সহায় বিচাৰিলে। কিন্তু সেই কোম্পানীটোৱেও তেওঁক সন্তুষ্ট কৰিব পৰা

কোনো তথ্যৰ যোগান ধৰিব নোৱাৰিলে। অৱশেষত তেওঁ নিজেই এটা অক্ষি পাতি ল'লে আৰু পূৰ্ণোদ্যমে কাম আৰম্ভ কৰিলে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপেই বিভিন্ন বেকৰ্ডেৰে ভৰপূৰ গ্ৰন্থ “গিনিজ বুক অব বেকৰ্ডছ” ৰ জন্ম হয়। এই কিতাপখনৰ প্ৰথম সংস্কৰণটো হ'ল ১৯৮ পৃষ্ঠাৰ। প্ৰথম সংস্কৰণতো ছপাশালৰ পৰা ওলাই আহিল ১৯৫৫ চনৰ সাতাইশ আগষ্ট তাৰিখে।

ইংলেণ্ডৰ পৰা ইয়াৰ মাত্ৰ প্ৰথম সংস্কৰণটোহে ওলাল; কিন্তু দ্বিতীয় সংস্কৰণটো ওলাল নিউইয়ৰ্ক চহৰৰ পৰা।

এই কিতাপ খন বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত এটা বেকৰ্ড হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ছটামান বেকৰ্ড ইয়াত উল্লেখ কৰা হ'ল।

১৯৭৪ চনত এই কিতাপ খনৰ বিক্ৰীৰ সংখ্যা আছিল ২৩৯ লাখ। ১৯৮৮ চনত এই সংখ্যা হ'লগৈ ৬ কোটি। বিশ্বৰ কোনো এখন কিতাপেই আজিলৈকে ইমান বিক্ৰী হোৱা নাই।

এই কিতাপত সন্নিৱিষ্ট কিছুমান বেকৰ্ড হ'ল— পৃথিৱীৰ বৃহত্তম বন্ধা কবিতোৰ ওজন ৫৪ কিলো গ্ৰাম।

ভাৰতৰ শকুন্তলা দেৱী মানৱ কম্পিউটাৰ নামেৰে জনাজাত। এই শকুন্তলা দেৱীৰ কথাও এই কিতাপত উল্লেখ আছে। ১৯৮০ চনৰ ২০ জুন তাৰিখে এওঁ লওনত ১৩ টা সংখ্যাৰ পূৰণফল এটা মাত্ৰ ২৮ ছেকেণ্ডতে উলিয়াইছিল। এই পূৰণটো আছিল ৭৫৮৬৩৬৯৭৪৮৭০ × ২- ৪৬৫০৯৯৭৪৫৭৭৯ ইয়াৰ উত্তৰটো ১৮৯৪৭৬৬- ৮১৭৭৯৯৫৪২৬৪৬২৭৭৩৩০।

মিছ মাৰ্থা নেলছন নামৰ মানুহ গৰাকী ১৮৭৬ চনৰ পৰা ১৯৭৫ চনলৈ ৯৯ বছৰ হাম্পিভালত আছিল।

আন এজন ব্যক্তি বয়ছি ছুলিভানৰ গাত ১৯৪২, ১৯৬৯, ১৯৭০, ১৯৭২, ১৯৭৩, ১৯৭৬ আৰু ১৯৭৭ চনত মুঠতে সাতবাৰ বজ্ৰপাত পৰা স্বৰ্গেও জীৱিত আছিল।

ভাৰতৰ লতা মংগেশকাৰে ৩০০০০ৰো অধিক গীত গায় বিশ্ব বেকৰ্ড প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে।

পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ দীঘল চিনেমা খন হ'ল “দি কিউৰ ফৰ ইনছ'মনিয়া”। ৮৫ ঘণ্টাৰ এই চিনেমা খন ১৯৮৭ চনত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল।

এলবাৰ্ট শ্বিমাছে ৩২ বছৰত মুঠতে ১৬৯৪৫ খন চিনেমা চাইছিল।

মেকছবেক নামৰ মানুহজনে ১২'৪ কিলো-গ্ৰাম ওজনৰ একলাখ মৌ-মাখি গাত লৈ ফুৰি বিশ্ব বেকৰ্ড প্ৰতিষ্ঠা কৰে।

সচাঁকৈয়ে এই কিতাপ খন কিমান আচৰিত! এনে কোনো বিশ্ব বেকৰ্ড নাই যি এই কিতাপ খনত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা নাই। ইংৰাজী ভাষাত প্ৰতি বছৰে এই কিতাপ খনৰ দুটা সংস্কৰণ প্ৰকাশ হয়। এটা পকা-বন্ধা ৰঙীন ছবিৰ আৰু আনটো কেঁচা বন্ধা ক'লা-বগা ছবিৰ। ★

## অমৃত বাণী

★ সুস্থ দেহত সুস্থ মনৰ বিকাশ কৰাই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য— এৰিষ্টটল,

★ ছুমি নোপোৱা বস্ত্ৰৰ বাবে অসম্ভাৱ নকৰিবা আৰু যি পাইছা তাকো লৈ অহংকাৰ নকৰিবা— কোৰাণ প্ৰবিফ,

সংগ্ৰাহক : লোহিত সন্দিকৈ  
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ



# জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু বিপ্লৱী চিন্তাধাৰা ৪

— বিজু বৰঠাকুৰ  
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জীৱনটোৱেই এটা বিপ্লৱ। নৱবংশৰ বংশজাত, লুইত পৰীয়া ডেকা জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জীৱনালেখ্য বিশ্লেষণ কৰি চালে দেখা যায়, শোষিত নিষ্পেষিত জনগণক জীয়াই ৰখাৰ সৱল দাবী কৰিবলৈ, জীৱনৰ অস্তিত্বক সুস্থ সৱল কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদেই প্ৰেৰণা যোগালে। হাজাৰ হাজাৰ বছৰ ধৰি শোষণ নিষ্পেষণৰ বলি হৈ অহা অসমৰ সৰল প্ৰাণৰ জন-সাধাৰণক নিষ্পেষণৰ বন্দিশাল অন্ধকাৰৰ পৰা মুক্তিৰ প্ৰভাতলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদেই আগবঢ়াই দিলে। শোষণ আৰু নিষ্পেষণৰ বিৰুদ্ধে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ মনৰ যি ক্ষোভ সেই ক্ষোভক অসমীয়াৰ অন্তৰত বোৱাই দি ইয়াৰ বিৰুদ্ধে বিপ্লৱৰ অংকুৰ বোপন কৰিছিল। কিন্তু এই বিপ্লৱ সাময়িক সমস্যা সমাধানৰ বাবে কৰা সাময়িক আবেগিক বিপ্লৱ নহয়। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ বিপ্লৱ মানৱীয় সনাতন প্ৰমূল্যক ৰূপান্তৰ কৰা এক উচ্চতৰ বিপ্লৱ।

এইজন মহান কলাকাৰৰ জন্ম হয় পৰমানন্দ আগৰৱালা আৰু কিৰণময়ী আগৰৱালাৰ ঔৰষত ১৯০৩ চনত, ডিব্ৰুগড়ৰ তামোলবাৰী চাহ বাগিছাত। বিপ্লৱী মনিস্বীৰ

ৰূপত জ্যোতিক অংকিত কৰিব খুজিলেও প্ৰকৃততে তেওঁ এজন বহুমুখী প্ৰতিভাৰে প্ৰতিভাত শিপ্লীহে। এজন পুৰুষৰ গাত যিবোৰ লক্ষণ থাকিব লাগে, জ্যোতিৰ গাত তেনেকুৱা বহুত গুণ আছিল।

লুইত পৰীয়া ডেকা জ্যোতি প্ৰসাদেই লুইতৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ বৈপ্লৱিক চেতনাৰে সৰৱ প্ৰতিধ্বনি তুলি দীপ্ত কণ্ঠেৰে কৈছিল—

এহাতেবে মই

বগা পছমেৰে

পূজা কৰোঁ সুন্দৰৰ

আনটি হাতেৰে

চলাই অস্ত্ৰ

বোধ কৰি যাওঁ

অবিচাৰ যত; অত্যাচাৰ যত

কদৰ্যা অসুৰৰ স্বাৰ্থাঙ্ক মানুহৰ

পৃথিৱীলৈ অহা নতুন

আলোক

ভেটা দিয়া বৰবৰ।

এইদৰেই জ্যোতি প্ৰসাদে অসমীয়া জনসাধাৰণৰ জীৱনৰ অস্তিত্বক স্বীকাৰ কৰিবলৈ শিকিলে। অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ সৰল অসমীয়া মানুহে জ্যোতি প্ৰসাদৰ বৈপ্লৱিক চেতনাক

অন্তৰৰ মাজত উপলব্ধি কৰিবলৈ শিকিলে। বিদেশৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ চিন্তা, চেতনা আৰু কৰ্মত নিভাঁজ অসমীয়া জাতীয় ঐতিহ্যক দেখি বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাৰ্ভাই কৈছিল— “বিলাতত ইমান বছৰ; অথচ সেই সুৰবোৰত সেই গানবোৰত বিজতৰীয়া ছাব নাই, আছে জতুৱা ঠাঁচ।” বাৰ্ভা দেৱে কৰা মন্তব্যৰ পৰাই সহজে অনুমান কৰিব পাৰি যে, জ্যোতি প্ৰসাদে অসমীয়া সংগীত কলাত বিপ্লৱ আনিব খুজিছিল ঐতিহ্যৰ ভেটিতহে; ঐতিহ্যক অস্বীকাৰ কৰি নহয়। অসমীয়া সংগীতৰ সুৰৰ মৌলিকতাক চুবুৰীয়া বাঙালী গীতৰ সুৰৰ অন্ধ অনুকৰণে ম্লান কৰি এটা বিজতৰীয়া সুৰ সৃষ্টি কৰাৰ সংকট কালতে জ্যোতিপ্ৰসাদে বিপ্লৱী ভূমিকা নোলোৱা হ’লে অসমীয়া সুৰৰ ইতিহাস হয়তো সিমানতে স্তব্ধ হৈ ৰ’ল হেঁতেন।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আছিল জনমানসৰ শিল্পী শিল্প সাধনাৰ জৰিয়তে জনসাধাৰণৰ মুক্তিৰ কণ্টকহীন পথ ৰচি দিয়াটোৱেই তেওঁ বিচাৰিছিল। সেয়ে তেওঁৰ জীৱনত শিল্প আৰু বিপ্লৱক পৃথক দৃষ্টিভংগীৰে চাব নোৱাৰি। শৈশৱতে গজালি মেলা তেওঁৰ বিপ্লৱী মনটোৱে ঠন ধৰি উঠিছিল। সাহিত্য-সংস্কৃতিত আৰু তাৰেই ফলশ্ৰুতিত ই কৈশোৰতে ৰাজনৈতিক জীৱনত বিপ্লৱৰ ৰেখাপাত কৰিছিল। এগৰাকী অতন্ত্ৰ বিপ্লৱী শিল্পী হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমৰ বাদ্যযন্ত্ৰতো বিপ্লৱ আনিছিল।

জ্যোতিপ্ৰসাদে কৈছিল ডেকাৰ অন্তৰত যি বিপ্লৱৰ জুই জ্বলা নাই সি আজিৰ যুগৰ ডেকা হবই নোৱাৰে। ৰজাৰ অন্যায়ে, আইনৰ

অন্যায়, দেশৰ অন্যায়ে, দেশৰ চলি থকা অন্যায়ে, নিয়ম কানুন, মূৰ্খ-সমাজৰ, সংকীৰ্ণ মনৰ মানুহৰ নিৰপৰাধী নিৰ্মাণিতৰ ওপৰত অন্যায়ে অত্যাচাৰৰ বিৰুদ্ধে নিজৰ জীৱনকো দি যি ডেকাৰ থিয় দিবলৈ মনত বল নাই, বুকুত শক্তি নাই, সি আজিৰ ডেকা হবই নোৱাৰে। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এই শেষাত্মক উক্তি এক গভীৰ তত্ত্বনিহিত হৈ আছে। সমাজ ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্তন কৰিবলৈ হলে সাংস্কৃতিক বিপ্লৱ গঢ়ি তুলিবই লাগিব। সাংস্কৃতিৰ পূৰ্ণ বিকাশতহে মানুহৰ জীৱনৰ পৰম আনন্দ লুকাই থাকে। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ ভাষাৰে সুন্দৰৰ পূজাই হ’ল কৃষ্টি বা সাংস্কৃতি। সাংস্কৃতিৰ অবিহনে আমাৰ পৰিচয় অমূৰ্ধ। আনহাতেদি আমাৰ প্ৰধান শত্ৰু হ’ল দুষ্কৃতি। সেয়ে সাংস্কৃতিক বিপ্লৱৰ জোৱাৰ আনিবলৈ, বাস্তৱত ৰূপ দিবলৈ হলে বাধা আহি পৰিবই, ই সত্য। কিন্তু সেই বাধা অতিক্ৰম কৰি সফলতা আনিব পৰাটোতহে কীৰ্ত্ত্ব বেছি। সেয়ে ধূৰক সমাজক এনে বাধাৰ বেছ ভাঙি ওলাই আহিবলৈ উদাস্ত কণ্ঠেৰে তেওঁ চিঞৰি আহ্বান জনাইছিল—

সাজু হ সাজু হ নজোৱান

হৈ কৰিব লাগিব অগ্নিস্নান।

সঠিক নেতৃত্ববিহনে সমাজলৈ পৰিবৰ্তন আনিব নোৱাৰি অথবা পৰিবৰ্তন আহিব বুলি আশা কৰিব নোৱাৰি। সময়ৰ আহ্বানত কেতিয়াবা নেতৃত্বৰ মূৰব্বীয়ে সময়ৰ প্ৰতিশ্ৰুতিবোৰ পাহৰি অন্যায়েৰ পথত ভৰি দিয়ে। চক্ৰান্তকাৰীৰ গৰাহত পৰিও তেওঁলোক ভাগি পৰে। এনে এক সন্ধিক্ষণত জনতাক সেই

নেতৃত্ব লৈ আগবাঢ়ি আহিবলৈ অনুশ্ৰেণা  
দি গাইছে—

পুৰোহিতো যদি খিতাতে আঁতৰি

ব্রাসতে মুৰ্ছা যায়,

আমি আগবাঢ়ি ডিঙি পাতি

তেজেৰে বলিশাল যাম বোলাই।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এনে এক অগ্নিস্ফুলিঙ্গ  
ভাৱৰ গীতেৰে জনতাক আগুৱাই লৈ যোৱাত  
যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। ১৯২১ চনত। গান্ধীজীৰ  
নেতৃত্বত সমগ্ৰ দেশ জুৰি আবন্ত হয় অসহযোগ  
আন্দোলন। পৰাধীনতাৰ শৃঙ্খলেৰে শৃঙ্খলিত  
কৰি দেশ মাতৃক সোধন কৰা ইংৰাজ শাসন  
গোষ্ঠীৰ বিৰুদ্ধে প্ৰথম ক্ষোভ প্ৰকাশ পালে।  
জ্যোতিৰ অন্তৰতো স্বদেশ প্ৰেমৰ দ্বাবানল  
জ্বলি উঠে। তেজপূৰ অঞ্চলৰ শাস্তিসেনাৰ  
তত্বাধায়ক হৈ অসমৰ আকাশে বতাহে বিপ্লৱ  
চৌ সিঁচি গৈছিল। তাৰ পিছত আহিল  
১৯৩০ চন। বিদেশৰ পৰা আহি জ্যোতিপ্ৰসাদে  
পুনৰ স্বাধীনতাৰ আন্দোলনত যোগ দিয়ে।  
চাওঁতে চাওঁতে স্বাধীনতাৰ শেষ সংগ্ৰাম  
বিয়াল্লিছৰ গণ বিপ্লৱৰ অগ্নিশিখা দপ্‌দপাই  
জ্বলি উঠে। গাৰো-ভূঞা নগৰে চহৰে অবিবত  
যাত্ৰাৰে জ্যোতিয়ে প্ৰজ্বলিত কৰে এই অগ্নিশিখা  
নৃত্য গীত কবিতাতো তেওঁ বৈপ্লৱিক বিদ্যুৎ-  
প্ৰবাহ বোৱাই দিলে—

“কোন কোন আহিছা আইক পূজিবলৈ  
আইৰ পূজা বেছি হ’ল—

জনতাৰ বন্ধু হেম বৰুৱাৰ নিৰ্দেশত সেনা  
শাস্তি বাহিনীৰ অধিনায়ক গ্ৰহণ কৰি ২য়  
মহাযুদ্ধৰ সাম্ৰাজ্যবাদী প্ৰচেষ্টাত সংগ্ৰামী

জনতাক উদাত্ত কণ্ঠেৰে উদ্ভূত কৰি তুলিছিল  
জ্যোতিয়ে। স্বদেশানুভূতিৰ তাড়নাত তেওঁৰ  
মুখৰ পৰা ওলাই আহিছিল—

“লুইতৰ পাবৰে আমি ডেকা লৰা  
মৰিবলৈ ভয় নাই”

লুইতপৰীয়া ডেকা-গাভৰুক বিপ্লৱৰ অগ্নিত  
জপিয়াই পৰিবলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এনে তেজস্বী  
কণ্ঠৰ গীততকৈ আৰু একোৰে প্ৰয়োজন নাছিল।  
স্বদেশ স্বাধীনতাৰ দাবী জ্যোতিপ্ৰসাদৰ উদাত্ত  
কণ্ঠৰ নিৰ্ভীক আহবানত সকলো অসমীয়াই  
একে পথে আগুৱাই আহিছিল। জ্যোতিয়ে  
বিপ্লৱী মহামন্ত্ৰেৰে জনসাধাৰণৰ কাষলৈ এই-  
দৰেই গৈ থাকিল। আগৰৱালা দেৱক পথ  
নিৰ্দেশক হিচাপে লৈ জনগণেও আগুৱাই  
গল মুক্তিৰ পথত। গণ চেতনাই জ্যোতিৰ  
অন্তৰ চিন্তাধাৰাত এক প্ৰচণ্ড অনুকৰণৰ সৃষ্টি  
কৰিছিল। সেয়েহে জনৈক গণ সমাবেশত  
ভাষণ দিওঁতে জ্যোতিপ্ৰসাদে কৈছিল—“আমাৰ  
স্বাধীনতা আহিলেও মুক্তি অহা নাই”। সঁচা-  
কৈয়ে স্বাধীনতাৰ দুকুৰিৰো অধিক বছৰ পূৰ্ণ  
হোৱাৰ পিছতো আজি পৰ্য্যন্ত আমাৰ স্বাধীনতা  
অহা নাই। কিন্তু জ্যোতিপ্ৰসাদে আজিৰ  
পৰা দুকুৰি বছৰৰ আগতেই অসমীয়াৰ  
স্বাধীনতাৰ কাৰণে মুখ স্বাচ্ছন্দ্য বিসৰ্জন দি  
আজীৱন সংগ্ৰাম কৰি গৈছিল। জ্যোতিয়ে  
কৈছিল মানুহৰ সমাজত যি অৰ্থনৈতিক  
অসামঞ্জস্যতাই সমাজৰ এভাগক সাংস্কৃতিক  
জীৱনৰ পৰা বঞ্চিত কৰি আপচুকে ধৈছে,  
অসুন্দৰকৈ ধৈছে সেই ভাগতো সৌন্দৰ্য্য নমাবলৈ  
মানুহৰ নৱতম সামাজিক ক্ষেত্ৰত সৌন্দৰ্য্য প্ৰয়াস

হৈছে সাম্যবাদ। গান্ধীবাদৰ আদৰ্শৰে অনু-  
প্ৰাণিত হৈ স্বাধীনতা আনিবলৈ যোৱা বিপ্লৱী  
জ্যোতি প্ৰসাদক ইয়াত মাজবাদ বা লেনিন-  
বাদৰ অভিমুখে যোৱা দেখা যায়।

শোষিত নিস্পেষিত অসমীয়া জনগণই  
জ্যোতিৰ বৈপ্লৱিক চেতনাৰ গঠনা লৈ অস্তিত্বৰ  
প্ৰতি সচেতন হল। অসমৰ বায়ু পানী আহাৰ  
খাই জীৱন অতিবাহিত কৰি অসমকে শোষণ  
কৰি থকা বিলাকক অসমীয়াই চিনি পোৱা  
হল। শোষণৰ বলি শালত শ-শ বছৰ ধৰি

আজাহ যোৱা অসমীয়া জনসাধাৰণে শোষণৰ  
পৰা মুক্ত হবলৈ দাবী জনাব পৰা হল।  
এইদৰেই জ্যোতিয়ে প্ৰতিজন অসমীয়াৰ অন্তৰত  
জন্ম দিলে আত্ম চেতনাৰ। ঐতিহ্যৰ ভেটিতে  
আধুনিক চিন্তাৰে আৰু অস্তিনৰ সৃষ্টিশীলতাৰে  
বাস্তৱত কৰ্মৰে এটা আদৰ্শ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব-  
পৰা বিপ্লৱী বিবল। এনে বিবল সৃষ্টিশীল  
প্ৰতিভা জনিত সৃষ্টি কৰ্মৰ বাবেই জ্যোতিপ্ৰসাদ  
যুগান্তকাৰী বিপ্লৱী শিল্পী। ★

## মহৎ লোকৰ বাণী

★ যিয়ে কিছু পৰিমাণে হলেও আনৰ কথা নেভাৰে তেওঁ জীয়াই থকাটো অৰ্থহীন।

— মণ্টেইম।

★ সাহিত্য সদায় সমাজ আৰু জীৱনৰ লগত জড়িত থাকে ই জীৱন আৰু সমাজক নকল  
নকৰে; কেৱল ইয়াৰ উদ্দেশ্যৰ কালে ধাৰমান হয়।

— অক্ষাৰ ৱাইল্ড

★ থং নকৰিবা নিজৰে সৰ্বনাশ হয়, অহংকাৰ নকৰিবা পতন হ’ব, কাকো যুগা নকৰিবা নিজেই  
ধূপীত হ’ব।

— স্বামী বিবেকানন্দ

# ছোভিয়েট বিপালিক গঠনত লেনিনৰ ভূমিকা

—ময়ূৰী বৰঠাকুৰ  
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

বিশ্বৰ ইতিহাসত কেইবা শতিকাৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে আৰিষ্ঠাৰ হোৱা মহান বিপ্লৱী নেতা আৰু বৈজ্ঞানিক সকলৰ ভিতৰত লেনিন সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ। আজিৰ এই বিশ্বত লেনিনৰ নাম নুশুনো মানুহ নাই। পৃথিৱীৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈকে এই মহান ব্যক্তিজনৰ নাম পৰিচিত। মানৱ জাতিয়ে আজীৱন কাল কৰা স্বপ্নক লেনিনেই পোন প্ৰথমে বাস্তৱত পৰিণত কৰিলে। বহুতো ডাঙৰ ডাঙৰ নেতাই বহুতো ভাল ভাল উপদেশ দিছিল কিন্তু সেই বিলাক কেতিয়াও বাস্তৱত পৰিণত কৰা নাছিল। কিন্তু এই সকলোৰে মাজত লেনিনেই আছিল ব্যতিক্ৰম তেওঁ মানৱ জাতিক যিদৰে কথা কৈছিল ঠিক সেইদৰে বাস্তৱতো কপ দিছিল। লেনিন বৰ বেছি দিন জীয়াই থকা নাছিল। তথাপিহে যি কেইদিন জীয়াই আছিল সেই কেইদিনতে তেওঁ এখন নতুন জগত সৃষ্টি কৰিলে। লেনিনে সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ মানুহৰ কাৰণে তেওঁৰ দুদিনীয়া জীৱনত বহুতো দুখ কষ্ট সহ্য কৰিব লগা হৈছিল। এই সকলো দুখ কষ্ট আওকাণ কৰিও তেওঁ নিজৰ কৰ্তব্য পথত আগবাঢ়ি শেষত সাক্ষ্য লাভ কৰিছিল। লেনিনে নিজৰ দেশত আনিলে এক নতুন বিপ্লৱ আৰু দমঃ।

ছোভিয়েট দেশ বা সমাজলৈ যিসকল মহান নেতাই অৱদান দিছিল তাৰ ভিতৰত লেনিনেই সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ। লেনিনৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰমৰ ফলতেই ছোভিয়েট দেশ আজি এখন উন্নত, সভ্য আৰু সমৃদ্ধিশালী দেশ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। লেনিনেই ছোভিয়েটৰ বাস্তৱ সমাজৰ আমূল পৰিবৰ্তন আনিলে। পৃথিৱীৰ আটাই-তকৈ মহান বিপ্লৱী, ছোভিয়েট ইউনিয়ন কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ প্ৰতিষ্ঠাতা সমাজতান্ত্ৰিক বিপ্লৱৰ নেতা, বিশ্বৰ প্ৰথম সমাজতান্ত্ৰিক বাস্তৱ প্ৰতিষ্ঠাতা আৰু শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ নেতা হল এই ব্লাদিমিৰ ইলিচ লেনিন।

মহামানৱ নেতা ব্লাদিমিৰ ইলিচ লেনিনে সমাজতান্ত্ৰিক বিপ্লৱৰ আৰু সমাজবাদী সমাজ গঠনৰ কিছুমান তত্ত্ব উত্থাপন কৰিছিল। লেনিনৰ এই তত্ত্বৰ দ্বাৰা শ্ৰমিক শ্ৰেণী শক্তিশালী হৈ উঠিছিল। লেনিনে এই নতুন শ্ৰেণীৰ দলটো সৃষ্টি কৰি তাৰ সংগঠন, বৰ্ণনীতি, কৌশল থিৰ কৰিলে। তেওঁ শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ মাজত একতাৰ বান্ধ দৃঢ়ভাৱে গঢ়ি তুলিছিল আৰু আগ বঢ়াই-ছিল। লেনিনে সিবিলাকৰ সংগঠনত শ্ৰেষ্ঠ কপ দিছিল। এইবিলাকৰ বাবেই ছোভিয়েট গণতন্ত্ৰ ক্ৰমে শক্তিশালী হৈ উঠিছিল। সংগ্ৰামৰ বাবে লেনিনে পিছপৰা শ্ৰেণীকে সচেতন কৰি

তুলিছিল আৰু সংগঠনৰ যুক্তিসঙ্গত পথ দেখুৱাইছিল। কোনো এখন দেশৰ জন-সাধাৰণৰ ঐক্য সচেতনতাৰ ওপৰত সেই দেশৰ বাস্তৱ পৰিস্থিতি আৰু শোষণ শ্ৰেণী সমূহৰ শোষণ প্ৰতিৰোধ নিৰ্ভৰ কৰে। তেওঁ প্ৰমাণ কৰিলে যে কোনো এক বিপ্লৱ সংগ্ৰামৰ নেতৃত্ব দিব পৰা একমাত্র শক্তি হল কৃষক আৰু চহৰৰ সৰ্বহাৰা মানুহৰ লগত মিত্ৰতা স্থাপন কৰা। শোষণকাৰী সকলৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰামত কমিউনিষ্ট সকলৰ বাবে লেনিনৰ প্ৰীতিসমূহ এক শক্তিশালী অস্ত্ৰ। লেনিনে পুৰুষ ও নাৰী সকলৰ মনত তেওঁলোকৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি এটা সমাজতান্ত্ৰিক মনো-ভাৱ জগাই তুলিছিল আৰু ছোভিয়েট আইন কঠোৰ ভাৱে শিকাইছিল। নেতৃত্বত ছোভিয়েট জনগণে প্ৰেৰণা পাইছিল আৰু নতুন জীৱনৰ সপোন দেখিছিল। তেওঁলোকে লেনিনক অনুকৰণ কৰিয়েই পৃথিৱীৰ ভিতৰত সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ দেশ হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰিব পাৰিব। তেওঁ শত্ৰু বিলাকৰ ষড়যন্ত্ৰক বশীভূত কৰি ছোভিয়েট জনগণ গোঁৱৰৰ জয়মালা পিন্ধাইছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা গঠন হোৱা ছোভিয়েট গণতন্ত্ৰৰ বিজয়ে সকলো জনসাধা-ৰণৰে তেওঁৰ প্ৰতি নিশ্চিত বিশ্বাস ফুটাই তুলিছিল। তেওঁ শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ বাবে স্কুল, কলেজ আৰু শিশুমঙ্গল কেন্দ্ৰ সমূহ স্থাপন কৰি তাৰ উন্নতিৰ হকে নানা ব্যৱস্থা হাতত লৈছিল। তেওঁ কৈছিল যে জনশিক্ষা আওঁৱৰাই নিয়াৰ বাবে ধন দিয়াত কোনোবাৰ আপত্তি থাকিব নালাগিব। তেওঁ যি শ্ৰেণীক সৃষ্টি

কৰিছিল সেই শ্ৰেণীক তেওঁ বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীৰে সজাইছিল। আৰু সমাজতন্ত্ৰৰ আদৰ্শমতে উপনীত হয় তাৰ বাবে তেওঁ সংসমাৰ নেতৃত্ব লৈছিল।

লেনিনৰ বলতেই চাইবেৰিয়াই আজি দোপত-দোপে উন্নতি কৰিব পাৰিছে। এই চাইবেৰিয়াতেই লেনিন নিৰ্বাসিত হৈছিল আৰু সেই চাইবেৰিয়াই আজি লেনিনৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি ৰূপান্তৰিত হৈছে। আজি ই তেল, তীখা, কাঠ, হীৰা, সোণ, লোৰ, আৰু আৰু বৈজ্ঞানিক শক্তিৰ প্ৰাচুৰ্যৰে ভৰা এক ভূখণ্ড। লেনিনে তেওঁৰ নিৰ্বাসিত জীৱনত চাইবেৰিয়াৰ ভূখণ্ডৰ সপোন দেখিছিল। পৃথিৱীৰ ইউনেছিয়াৰ সৰ্ববৃহৎ জলবিদ্যুত কেন্দ্ৰটো তেওঁৰেই পোন-প্ৰথমে নিৰ্মাণৰ পৰিকল্পনা হাতত লৈছিল। লেনিনে ছোভিয়েট জনগণৰ ঐক্য আনি দিছিল। এই ঐক্য প্ৰচেষ্টাত তুয়াৰবুত চাইবেৰিয়াক লেনিনে সমৃদ্ধিশালী কৰি গঢ়ি তোলাৰ পৰিকল্পনা কৰিছিল। আজি আৰু চাইবেৰিয়াত সেই বৰফৰ নিস্তৰতা নাই। তাৰ ঠাই গ্ৰহণ কৰিছে এখন সমৃদ্ধিশালী মনোৰম ঠাইয়ে। চাইবেৰিয়াকে লেনিনৰ স্বপ্নৰ প্ৰতিকৰণ বুলি কব পাৰি।

লেনিনৰ প্ৰতি ছোভিয়েটবাসীৰ শ্ৰদ্ধা কিমান তাক অনুমান কৰিব পাৰি তেওঁলোকৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সচেতনতা দেখি। তেওঁলোকে নিজৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সচেতন হৈ আৰু নিজৰ ভবিষ্যত ওপৰত থিয় দিবলৈ শিকিছিল লেনিনৰ পৰাই। আজি ছোভিয়েট বাসীয়ে লেনিনৰ প্ৰতিটো উপদেশকে কামত খটুৱাইছিল।

ইয়াতকৈ আন কামেই শ্ৰেষ্ঠ হব নোৱাৰে  
যাব দ্বাৰা এজন নেতাৰ প্ৰতি থকা শ্ৰদ্ধা  
আৰু ভাল পোৱা ফুটাই তুলিব পাৰি।

“ব্লাদিমিৰ ইলিচ লেনিন” আজি মৰিও  
অমৰ। চোভিয়েট বাসীয়ে তেওঁৰ আদৰ্শকে

আগত লৈ উন্নতিৰ পথত আগুৱাই গৈছে  
আৰু ভৱিষ্যতলৈও যাব। যাৰ ফলত লেনিনৰ  
নাম কেৱল ছোভিয়েট দেশতে নহয় বিশ্ব  
ইতিহাসত চিৰস্মৰণীয় হৈ ব'ব। ★

### মহৎ লোকৰ বাণী

● এজনে কোৱাৰ কথাৰ ওপৰত বিচাৰ নকৰিবা, তেওঁ কিয় সেই কথা  
কলে সেইটোহে বিচাৰ কৰিবা।

— পেন

সংগ্ৰহ : অক্ষয় দীপ কোৱাৰ

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

কবিতাৰ বাটচ'ৰা

## শৰৎ আহিল

## ‘পোহৰৰ বাবে প্ৰতিবাদ’

— আইৰিগ গগৈ

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

— মণি বৰগোঁহাই

উঃ মাঃ ১ ম বাৰ্ষিক

তুমি আহিলে দেখোন সূৰ্য্যৰ তাপত  
মোলান পৰা গছবোৰ সজীৱ হয়  
আকাশৰ কলিয়া ডাৱবোৰ নোহোৱা হয়  
পৃথিৱীৰ পঙ্কিলতাও ছুৰ হয়  
তোমাৰ পৰশতে ?  
শাওনৰ চোতালত বিচনীৰ বা-লৈ  
তৰাবছা আকাশৰ তলত বহি,  
আমি জ্বাইতাৰ সাধু শুনা পৰত  
তুমি বাক তেতিয়া নিজকে সজাইছিলি নেকি ?  
মন প্ৰাণ শীতল কৰা  
শৰতৰ স্নিগ্ধ ৰূপত ?  
তুমি সপোন বাণী  
শেৱালিৰ আঁতৰ ঝাঁহি  
মতলীয়া কৰা মোৰ, প্ৰাণ ভোমোৰা।  
আৰু ... .. মই —  
আপোন বিভোৰ হওঁ  
তোমাৰ স্নিগ্ধ ৰূপত ॥ ★

এতিয়া চাৰিও দিশ আন্ধাৰ  
কোহাল পতা আন্ধাৰ, ক’তো নাই পোহৰ,  
ফুৰিলো দেশ দিপান্ত, আছে কেৱল আন্ধাৰ  
তথাপি আছে ইয়াতে পোহৰ  
মাত্ৰ কাবোৰৰ বাবেহে।  
সকলোকে পোহৰাবৰ বাবে  
কপালত সূৰ্যৰ তিলক পিন্ধি ওলাইছে  
নৱ যুৱক সকলে ককালত টঙালী বান্ধি  
পোহৰৰ বাবে প্ৰতিবাদ কৰিছে।  
হয় মৰিব, নহয় মাৰিব।  
তেওঁলোকৰ আছে অসীম সাহস  
প্ৰতিবাদ কৰিবৰ বাবে জ্বহাতত আছে বল;  
তেওঁলোক জয় হওঁক জয় হওঁক। ●



— বিজু দত্ত

— লিতুল সন্দিকৈ

স্বাধীনতা সঙ্গীত — স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

উঃ মাঃ ২ য় বাৰ্ষিক

মই তোমাৰ কি সম্মোহন

বৃক্ষৰ দৰে লাগিছে যেন  
সমুদ্ৰৰ সেউজ ভূমিত সবুজ  
মই তোমাৰ কি সম্মোহন  
ফুসৰ দৰে মঙ্গল প্ৰাৰ্থনাত যেন  
অথবা কোনো ভক্তি বিগলিত পুষ্কিৰ  
মই তোমাৰ প্ৰোজ্ঞমতা  
তুমি মোক  
আকাশৰী দৰে  
মলয়াৰ দৰে  
মই তোমাৰ প্ৰত্যুষ গঞ্জি  
অবিচল জলধাৰীৰ অক্ষয় নদী  
মই তোমাৰ কি সম্মোহন

স্বাধীন অসম যদি হয়

স্বাধীন চিঠীয়া অসমীয়াৰ বাবে  
শুষ্ঠ সমাজ গঁটাৰ প্ৰতিজ্ঞা মানসেবে।  
নতুন পোহৰ পৰা ন-পুৰুষইত  
কোৱা আজি একেখন মুখে  
ক'ত ক'ত বিপ্লৱী আহে আকৌ যায়  
কিয়ে অসমক মুখ দেখুৱাবলৈ,  
লও আমি ন-পুৰুষ প্ৰতিশ্ৰুতিবে।  
মোৰ দেশ আমাৰ দেশ ভাল পাওঁ মই  
ক'ত যে স্বহীদক শ্ৰদ্ধাঞ্জলী জনাও;  
মোৰ এই বিপ্লৱী সত্তাৰে।  
লও আকৌ হেংদাং লাচিতৰ দৰে  
য'ত নবনাৰী অতি সাহসেৰে।  
নহবা ক্লান্ত, নহবা হতাশ, নহবা নিষ্ঠুৰ,  
আজি এই অসমীয়া অসমৰ বাবে।  
কওঁ আজি ন-পুৰুষ অসমীয়াইতক,  
মোৰ এই বিপ্লৱী  
কবিতা আকাৰে ॥



— বাসন্তী বৰুৱা

— নিতুল গগৈ

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক

এতিয়া সময় নাই

হাত সাবতি বহি থকাৰ,  
বন্ধ কোঠাৰ ছুবাৰ খিবিকী খুলি দিয়া।  
ভয়াবহ ধূঁৱলী-কুঁৱলী  
আন্ধাৰ বিলাক আঁতৰি যাওঁক  
সোমাওক ফৰকাল জোনাক বিলাক।  
এতিয়া সময় নাই  
অন্যায়ক প্ৰশ্ৰয় দি তেজৰ চেকুৰা বুটলিবলৈ  
আগুৱাই যাম  
সোৱণশিৰি সোণ বুটলিবলৈ।  
এতিয়া সময় নাই  
স্নিগ্ধ জোনাকৰ তলত বহি,  
বুঢ়ী আইৰ কোটকলীয়া সাধু শুনিবলৈ  
অন্ধকাৰত ডুব গৈ অসহায় দৰ্শক হৈ।

শেষ বাতি ... ..

এক মৰণকাতৰ ... ..  
চিঞৰত সাৰ পাই উঠো  
মনতে ভাবো এয়া  
আপোন নেকি ?  
লগে লগে বাতিৰ  
নিস্তৰতা ভেদি  
এক শব্দ ভাঁহি আহে  
গুৰুম ... ..  
সেয়া হয়তো কোনোৱা  
মাতৃৰ বুকু শুদা কৰা শব্দ।  
সেয়া কোনোৱা  
বন্ধ পিপাসু পদৰ ধ্বনি  
সিহঁতক লাগে  
কেঁচা তেজ  
হে বাতি ... ..  
তুমি যেন আক নাহা।

# কাৰ বাবে লিখিম কবিতা

# নৱ প্ৰভাতৰ বাঙলী আভাৰে

— শিখাৰাণী দেউৰী

স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক

— যদু দত্ত

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

কাৰ বাবে লিখিম কবিতা

স্বদেশ বুলিলেই শুনো

বন্দুকৰ শব্দ,

স্বদেশৰ মাটিত খুব থলেই শুনো

আপোন জনৰ অক্ষুট বিননি ;

মোৰ নৈসৰ্গিক জগতত

চৌপাশে মাথো দেখা পাওঁ

খহীদৰ মুখবোৰ,

প্ৰত্যেকৰে প্ৰশ্ন —

পাৰিবানে আইক বক্ষা কৰিব ?

পাৰিবানে দিব —

আমাৰ তেজৰ মূল্য ?

আমাৰ ত্যাগৰ মূল্য ?

পাৰিবানে ? ? ●

## কাৰিৰ দুখ কোনে বুজে

— গুপ্তাজনী বৰুৱা

উঃ মাঃ ২য় বাৰ্ষিক

ফুলনিত সোমাই অবাৰ কবি

ফুল নাই, পাত নাই ডাল ভৰি ভৰি

কেৱল লঠাঙা ছখৰ কলি

কোননো মালী

অথবা মালিনী।

বুকুৰ নিশ্বাস ঢালি নিতৌ ৰুৱে পুলি

কোনে ?

গছে গছে দিয়েহি উজাৰি

পূৰা গধূলি

সেমেকা হিয়াৰ জালি।

কি তাৰ বুকুৰ সন্তাপ ॥ ★

দেশৰ ঐক্য শান্তি আৰু প্ৰগতিৰ বাবে

ক'ত জন যে আঁতৰি গ'ল

আমাৰ বুকুৰ মাজৰ পৰা।

নিজৰ দেশৰ কাৰণে মন প্ৰাণ দি

ক'ত জনক যে কন্দুৱাই গুছি গ'ল

ক'তই চকুলো টুকে ঘৰিয়ালৰ দৰে

মৃতকৰ আত্মাৰ সদগতিৰ বাবে

সেই কথা মনত পৰিলে

আজিও মোৰ আত্মাই কান্দি উঠে।

সাহ নাই,

আৰু আজিও নাই কাৰো প্ৰতিবাদ

তুঁহ জুইৰ দৰে মাথো

মানুহৰ অন্তৰত উমি উমি জ্বলি থাকে

বুকুৰ বহুতো আশা পালি নৱ প্ৰভাতৰ।

আঁহা এতিয়াও আমাৰ হাতত বহুতো সময় আছে

কলুষ কালিমাৰে ভৰা

নিপিড়ীত এই সমাজখনৰ মুক্তিৰ বাবে

আমি সকলোৱে মিলিজুলি গাই যাওঁ

নৱ প্ৰভাতৰ বাঙলী আভাৰে ॥ ●

## গগণৰ শৰাই

# “মোৰ পৰা ... .. সৌৰভলৈ”

— শিখামণি দেউৰী

স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক

সদা প্ৰস্ফুটিত গোলাপৰ পাহিটিৰ দৰে এটা মিচিকিয়া হাঁহি মুখত লৈ পূব দিগন্তত উদয় হয় উষা দেৱী। চৰাইবোৰে সিহঁতৰ নিজ-নিজ কৰ্তব্যলৈ চাপলি মেলিছে। মনত সিহঁতৰ নৱ উদ্যম অস্তবত নৱ ঝংকাৰ। সকলোৰে স্বপ্ন ৰচিচে জীয়াই থকাৰ। ঠিক তেতিয়াই পুৱা বিচন্দ্ৰাৰ এৰি উষা দেৱীৰ সৌন্দৰ্য উপভোগৰ বাবে ময়ো আগফালৰ চোতাললৈ ওলাই আহিছিলো। সচাই পৃথিৱীখন প্ৰকৃতিৰ সৃষ্টিত অতুলনীয়। পুৱাৰ সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰি থাকোতে পুনৰ কালি সন্ধিয়া প্ৰীতমদাৰ সতে কটোৱা সময় কপলৈ মনত পৰিল। কালিৰে পৰা মনতো বৰ বেয়া লাগি আছে। কথাবোৰ কাকোৱে কব নোৱাৰাৰ বাবে। উণ্ডল খুণ্ডল মনতো শাস্তনা দিবলৈ যদি এই সময়ত মোৰ অন্তৰংগ বান্ধৱী এগৰাকী থকা হেতেন? কিমান বাৰষে কলো হয় প্ৰীতমদাৰ কথা। কিন্তু হুৰ্ভাগ্যৰ কথা মোৰ কাষত তেনে কোনো বান্ধৱী অথবা বন্ধুও নাই। জীৱনৰ এনেকুৱা এটা সু-খবৰ যদি কাকোৱে জনাবলৈ নাপাওঁ, তেতিয়া অস্তবত কেনেকুৱা লাগিব বাৰু? এইবোৰ ভাবি থাকোতে মাৰ মাতত সস্থিত ঘূৰি

আছিল। “চিমন ৰাতিপুৱাই আগফালে বহি কি কৰিছ? কিতাপ পঢ়িবলৈ জানো তোৰ নাই?” মুখ ধুই কিতাপৰ টেবুলত বহা ইচ্ছা নাছিল যদিও বহি পৰিলো। টেবুলৰ ড্ৰাৰত কলম বিচাৰি হাত দিয়াত দেখিলো এখন চিঠি। চিঠিখন চাই দেখো সেইখন সৌৰভে দিয়া। সৌৰভ মোৰ বাল্যকালৰ বন্ধু। ঘৰ, আমাৰ ঘৰৰ ওচৰতে। সি বৰ্তমান যোৰহাটত। হাইস্কুল শেষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ সি গ’ল যোৰহাট জগন্নাথ বৰুৱা মহাবিদ্যালয়লৈ আৰু মই গলো শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়লৈ। বৰ্তমান আমি দুয়ো স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ। আমাৰ ঘৰ শিৱসাগৰ ৰজাবাৰীত মই ঘৰৰ পৰাই মহাবিদ্যালয়লৈ অহা যোৱা কৰো। মোৰ গাৰ্ভৰ ডাকত এক- দুই সপ্তাহৰ অন্তত অন্যৰ নাহিলেও সৌৰভৰ চিঠি আহিবই। সি সদায় মোলৈ তাৰ কোনোবা পলীৰ কথা চিঠিত লিখে। আজি পলীক অমুকত লগ কৰিলো, আজি তমুকত লগ কৰিলো আৰু কি কথা পাতিলো সকলোবোৰ লিখিব। মোৰ এশাবী প্ৰশ্ন সুধিবলৈ সি কোনো দিনাই পাহৰি নাযায়। সি লিখিব, ‘অ’ চিমন তোৰ জীৱনলৈ আজি



পৰ্য্যন্ত কোনো অহা নাইনে? তই মোক মিছা মাতি আছ নে কি? কিবা হ'লে জনাবি। আমাৰ ইয়াত কলেজত কি কয় জান কলেজত পঢ়া লৰা-ছোৱালীৰ গাৰ্ল ফ্ৰেণ্ড-বয় ফ্ৰেণ্ড বোলে থাকেই। তাৰ চিঠিৰ মাজত এইযাবী কথা সদায় পোৱাৰ বাবে তালৈ খং কৰি কেইদিনমান চিঠিয়ে দিয়া নাছিলো। আজি ভাৱিছো মোৰ মনৰ কথাবোৰ জনাই সৌৰভলৈকে এখন চিঠি লিখা যাওঁক। লগে-লগে টেবুলত কলম কাগজ লৈ লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলো মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ সু-খবৰটো জনাই সৌৰভলৈ... ..

মৰমৰ

সৌৰভ

বহুত দিন তোক মৰম দিয়া নাই আজি পঠাইছো লবি। আশাকৰো তোৰ ভাল। সৌৰভ মোৰ ভাল মানে খুবেই ভাল। কি কাৰণত ভাল লিখিছো।

সৌৰভ তই যে সদায় চিঠিত লিখি সোধ মোৰ জীৱনত নতুন কিবা ঘটিছে নেকি? মোৰ জীৱনলৈ কোনোবা আহিছে নেকি? আজি কিছু দিন হ'ল মোৰ জীৱনলৈ এজনৰ আগমন হৈছে। সকলো জনাই তোলৈ লিখিছো পঢ়িবি।

সৌৰভ মানুহৰ জীৱনত কিছুমান ঘটনা বৰ আচৰিত ধৰণে ঘটি যায়। মোৰ জীৱনটো সেইদৰে বৰ আচৰিত ভাবে ঘটি গ'ল। যিটো নেকি নঘটাৰ আগতে এবাৰো ভবা নাছিলো। সৌৰভ সেই দিনা আছিল ১৯৯৫ চনৰ ২৯ নবেম্বৰ। তোক যে মই কৈছিলো স্মৃতি দিৱস পাতিব বুলি, ২৯ নবেম্বৰত

কোনোবা এজন নেতাৰ দিৱসত মই আৰম্ভণি গীতৰ বাবে বিহাচেল কৰিছিলো। সেই যে আমাৰ ঘৰৰ পৰা অলপ দূৰত থকা কলেজখনত ২৯ নবেম্বৰৰ সন্ধিয়া সময়ত গীতৰ বিহাচেল কৰি ঘৰমুৱা হওঁতে বাটতে পিয়ন-জনক লগ পালো। পিয়নজনে মোৰ নামত এখন চিঠি আগবঢ়াই দিলে। পিয়নজন গুছি যোৱাৰ পিছত মোৰ আগ্ৰহৰ সীমা নাই। চিঠিখন কোনে দিছে। কেতিয়া ঘৰ পামগৈ, আৰু কেতিয়া পঢ়িম। কিন্তু ঘৰলৈ আহিও মই চিঠিখন পঢ়িব পৰা নাছিলো বহু সময়লৈকে। কাৰণ নেতাজনৰ স্মৃতি দিৱসৰ বাবে বহু দূৰৰ পৰা আলহি আহি আমাৰ ঘৰত আছিলহি। অৱশেষত যেনিবা শুবৰ সময়ত অকণমান সময় উলিয়াই চিঠিখন মেলিলো। অৱশ্যে চিঠিখনৰ আখৰবোৰ মোৰ একেবাৰে অচিনাকী যদিও, ইতিৰ নামটো মোৰ চিনাকী। চিঠিখন দিছে মোৰ দাদাৰ বন্ধু এজনে। নাম প্ৰীতম। ঘৰ শিৱসাগৰতে। মই পঢ়া কলেজখনৰ ওচৰতে। মাক-দেউতাক আৰু হুজনী ভলিৰ সৈতে প্ৰীতমদাৰ হঁতৰ পৰিয়ালটো। প্ৰীতমদাক মই নিজৰ দাদাৰ দৰে শ্ৰদ্ধা কৰো। যিজন দাদাৰ আগত অসভ্যালি নকৰো, আজি-বাজি কথা নকওঁ। জানোচা দাদাই খং কৰিব। অৱশ্যে প্ৰীতমদা মোৰ ওচৰত সদায়ে ফ্ৰি আছিল। দাদাৰ বন্ধুৰ বাবে আমাৰ ঘৰলৈ আহে আৰু আমিও যাওঁ। প্ৰীতমদা আৰু আমাৰ ঘৰৰ মাজত অগাধ মিলা-মিচা। আগতে প্ৰীতমদাই কিবা ক'ব লগা থাকিলে মুখেৰে কয় চিঠিৰ

আশ্ৰয় লোৱা মনত নপৰে। আজি বাক কিয় দিলে। বহুতো ভাৱনাৰে চিঠিখন পঢ়ি গলো... ..

মোৰ মৰমৰ

চিমন

পত্ৰে হিয়াৰ নিৰ্ভৃত কোণত পুঞ্জীভূত অজস্ৰ মৰম তোমালৈ বুলি জ্ঞাপন কৰিলো। নাজানো তোমাৰ তাৰ প্ৰতি সহাবি কিমান। আশা বাধিছো তোমাৰ সকলো ফালৰ পৰাই মংগল। মোৰো ভাল বুলিয়ে ধৰিবা।

চিমন বহুদিনৰ আগতেই তোমাক এটা কথা কম বুলি কথাতো প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি অজানিতে মিছা মাতিছিলো। কিন্তু এতিয়াও মই প্ৰকৃত কথাতো কবলৈ সাহস কৰা নাই জানোছা তোমাৰ মনত আঘাত লাগে। গতিকে তোমাৰ অনুমতিৰ প্ৰয়োজন হৈছে। যদি অনুমতি দিয়া হৃদয় উজ্জ্বলি প্ৰকাশ কৰিম প্ৰস্তাৱটো। মোৰ ধাৰণা তুমি প্ৰত্যাখ্যান নকৰিবা।

চিমন জীৱনৰ কেতিয়াবা অপ্ৰত্যাশিত ভাৱে কিছু অনুভূতিৰ উন্মেষ হয়। যাৰ বাবে মানুহ জাতিটো বিৱৰ্তনৰ পথত আঁঠুৱাই গৈ আছে অতীতৰ পৰা ভৱিষ্যতলৈ আৰু সেয়ে মোৰ মনেও কিছু অনুভূতিক আহ্বান জনাইছে। বহুতো আশা প্ৰত্যাশা বুকুত বান্ধিলে... ..

শেষত মৰম থাকিল।

তোমাৰ

“প্ৰীতমদা”

সৌৰভ এই চিঠিখনে মোক কিছু ভবাই তুলিছিল। প্ৰীতমদাই বাক মোলৈ কি প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াব যাৰ বাবে মোৰ অনুমতিৰ প্ৰয়োজন হৈছে। প্ৰীতমদাই বাক মোক কি কথা কম বুলি কৈ মিছা মাতিছিল। অৱশ্যে কিছুদিনৰ আগতে দাদা কোনোবা সম্বন্ধীয় ককায়েক এজনৰ কথা কৈছিল। প্ৰীতমদাৰ ওচৰত থকা ফটো চাই বোলে কিবা “প্ৰপজেল” দিয়াৰ কথা কৈছিল। প্ৰীতমদাই সেইদিনা এইটো কথা কওঁতে জাঙুৰখাই উঠিছিলে। যাতে ভবিষ্যতে এনেকুৱা কথা নকয় তাৰ বাবে সাবধান-বাণী শুনাই দিছিলো। কিছুদিনৰ আগতে এই কথাতোকে কৈ মোৰ আগত মিছা মতা নাছিলতো। মুঠতে চিঠিখন পঢ়াৰে পৰা মই কিবা ভাবুক হৈ পৰিলো। চিঠিখনৰ মাজত যেন কিবা বহস্য আছে। বহস্যৰ সন্ধান বিচাৰি প্ৰীতমদালৈ এখন চিঠি লিখিলো যাতে স্পষ্ট কৰি প্ৰীতমদাই চিঠিখনৰ মাজত সোমাই থকা বহস্যৰ সন্ধান দিয়ে। অৱশ্যে মই প্ৰীতমদাক লগ কৰি মুখেৰেও সোধিব পাৰিলো হেতেন। কিন্তু কিয় জানো প্ৰীতমদাৰ ওপৰত মোৰ অভিমান হ'ল। সি যেতিয়া মুখেৰে নুসুধি চিঠিৰ আশ্ৰয় ললে মই কিয় নলম।

সৌৰভ, পাখি লগা কাঁড়ৰ দৰে সময়বোৰ পাৰ হৈ গৈছিল দ্ৰুতগতি। মোৰ আপেক্ষাকৃত আৰু আগ্ৰহী মনটোৱে বাট চাই আছিলো প্ৰীতমদাৰ উত্তৰৰ বাবে। অৱশেষত মোৰ আপেক্ষাক উপেক্ষা কৰি প্ৰীতমদাৰ চিঠিৰ উত্তৰ আহিল। চিঠিত লিখিছে – “চিমন তোমাক মই প্ৰথম অৱস্থাত ভলিৰ দৰে ভাৱিছিলো।

যদিও এতিয়া তোমাক ভক্তিতকৈ আপোন  
কৰি ল'ব বিচাৰিছো। তুমি জানো সহাবি  
নজনাৰা?। সৌৰভ, বিনামেঘে বজ্জপাত মাৰিলে  
মানুহৰ যেনেদৰে খৰ কাগে ঠিক তেনেকৈ  
চিঠিখন পঢ়ি মই খৰ লাগিলো। মোৰ  
ভৰিব তলৰ মাটিবোৰ চপাৰা-চপাৰে যেন খহি  
যাব ধৰিছে এনে লাগিল। মই উপায় বিহীন  
হৈ পৰিছিলো সৌৰভ। নানা সময়স্যা নানা  
চিন্তাই মোৰ মগজুতো থকা সবকা কৰি  
পেলালে। একালে শ্ৰীতমদা হুঁতৰ ঘৰখনৰ  
ওপৰত গঢ়ি উঠা মোৰ আন্তৰিকতাবোৰ আঁক  
জানকালে শ্ৰীতমদা আৰু মোৰ দাদাৰ বন্ধুত্ব।  
সৌৰভ দুয়োখন ঘৰে আমাক জানো ক্ষমা  
কৰিব? বহুতো চিন্তাই আঙুৰি ধৰিছিল  
জীৱনৰ বাটত। কি পথেৰে আগবাঢ়িলে  
ভাল হব। কি পথেৰে আগবাঢ়িলে বেয়া হব।  
এইবোৰ ভাবিবলৈ মোৰ বিবেকো মোৰ বাৱে  
প্ৰস্তুত নাছিল। এইদৰে বহুতো চিন্তাৰ  
মাজেৰে পাৰ কৰিলো এমাহ, দুমাহ। এই  
দুমাহত মই চিঠিৰ উত্তৰ নিদিয়াকৈ আছো।  
যদিও শ্ৰীতমদা আমাৰ ঘৰলৈ নহাকৈ নাথা-  
কিল। জান অ' সৌৰভ আমাৰ ঘৰলৈ শ্ৰীতমদা  
আছিলে এক অবুজ চাৰনিবে মোলৈ অনববতে  
চাই থাকে। দিন পাৰহৈ যোৱাৰ লগে লগে  
কিয় জানো সেই চকুজুৰি, সেই মানুহজনক  
মোৰ ভাল লাগি আহিবলৈ ধৰিলে আগত-  
কৈও। নিজৰ মনতোক বাৰে বাৰে প্ৰশ্ন  
কৰিছো, শ্ৰীতমদাক ৰাক মই দাদা সম্বন্ধে  
প্ৰথম দেখাৰ পৰাই ভাল পাইছিলো নে?   
ঘৰখনৰ কথা ভাবি আমাৰ দাদাৰ কথা ভাবি

নাভাবো বুলি কলেও শ্ৰীতমদাৰ প্ৰতিচ্ছবি  
মানস পটত বাৰে বাৰে আমনি কৰিবলৈ  
ধৰিছিল। শ্ৰীতমদাই সপ্তাহত আমাৰ ঘৰলৈ  
এদিন নাহিলে মনতোৱে হাঁহাকাৰ কৰি উঠে  
শ্ৰীতমদাই দিয়া চিঠিবোৰ দিনতোত হুই  
তিনিবাৰ নপঢ়ালৈকে মই শান্তিৰে শুব পৰা  
নাছিলো। এইয়া হয়তো প্ৰেম। সৌৰভ  
জাগতে তোৰ আৰু পলীৰ কথাবোৰ তই যে  
লিখ, সেইবোৰ পঢ়ি মই তোৰ এইবোৰ  
পাগলামী বুলি ভাবিছিলো। কিন্তু তোৰ যে  
এইবোৰ পাগলামী নহয় মই আজি উপলব্ধি  
কৰিছো। শ্ৰীতমদাক সচাই অন্তৰে সৈতে  
ভাল পাই পেলালো। শ্ৰীতমদালৈ এখন  
চিঠি লিখি জনাই দিলো যে তেওঁক মই  
খুওব ভাল পাওঁ। মোৰ অন্তৰ উজাৰি থকা  
কথাবোৰ মৰম ভালপোৱা বোৰ কেৱল শ্ৰীতম-  
দাৰ বাবে।

সৌৰভ এইদৰে শ্ৰীতমদাৰ আৰু মোৰ  
জীৱনৰ পাতনি নেলিছো। নাজানো শেষান্তত  
কি ৰূপ লয়। এতিয়াও মই মোৰ বিবেকক  
কেতিয়াবা প্ৰশ্ন কৰো মই ৰাক কিবা ভুল  
কৰিছো? মানুহে মানুহক ভাল পোৱাতো  
জানো ভুল। আজি কালি ওচৰ চুবুৰীয়াই  
মোক আৰু শ্ৰীতমদাক লৈ নানা গুঞ্জন কৰি  
ফুৰে। মই কাৰো কথা কাণ নিদিও যদিও  
আমাৰ ঘৰখনৰ ওচৰত আৰু শ্ৰীতমদাৰ  
ঘৰখনৰ ওচৰত কৰা অপৰাধৰ বাবে কেতিয়াবা  
বুকখন হুক-হুক কপে। তথাপিও আমি  
হুয়ো-হুয়োৰে ওচৰত প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হ'লো  
যেতিয়া ভয় কৰিলে জানো হব। সময়ত

সহুঁতৰ ওচৰত ধৰা দিবই লাগিব। গতিকে  
এতিয়া মই মাত্ৰ ভগৱানৰ ওচৰত কৰাৰো  
প্ৰাৰ্থনা কৰো শ্ৰীতমদা আৰু মোৰ জীৱনলৈ  
যাতে সুখৰ স্তৰিষ্যতলৈকে বেমেজালি মাতি  
নানে। সৌৰভ এইজনে মোৰ জীৱনৰ প্ৰথম  
পুৰুষ। তইয়ে সদায় চিঠিত মই মিছা মাতি  
কাৰোবাৰ লগত প্ৰণয়ত ব্যস্ত বুলি লিখ।  
সচা কথা, মই কাৰো প্ৰেমত এনেদৰে  
আৱদ্ধ নহম বুলিয়ে ভাৱিছিলো। কিন্তু কিহৰ  
মোহত মোৰ বিবেক শ্ৰীতমদাৰ ওচৰত মুৰ  
দোৱালে কব নোৱাৰো। তইতো আগৰ  
পৰাই মোৰ জেদি মনটোৰ কথা জান।  
এই মনটোক লৈ কেতিয়াবা বৰ ভয় হয়  
জান সৌৰভ। যদি শ্ৰীতমদাই মোক প্ৰত্যাৰণা  
কৰে তেতিয়া মোৰ মনটোৱে কেতিয়াও সহ্য  
কৰিব নোৱাৰিব সেইটো ঠিক। অৱশ্যে মোৰ  
মনটোৱে শ্ৰীতমদাক খুবেই বিশ্বাস কৰো।  
কিয়নো বিশ্বাসে সফল আন্তৰিকতাৰ পৰি-  
সমাপ্তি। সৌৰভ, শ্ৰীতমদাই এতিয়াও আমাৰ  
ঘৰলৈ আগৰ দৰে আহে। আমাৰ ঘৰখনৰ  
কোনেও আমাৰ দুয়োৰে অগাধ মিলা-মিছা  
কথা নাজানে।

সৌৰভ পাবিলে তই এবাৰ আহি যা।  
তোক বহুত দিন লগ পোৱা নাই। লগ  
পালে ভাল লাগিব। তইতৰ ঘৰতো সকলোৰে  
ভালেই। তোক কব লগা আৰু যে কিমান  
কথা আছে। শ্ৰীতমদাৰ লগতো চিনাকী কৰি  
দিয়। আহিবি দেই। অ' তোৰ পঢ়া-শুনা  
লগতে কিবা নতুন খবৰ থাকিলে জনাবি।  
শেষত তোলৈ মৰমেৰে সামৰিছো দেই।

ইতি

“চিমন”

চিঠিখন লিখি মনটো পাতল লাগিল।  
অন্ততঃ মোৰ মনৰ কথা বোৰ এজনক চিঠিৰ  
দ্বাৰা হলেও জনাব পাবিলো। মনটো ভাল  
লগাত গানৰ কলি এটা গুণ-গুণাই বন্ধনা  
বাজ্যত বিচৰণ কৰিছিলোহে মাত্ৰ। বোৰ  
মাতত চকখাই উঠিলো। চিমন, অ' চিমন  
আজি কলেজলৈ নাযাৱ নে কি? হুঙীটোলৈ  
চালো ৮ বাজেই। আজি শ্ৰীতমদাক লগ  
কৰা কথা। বেগা-বেগিকৈ ভাত কেইটা খাই  
কলেজলৈ যাবৰ বাবে সাজু হ'লো। মোৰ  
প্ৰিয়জনক লগ পোৱাৰ আশাৰে। ●

## মহৎ লোকৰ বাণী

● “যি শিক্ষাই নিজক আনৰ হাতত বিক্ৰী কৰিবলৈ শিকাই তেনে শিক্ষাবে শিক্ষিত হোৱাতকৈ  
জখা মুৰ্খ হোৱাই বহু গুণে ভাল”।

## “অপেক্ষা”

— বেথা চাংমাই

উঃ মঃ ১ম বর্ষ

অসংখ্য মানুহে ইয়াত বাক কি কৰিছে ?  
তেওঁলোক বাক কলৈ যাবলৈ আহিছে ? বাছ  
এখন অহাৰ লগে লগে ইমানবোৰ মানুহ  
আহি উঠি পৰেহি আৰু বোৱা লগে লগে  
ইমানবোৰ মানুহ নামি পৰে। দিনটো-তাই  
এইদৰে অহা যোৱা কৰা মানুহ বোৰকে চাই  
ধাকে। তাইৰ বাবে যেনেকৈ দিন-বাতিৰ  
কোনো পাৰ্থক্য নাই তেনেকৈ ব'দ-ববষুণবো  
কোনো পাৰ্থক্য নাই। গৰম ঠাণ্ডা তাই  
অনুভৱ নকৰে। নিজৰ ভোক-পিয়াহৰ কথা  
তাই কব নোৱাৰে। যমুনাই জোৰ কৰি  
কেতিয়াবা খাবলৈ দিয়ে। কেতিয়াবা হোটেলত  
নষ্ট হৈ যোৱা বস্তুবোৰ হোটেলৰ বয়টোৱে  
খাবলৈ দিয়ে। এইয়ে হৈছে তাইৰ জীৱন।  
ওচৰৰ সকলোৱে তাইক পাগলী বুলি চিনি  
পালেও আনৰ দৰে তাই কাৰো অনিষ্ট  
নকৰে। তাই কেৱল উদ্দেশ্য বিহীন ভাৱে  
বাস্তাই-বাস্তাই ঘূৰি ফুৰে। বাছ অহাৰ গম  
পাই খৰ খেদাকৈ তাই বাছটোত লৈ গল।  
এই সময়ত তাইক দেখিলে এনেকুৱা এটা  
অনুভৱ হ'ব যেন বাছত তাইৰ কোনোবা  
আপোন এজনহে আহিব লগা আছে। সেই  
বাবে তাই যেন তেওঁক আগবঢ়াই আনিবলৈ  
গৈছে।

কাহিলি পুৱাতে এদিন এইটো পদূলীতে  
এজনী ছোৱালীক বাছৰ পৰা মানুহ দুজন  
মানে নমাই ধৰি গৈছিল। তাই অচেতন হৈ  
পৰি আছিল মানুহ খৰৰ পদূলীত বাতিপুৱা  
কোনোবাই পাই তাইক ঘৰৰ ভিতৰলৈ লৈ  
গল। চকু মেলি দেখিলে যে এটা ভগা  
জুপুৰিত এজনী মানুহে তাইক গুশ্ৰযা কৰি  
আছে। যেতিয়া তাই জ্ঞান হেৰুৱাইছিল  
তেতিয়া তাই মানসীক অৱস্থাও হেৰুৱাই  
পেলাইছিল। এটা সময়ত জ্ঞান ঘূৰাই পাই  
যিমান পাৰে সিমান কান্দিবলৈ ধৰিলে।  
প্ৰথমে মানুহ গৰাকীয়ে একো ধৰিব নোৱাৰিছিল  
যদিও তাইৰ চেহেৰা চাই গম পালে যে  
তাই মাক হবলৈ বেছি দিন নাই। মানুহ  
গৰাকী আদৰ যতনত তাই কেইদিন মানলৈকে  
তাতে থাকিল। কিন্তু এদিন হঠাৎ পাগলী  
জনীয়ে এটা মৃত সন্তান জন্ম দিলে। তেতিয়াৰ  
পৰা তাই খোৱা বোৱা সকলো বাদ দিলে।  
মানুহ জনীয়েনো (যমুনাই) তাইক সদায় খুৱাব  
ক'ব পৰা। যমুনা নিজৰ জীৱনটো পাৰ  
কৰিবলৈকে চিন্তা। কিন্তু পাগলী জনীয়েও  
নিবিচাবে খাবলৈ। কেতিয়াবা কেতিয়াবা তাই  
বাছ ইষ্টেচনদাৰতে বহি বহি নিশাটো পাৰ  
কৰি দিয়ে। বাছত উঠিবলৈ যোৱা প্ৰতিটো

মানুহকে তাই ভেৰা লাগি চাই বয়। কেতিয়াবা  
কোনোবাই কোনোবাই তাইক সেই চাৰনিত  
ধমকিও দিয়ে। কিন্তু তাই সেইবোৰলৈ কোনো  
দ্ৰুক্ষেপ নকৰে। তাই নাজানে যে এইদৰে  
তাই কাক বিছাৰি ফুৰিছে। কোনোবা এজন  
চিনাকী মানুহে তাইক অহ-বহ মাতি আছে  
তাৰ কাষলৈ। অ'ত দিনে বিছাৰি ফুৰা মানুহ  
জনৰ মুখ খন তাই যেন আতৰৰ পৰাই চাব।  
ওচৰলৈ গলে তাইৰ দেহত থকা পাপ বিলাক  
যেন তেওঁৰ গালৈ বিয়পি পৰিব। সেই বাবে  
সকলো পাপৰ পৰা বঞ্চিত কৰি তেওঁক চাব।  
কিন্তু পাগলী জনীয়ে নাজানে সেইজন নো  
কোন ?

অলেখ গোস্বামী। তেওঁ আছিল এজন  
সু-অভিনেতা এবাৰ এখন নাইট ফাচনত  
অলেখ চিনাকী হৈছিল এগৰাকী সু-অভিনেত্ৰী  
পৰিস্থিতা বৰুৱা লগত। প্ৰথম চিনাকীতে  
সিহঁতৰ চাৰি চকুৰ মিলন হল। আৰু  
তেওঁলোকৰ মাজত এটা সুন্দৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি  
উঠিবলৈ ধৰিলে এদিন মহা ধুম ধামেৰে  
সিহঁতৰ বিয়াৰ আয়োজন চলিল। অলেখ  
লাভ কৰিলে এগৰাকী উপযুক্ত পত্নী আৰু  
পৰিস্থিতাই লাভ কৰিলে এজন উপযুক্ত স্বামী।  
আনৰ দৰে তেওঁলোকেও এখন সুখৰ সংসাৰ  
গঢ়াব স্বপ্ন দেখিলে। এইদৰে মধুৰ ভাৱে  
দিনবোৰ গৈ আছিল। তাৰ পাছত.....।

এদিন অলেখৰ চাকৰি কলিং আহিল।  
সি ইটাৰভিও দি চাকৰি জইন কৰিলে।  
তাৰপাছত অলেখ ট্ৰেইনিঙৰ বাবে সুদীৰ্ঘ চাৰি  
মাহ কাল মাজাজলৈ যাবলৈ ওলাল। এই

ক্ষেত্ৰত অলেখ অলপ চিন্তাস্থিত হৈছিল।  
যদিও উপায় বিহীন হৈ কৰ্তব্য পালনৰ বাবে  
স্বপ্নৰ দায়িত্বতে পৰিস্থিতাক এৰিখে অলেখ  
মাজাজলৈ বাওনা হল। স্বপ্ন আছিল  
অলেখৰ বন্ধু। স্বপ্নে অলেখৰ ঘৰতে থাকি  
চাকৰি কৰিছিল। অলেখক গাড়ীত তুলি  
দিয়াৰ সময়ত পৰিস্থিতাই কিহৰ আকাঙ্ক্ষাত  
জানো শিয়ৰি উঠিছিল। হঠাৎ তাই যেন  
চাৰিওকালে অন্ধকাৰ দেখিলে। তাই মুখেৰে  
একো কব নোৱাৰিলে। ওলাই আহিব ধৰা  
চকু পানীকো সামৰি ৰাখিলে কাৰণ তাই  
এনেবোৰ কথাকৈ অলেখৰ অমংগল মাতি  
আনিব নোখোজিলে। গাড়ীত উঠা সময়ত  
পৰিস্থিতাৰ গাত ধৰি অলেখে কলে তুমি  
কোনো চিন্তা নকৰিবা। পৰী। যিকোনো  
ক্ষেত্ৰতে তোমাৰ লগত স্বপ্ন থাকিব। তাতে  
যদি কিবা অসুবিধা হয় মোলৈ চিঠি লিখিবা।  
মই গুছি আহিম।

এইদৰে এটা সময়ত বাছখন মণিব  
নোৱাৰা হল। লগতে অলেখকো। পৰিস্থিতা  
জঠৰ হৈ পৰিল। তাইৰ চিঞৰি চিঞৰি ক'ব  
মন গল তুমি নাযাবা অলেখ তুমি নাযাবা।  
তুমি গুছি গলে আমাৰ সংসাৰ চুৰমাৰ হ'ব  
তোমাৰ অবিহনে মই খন্তেকো থাকিব  
নোৱাৰো।

এইদৰে দিনবোৰ পাৰ হৈছিল। অলেখ  
গৈয়ে তাইলৈ চিঠি পথালে। তাইও পুনৰ  
উত্তৰ পথালে। এইদৰে সিহঁতৰ মাজত চিঠিৰ  
বিনিময় চলিল। পৰিস্থিতাক চিঠিৰ কাৰ্ড  
খাম আনি দিছিল তাইৰ বন্ধু স্বপ্নে।

এনেদৰে হাঁহি ধেমালি মাজেৰে চাৰি মাহ পূৰণ হবলৈ মাত্ৰ দহটা দিন বাকী। স্বপনৰ সহায় সহযোগত তাৰ মৰম সনা মিঠা কথাত কেনেদৰে তাই দিন বিলাক অতিবাহিত কৰিলে তাই নিজেই কব নোৱাৰিলে। অলেখৰ অনুপস্থিতিত তাই কোনো অকলশৰীয়া অনুভৱ নকৰিলে।

কিন্তু হঠাৎ তাইৰ জীৱনলৈ কলা ডাৱৰ নামি আহিল। জীৱনৰ সকলো বঙীল সপোন চুবুৰাৰ হৈ গ'ল। এদিন নিশা প্ৰায় তিনিটা মান বজাত স্বপন পৰিস্থিতা কোঠালৈ আহিল। দৰ্জা খুলি তাই ধমকি বল আৰু ক'লে "স্বপন" ইমান নিশা তুমি ইয়াত? কি হ'ল তোমাৰ কিবা হৈছেনেকি? স্বপনে একো কব নোৱাৰা হৈ পৰিছে। তাৰ চকু দুটা ক্ৰমান্বয়ে বঙা হৈ উঠিছে। দুৱাৰ দলিৰ পৰা আহি স্বপন পৰিস্থিতা বিছনাতে বহিল। তাৰ কাষতে পৰিস্থিতা ও বহিলহি। সি একে ধৰে তাইৰ চকুলৈ চাই বল। এই চাৱনিত তাই যেন সম্ভ্ৰান্ত হ'ল। তাই ক'লে কি হ'ল কিয় এনেদৰে চাইছা। এইবাৰ স্বপনে পৰিস্থিতাৰ গাত ধৰি কলে—পৰিস্থিতা ... পৰী ...। এই বুলি কৈ সি ঠব ঠব কৈ কপি উঠিল।

পৰী তুমি মোৰ হোৱাটো মই কামনা কৰো। এটা সময়ত সি কৈ উঠিল। "স্বপন" সেয়া তুমি কি কৈছা? তাই চিঞৰি উঠিল। তুমি নিজকে চিনি নাপালেও মই তোমাক চিনি পাওঁ। তুমি পাহৰী নাযাব স্বপন মই তোমাৰ বন্ধু অলেখৰ পত্নী। মনটো অলপ ধৈৰ্য্য ধৰা। পুৰুষৰ ধৈৰ্য্যতাক তুমি হেৰুৱাই নেপেলাবা।

নাই নাই তুমি আৰু মোক হতাশ নকৰিবা। ইমান দিন ধৈৰ্য্য ধৰিলো। আজি আৰু নোৱাৰিলো। তোমাৰ সুন্দৰ চকুজুৰিয়ে তোমাৰ উঠন বুকুৱে সদায় মোক তোমাৰ কাষলৈ মাতি থাকে। তুমি মোক আকোৱালী লোৱা পৰী। নহলে মই মৰি যাম।

এইবিলাক কথা শুনাৰ পৰা পৰিস্থিতা আৰু ধৈৰ্য্য নাইকীয়া হ'ল। খঙৰ দুখত তাই অচেতন হৈ পৰিল। তাইৰ চকুৰ আগত সঘনাই অলেখৰ প্ৰতিচ্ছবি আহিব ধৰিলে। এটা সময়ত পৰিস্থিতাই গম পালে যে তাইক স্বপনে সাতটি ধৰিছেহি।

"তাই স্বপনৰ বাছ বন্ধনৰ পৰা মুক্ত হৈ গৰ্জি উঠিল আৰু এখোজো আগনাবাঢ়িবা তুমি এটা লম্পট চৰিত্ৰহীন এটা বিশ্বাসঘাটক। এতিয়াই মোৰ কৰ্মৰ পৰা ওলাই যোৱা। নহলে মই তোমাক হত্যা কৰিম।"

স্বপনে তাইক বেছি কথা কবলৈ সুবিধা নিদি পুনৰ জোৰ পূৰ্বক সাতটি ধৰিলে। তাইৰ হাজাৰ চেষ্টা কৰিও তাৰ পৰা হাত সাবাব নোৱাৰিলে। অৱশেষত তাই অচেতন হৈ পৰিল। নিজকে তাই বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পালে।

জ্ঞান পাই তাই ফেৰুঁৰি উঠিল। তাই বাক অলেখৰ আগত কেনেকৈ মুখ উলিয়াব। কেনেকৈ এই বিলাক কথা কব। সত্য কথা কলেও জানো স্বামীয়ে তাইক বিশ্বাস কৰিব। বিশ্বাস কৰিলেও তেওঁৰ অন্তৰত যিকুৰা জুই জলিব, সেইকুৰা জানো নুমাই শেষ হৈ যাব হয়তো এদিন দপদপাই আকোঁ সেইকুৰা জুই জলি উঠিব। অলেখে হয়তো নিজৰ বন্ধুকো

কিন্তু তাই কেনেকৈ নিজ কলুষিত শৰীৰটো পুনৰ অলেখক স্পৰ্শ কৰিবলৈ দিব। আজিৰ তাইৰ দেহত যিটো স্ৰুণৰ সৃষ্টি হৈছে। তাৰ গৰাকী অলেখ নহয়। সেয়েহে তাই অলেখৰ ফটোখনকে সাতটি ধৰি প্ৰাৰ্থনা জনাইছে। "অলেখ তুমি মোক ক্ষমা কৰিবা। কেৱল তোমাৰ মংগলৰ বাবেহে মই আতৰি যাবলৈ ওলাইছো। মই থাকিলে হয়তো তোমাৰ গোটেই জীৱনটো ঠান বান হৈ পৰিব। কিন্তু তোমাৰ অপেক্ষাত মই বৈ থাকিম। তুমি যাক বিশ্বাস কৰিছিলো সিয়ে আজি তোমাক বিশ্বাস-ঘাটকতা কৰিলে। এটা সময়ত তাই ক'টো খন এলবামত ভৰাই থলে। অলেখ ইটো জন্মত তুমি যেন মোৰ স্বামী হোৱা।

তাই ঘৰৰ পৰা মাজ নিশা জনশূণ্য পথত খোজ দিলে। তাইৰ লক্ষ্য বাচ ষ্টেণ্ড। হয়তো আজি এজন মানুহ বাচৰ পৰা নামিব।

তেওঁক তাই যেন আতৰৰ পৰাই চাব। কেতিয়াও তাই তেওঁৰ ওচৰলৈ নাযায়। এটা সময়ত বাছখন আহি বলহি। অসংখ্য মানুহ গাড়ীৰ ভিতৰৰ পৰা নামিলে। অদূৰত তাই এখন চিনাকী মুখ দেখি ধমকি বল। হেপাহ পলুৱাই তাই চিনাকী মুখখন চাই বল। কিন্তু হঠাৎ তাইৰ মূৰ ঘূৰাই অচেতন হৈ পৰি যাব ধৰিলে। লগে লগেই তাইৰ চিঞৰি উঠিল, অলেখ ...। চিঞৰ শুনি মানুহজনে প্ৰথমতে একো ধৰিব নোৱাৰিছিল যদিও ভালদৰে নিৰক্ষণ কৰাৰ পাছত একে সমানে জোৰেৰে চিঞৰি উঠিল পৰিস্থিতা ...। কিন্তু তেওঁৰ দেবি হ'ল। সিকাৰ পৰা আহি থকা ট্ৰাক এখনে তাইৰ দেহ ক্ষত, বিক্ষত কৰিলে। সঁচাকৈয়ে যেন পৰিস্থিতা অলেখৰ অপেক্ষাতে বৈ আছিল। সচা কলুষিত শৰীৰটো স্পৰ্শ কৰাৰ পৰা অলেখ বিৰত হৈ বল। ●

## মহৎ লোকৰ বাণী

★ "পৃথিবীত ভীতিক যদি কোনোবাই অতিক্ৰম কৰিব পাৰে, বিপদক তুচ্ছ কৰিব পাৰে, ক্ষমতাক অগ্ৰাহ্য কৰিব পাৰে, মৃত্যুক উপেক্ষা কৰিব পাৰে তেন্তে সেয়াই হৈছে প্ৰেম।"

— ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

## ‘বাৰ্ট চাই আছে তোমালৈ’

— বাসন্তী বৰুৱা  
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

আজি কেইদিন মানৰ পৰা অভিজিতৰ মনটো বৰ চিন্তাস্থিত দেখা গৈছে। আনদিনাৰ দৰে সি হোষ্টেলত লগৰ লৰা বিলাকৰ লগত কোনো কথা বতৰাও নপতা হ’ল। ধেমালি চুপতিও নকৰা হ’ল, লগৰ লৰা বিলাকে কিবা কথা বতৰা কলেও সি মন মাৰি বহি থাকে। তাৰ লগৰ অস্তবংগ বন্ধু বিকাশে কিন্তু ভালদৰেই উপলব্ধি কৰিছিল; কিয়নো অভিজিতে এই কেইদিন ইমান মন মাৰি আছে। কিতাপৰ টেবুলত বহিলেও আন দিনা দৰে সি যেন মনপুতি পঢ়া নাই। বিকাশে কিন্তু একো কোৱা নাছিল, মাথো সি নিজে নিজে ভাবিছিল অভিয়ে নিশ্চয় কিবা ঘাত-প্ৰতিঘাটৰ সন্মুখীন হৈছে বুলি।

অভিজিত সোণাপুৰ গাঁৱৰ ডিম্বেশ্বৰ বৰুৱাৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ আৰু মাক মিনতি-বৰুৱা, ছয়ো শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী সেই গাঁৱৰে এম. ভি স্কুল এখনৰ। এহাল লৰা-ছোৱালীয়ে সিহঁতৰ পৰিয়ালটো অত্যন্ত সুখী পৰিয়াল। অভি আৰু ভনীয়েক নীলু সৰু পৰাই মাক দেউতাকৰ গভীৰ মৰম, স্নেহৰ মাজেদি গাঁৱৰ নিবিবিলি পৰিবেশৰ মাজত ডাঙৰ দীঘল হৈছে। দেউতাক আৰু মাকে বুকুত বহুতো

আশালৈ লৰা ছোৱালী কেইটা পঢ়া শুনা প্ৰতিও যথেষ্ট যত্ন লয়। মাক দেউতাকৰ যত্নৰ ফল স্বৰূপে অভিয়েও এইবাৰ গাঁৱৰ হাই-স্কুল এখনৰ পৰা সুখ্যাতিয়ে প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ’ব পাৰিছিল। মাক দেউতাক আৰু গাঁৱৰ মানুহ বিলাকো তাৰ বিজাণ্টৰ বাবে উৎফুল্লিত হৈ পৰিছিল। দেউতাকে অভিক চহৰৰ ভাল কলেজ এখনত নাম ভৰ্তি কৰি দিলে। অভিৰ বিজ্ঞান শাখাত পঢ়াৰ প্ৰৱল হেপাহ থকা বাবে বিজ্ঞান শাখাতে নাম লগাই দিলে। দেউতাকে অভিক মৰম ও আদৰেৰে চহৰৰ হোষ্টেলত থৈ আহিলগৈ।

অভিজিতে লাহে লাহে হোষ্টেলৰ লগৰ লৰা ছোৱালী বিলাকৰ মাজত ভালদৰে পৰিচিত হৈ পৰিছিল। সি খুউব আনন্দ মনেৰে দৈনিক ক্লাচ সমূহ কৰি পঢ়া শুনা গুৰুত্ব বঢ়াই দিলে। মাক দেউতাকে নিয়মিত ভাৱে টকা মণি অৰ্দাৰ কৰে। অভিজিতে পঢ়াত যেনেদৰে মনোনিবেশ কৰিছিল তেনেদৰে সফলও হৈছিল। হাইচেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাটো সি ঠাৰ মাৰ্ক লৈ উত্তীৰ্ণ হৈছিল।

আৰু ভনীয়েক নীলুয়েও এইবাৰ প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছিল।

মাক দেউতাকৰ মনত অপাৰ আনন্দ। মাক-দেউতাক অত্যন্ত সুখী হ’ব পাৰিছিল লৰা-ছোৱালী হালক লৈ। দেউতাকে অভিৰ বিজাণ্ট পোৱা পাচতে এদিন সুধিছিল, তুমি এতিয়া কি পঢ়া কথা চিন্তা কৰিছা অভি? অভিয়ে কৈছিল—বোটাণিত মেজৰ লৈ B.Sc. পঢ়িম বুলি ভাবিছো দেউতা। দেউতাকৰ ইচ্ছা আছিল ডাক্তৰ পঢ়োৱা কিন্তু অভিয়ে যি ইচ্ছা কৰিছে তাত অমাস্তি হ’বলৈও দেউতাকে কুণ্ঠাবোধ কৰিছিল। কাৰণ অভি দেউতাকৰ খুউব মৰমৰ। অভিয়ে মনত দুখ পাব বুলিয়েই দেউতাকে একো কোৱা নাছিল। তাৰ যি ইচ্ছা তাকে পঢ়োৱা চিন্তা কৰিলে।

এইবাৰ অভিয়ে কলেজ খোলা লগে লগে হোষ্টেললৈ গ’ল। B.Sc. পঢ়া আৰম্ভ কৰিলে। নিৰ্তো বাদ নপৰাকৈ ক্লাচ বিলাক কৰি গ’ল। লগৰ বহুতো বন্ধু-বান্ধবী মাজতো অভি খুউব জনপ্ৰিয় হৈ পৰিল। অভি পঢ়া-শুনাত যেনে চোকা, দেখাতো তেনে যথেষ্ট ধুনীয়া আছিল। অভিৰ অতি অস্তবংগ বন্ধু বিকাশ গ’ল। বিকাশ আৰু অভি দুয়ো যেন একেটা নলীয়ে পানী যোৱা। আৰু একেটা বিষয়ত মেজৰ সোৱা ছাত্ৰী পৰীৰ লগত খুউব ভাল আছিল। পঢ়া শুনাত প্ৰায় আলোচনা ৰাখিয়ে পঢ়িছিল। পৰী দেখাত খুউব ধুনীয়া আছিল। সংগীত চৰ্চ্চাও কৰিছিল। সেই চহৰৰে ছোৱালী পৰী। পৰীৰ দেউতাক পুলিচ অফিচাৰ। পৰী আৰু অভিৰ মাজত এক মধুৰ সম্পৰ্কও গঢ় লৈ উঠিছিল। ইজনে সিজনৰ প্ৰতি আৰ্কৰ্ষিত হৈ পৰিছিল। যাৰ বিনিময়ত সিহঁতি

এদিনো লগ নোপোৱাকৈ থাকিব পৰা নাছিল। কলেজ বন্ধ পালে সিহঁতি গোপনে বহুতো ফুৰা চকা কৰে। বিকাশৰ বাহিৰে লগৰ আন বন্ধু বান্ধৱী বিলাকে কিন্তু সিমান জনা নাছিল। খুউব মৰম স্নেহৰ মধুৰ এনাজৰীয়ে সিহঁতি বান্ধ খাই পৰিছিল। আৰু কল্পনাও কৰিছিল কোনোদিন যেন সেই এনাজৰী চিগি নাযায়।

কিন্তু কি হ’ব দিন বাগৰি যায়, বৈ যায় স্মৃতি। মানুহৰ কল্পনাই কেনে ৰূপ লয় কোনে জানে। এটা চোকা সং চৰিত্ৰবান লৰাৰ অস্তবত এটা বিশাল ভাৱ অনুভূতিয়ে ইমান দকৈ যে শিপাইছিল তাক কোনেও উপলব্ধি কৰিব পৰা নাছিল। মাথোন বিকাশে ভাবিবলৈ সক্ষম হৈছিল অভিজিত এই কেইদিন কিয় ইমান চিন্তাস্থিত। পৰীৰ লগত থকা সম্পৰ্কই বেলেগ ৰূপ লৈছে নেকি? কিন্তু বিকাশে সুধিব পৰা নাছিল। বহু দিনৰ পৰা যে অভিয়ে অস্তবত এটা গভীৰ ভাৱ পুহি ৰাখিছিল তাক কোনেও জনা নাছিল। আনকি তাৰ মৰমৰ পৰীক্ষনীও। একেলগে থকা বিকাশে ক্লাচ কৰিবলৈ ওলাইছে কিন্তু এদিনো ক্লাচ খতি নকৰা অভিৰ আজি ক্লাচৰ প্ৰতি যেন অলপো আগ্ৰহ নাই, সি আজি ক্লাচ নকৰে। বিকাশে সুধো নুসুধো ভাৱে কলে—তোৰ কি হৈছে অভি? তই কিয় ক্লাচ নক’ব? ইমান যে তই চিন্তাস্থিত। কি পৰীয়ে কিবা ঠেকত পেলাইছে নেকি? হাঁহি হাঁহিয়ে বিকাশে কলে—চাবি আৰু পৰীৰ দেউতাক ‘পুলিচ অফিচাৰ’। মোৰ আজি ক্লাচ কৰিবলৈ মন যোৱা নাই বিকাশ। মোৰ পঢ়া আজি মই নিজে কৰিম। তই যা বিকাশ

বুলি অভিয়ে ক'লে। বিকাশে ক্লাচৰ বাবে  
সিমান আপত্তি নকৰিলে। বিকাশে অভিক  
কলে, আজি মই ক্লাচৰ পৰা ঘূৰি আহো,  
তোৰ কি হৈছে সবিশেষ কব লাগিব। অভিয়ে  
কম বুলি ক'লে।

বিকাশ যোৱা পাছত অভিয়ে তাৰ  
সকলো বিলাক কাপোৰ কানি কিতাপ পত্ৰ  
ঠিক থাক কৰি পঢ়া টেবুলত বহি ভাৱি আছে—  
কোন পথৰ যাত্ৰী হওঁ মই। 'মা-দেউতাৰ ক'ত  
আশা, মৰমৰ পৰীজনীৰ কত মৰম স্নেহ, বন্ধু  
বিকাশৰ যি আন্তৰিকতা আৰু তাৰ অতিকৈ  
মৰমৰ নীলুজনী; ইমানবোৰৰ মাজৰ পৰা মই  
আজি ঠাতৰি যাম বহু দূৰ দিগন্তলৈ। বৃহৎ  
'জননী আই, দেশ মাতৃৰ বাবে নিস্বার্থ ভাৱে  
মই আজি ওলাই যাম। যি আই মাতৃৰ ধূলি-  
বালি লৈ ডাঙৰ দীঘল হলো সেই আই মাতৃক  
মই উদ্ধাৰ কৰিবই লাগিব। মোৰ মাতৃক মই  
আনৰ হাতত গটাব নোৱাৰো। এতিয়া মোৰ  
চিন্তা কৰা সময় আহি পৰিছে। এতিয়া মোৰ বহি  
থকা সময় নাই বুলি সি বহীৰ পৰা বগা কাগজ  
এখন কালি বিকাশলৈ বুলি লিখিলে -  
মোৰ মৰমৰ

বিকাশ,

মোৰ মৰম স্নেহ তোৰ বাবে সদায় জাগ্ৰত।  
আজি মোক সংগ্ৰামী মন এটাই অহৰহ হাত  
বাউল দি মাতি থকাৰ বাবে মই আজি ওলাই  
আহিছো বিকাশ। নিজৰ ক্ষুদ্ৰ স্বার্থক লৈ  
জীয়াই থকা স্পৃহা মোৰ আজি আৰু নাই। বৃহত্তৰ  
স্বার্থ হকেহে আগবাঢ়িম বুলি ভাৱিছো। তই  
নিশ্চয় বৃজিবি বিকাশ। পৰীক এই বিষয়ে নকবি।  
মোৰ মা দেউতাই সময়ত সকলো বৃজিবি।

শেষত তোৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি  
আজি মই আহিলো বিকাশ।

ইতি

তোৰ 'অভি'।

সেই দিনাৰ পৰা অভি আৰু হোষ্টেলত  
নাই। বিকাশে কলেজৰ পৰা আহি দেখে  
অভি দেখোন নাই। টেবুলত থোৱা চিঠিখন  
পাই খৰ ধৰকৈ পঢ়ি চাই বিকাশে। পঢ়ি সি  
আচৰিত হ'ল। তাৰ আৰু বৃজিবলৈ বাকী  
নাথাকিল। কিন্তু পৰী, পৰীক কি বুলি কব  
বিকাশে। পাচদিনা বিকাশ কলেজলৈ যায়।  
পৰীয়ে দৌৰি আহি বিকাশক অভি কলেজলৈ  
কিয় অহা নাই সোধে। পৰীয়ে ভাৱিছে  
অভিৰ কিবা অসুখ হৈছে নেকি? বিকাশে  
কয় যে—অভিক কালি দেউতাকে কিবা কাৰণত  
ঘৰলৈ মাতি পঠোৱা বাবে খৰ ধৰকৈ পুৱাতে  
গুচি গল। তোমাক কবলৈকে আহিবি নাপালে  
পৰীয়েও চিন্তা কৰে অভিৰ ঘৰত কিবা হৈছে  
নেকি বুলি। তাইৰ মনটো কোঁতুহলে ভৰি পৰে।  
বিকাশে ভাৱে—অভিয়ে এখন মহান অস্তৰ  
লৈ আহিছিল যি নেকি নিজৰ কথা নাভাৱি  
দহৰ ইঁকে চিন্তা কৰিব পাৰে। বিশাল সাহস  
আৰু ত্যাগেৰে সি আজি আদৰ্শৱান যুৱক।  
তাৰ আদৰ্শক বিকাশেও শ্ৰদ্ধা কৰিছে।  
পৰীয়ে অধীৰ আশাৰে বাট চাই আছে  
অভি অহালৈ। মাক দেউতাকে বাট চাই  
আছে মৰমৰ সোণ অভি হোষ্টেলৰ পৰা ঘৰলৈ  
আহিব বুলি। ভনীয়েকে বাট চাই আছে  
দাদাকে হোষ্টেলৰ পৰা তাইকো লগতে ঘৰলৈ  
লৈ যাব বুলি।

সকলোৱে আজি অভিজিতৰ বাবে ক'ত  
আশাৰে যে বাট চাই আছে। ★

## পুৰতি বিশাৰ কঁপনি

— মিশ্ৰ বুঢ়াগোঁহাই  
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

অহা কালিলৈপৰা বঙালী বিহুৰ আগমন।  
চৰাই-চিৰিকতি, গছ-গছনিৰ উলহ মালহৰ  
আনন্দত সীমা নাইকীয়া হৈ পৰিছে। নতুন  
কুঁহিপাতৰ সেউজীয়া বঙৰ মাজে মাজে লাজুকী  
কুলিজনীয়ে মিঠা বনগীত গাইছে। নীলা  
আকাশত হঠাৎ ক'ৰপৰা ক'লা ডাৱৰ এচকল  
আহি আন্ধাৰ কৰি ধৰিছে। সঁচাকৈয়ে বসন্ত  
ৰাতুটো ভগৱানে স্তম্ভৰ কৈ সৃষ্টি কৰিলে।  
গছৰ ডালত কপৌ ফুলিল, তগৰ ফুলিল, নাহৰ  
ফুলিল। কেতেকীয়ে মধুৰ বনগীত জুৰিছে।

মোৰ মনটোৱে প্ৰকৃতিৰ বহুঘৰা দেখি  
নাচি উঠিছে। কিন্তু ঢোলাৰ মাত, পেপাৰ  
মাত, বাঁহীৰ মাত, নিবৰ। সেমেকি পৰিষ্কা  
আনন্দত সীমাহীন হোৱা মোৰ মনটো। তথাপি  
বহুপৰৰ মূৰত অচিনাকী বিপিকি বিপিকি অহা  
ঢোলাৰ মতে অকণমান শাস্তি দিছে। কালিলৈ  
গৰু বিহু। ইয়াৰ উপৰিও আছে কণীযুঁজ।  
কণীযুঁজ বুলি মনলৈ অহাৰ লগে লগে যোৱা  
বহাগ বিহুৰ কথা মনলৈ আহিল। এটা টান  
কণীৰ পৰা যে বিশটামান কণী জিকিছিলো।  
বৰ ভাল লাগিছিল। এইবাবো টান দুটা  
কণী বাছি থৈছো। সেই কেইটাও কেইবাটাৰো  
কণী খাব পাৰিম নিশ্চয়।

কালিলৈ দোকমোকালিতে উঠিব লাগিব।  
বহুৰটোৰ বাবে গোহালিৰ গৰু কেইটা ভালদৰে  
জীয়াই থাকিবলৈ গা-ধুৱাব আৰু লাউ বেঙেনা  
মাৰিব লাগিব। তাতো বৰ আনন্দ আছেদেই।  
এবাৰ যে বাঙালী জীয়েক বগীজনী বিহু দিনাই  
জন্ম হৈছিল। তাইৰ যে ভাগ্য। বিহু দিনাই  
তাই আমাৰ ঘৰলৈ লখিমী হৈ যেন আগমন  
হৈছিল।

নাৰা ধৰণৰ কথা মনৰ মাজত উদয়  
হবলৈ ধৰিলে। বিচনাতে বাগবি আমনি লাগি  
গৈছে। দিনত হোৱা হ'লে ঘৰৰ পৰা ওলায়  
জুৰিটোৰ কাৰলৈকে গুচি গলোহেঁতেন।  
নিজানত বহি মধুৰ নিবৰতাত মনটো প্ৰকৃতিৰ  
সতে বিলিন কৰি দিলোহেঁতেন। তাতে এই  
ৰাতিখন ওলাই যাব পাৰিলেও পৰিবেশ  
পৰিস্থিতিহে যি হৈছে ওলাই গলেই কলাডাৱৰে  
বেচি ধৰিব বিচাৰে।

বহুতো চিন্তাই মোৰ মনত জুমুৰি দি  
ধৰিলিহি এই বিহুৰ বতৰ আগৰ দৰে আনন্দ-  
দায়ক হৈ উঠা নাই। এই বিহুক বৰ বিহু  
বুলিহে কব পাৰি। ডেকা গাঙৰে হাত মেজি  
মেজি বং কৰিবলৈ সাহস নাইকীয়া হ'ল।  
শাস্তিৰ নামত বন্দী হব লগা হৈছে এই

সমাজখন। কিন্তু শাস্তি ক'ত? দুই এজন মুখা পিন্ধা বান্দৰৰ নিজৰ স্বার্থৰ উন্নতিৰ বাহিৰে আৰু একো সমাজৰ উন্নতি হোৱা নাই। হাজাৰ হাজাৰ দৰিদ্ৰ, হাজাৰ হাজাৰ নিবনুৱা দিনক দিনে বাঢ়িহে গৈছে। ইফালে জনসংখ্যা। সেই ফালেটো কবই নোৱাৰি। দিনে দিনে হাজাৰ হাজাৰ শিশুৰ জন্ম। এমুঠি ভাতৰ বাবে কোনোৱে আকৌ কাৰোবাৰ ঘৰত কুকুৰৰ সতে খাব লগা হৈছে।

“থেং তেৰি, মইনো এইবোৰ চিন্তা কৰি কি কৰিম? সকলোৱে চিন্তা কৰিব লাগিব।”

‘নহয়! চিন্তা কৰিব লাগিব। অকলশৰে হলেও চিন্তা কৰিব লাগিব। প্ৰতিজন মানুহৰ অন্তৰত সমাজৰ বিষয়ে জগাই তুলিবলৈ বিচাৰিব পাৰিব লাগিব। শোষক অত্যাচাৰী, হত্যাকাৰী সকলোবোৰক আঁতৰাবৰ কাৰণে চিঞৰি চিঞৰি জনসমাজক আগুৱাই আনিব লাগিব।

শুই থকা অৱস্থাতে মোৰ মুখত অজানিতে হাঁহি এটা বিৰিঙি উঠিল। নুঠিবই বা কিয়? যিহে মনটোৱে সমালোচনা কৰিবলৈ ধৰিলে। কেতিয়াবা আকৌ কেনেকৈ নিজকে প্ৰশ্ন কৰে আকৌ নিজে তাৰ প্ৰত্যুত্তৰ দিয়ে।

আন্ধাৰ কোঠাটোত বহু সময় অকলশৰে শুই থাকি নিজকে অশাস্তি যেন লাগিল। বিচনাতে থকা লাইটৰ চুইচটো অন কৰি দিলো। পোহৰ নাই। মোৰ অন্তৰে সঁচাকৈয়ে আন্ধাৰতে থাকি ভাল পায় নেকি? নহলেতো পোহৰ কিয় গুচি গ'ল? মোৰ চকুহাল টোপনিতকৈয়ো মেল খাইহে থাকিবলৈ ধৰিলে। চকুৰিয়ে যেন অন্ধকাৰত থাকিবলৈ মন কৰা

নাই। পোহৰ বিচাৰি বিচাৰি হাবাথুৰি খাব লাগিছে। পোহৰ বিহিন কোঠাটোত নিবৰতাক বুকুত লৈ কণাৰ লাখুটি হিচাপে নোঁহাতখনে লাহেকৈ বিচনাৰ কাষত থকা খিৰিকি খন খুলি দিলো।

বাঃ বিচনাখনত টুকুৰা টুকুৰা জোনৰ পোহৰ পৰিলহি। ইমান নিমজ। বুকুত সারভি লৱৰ মন গ'ল। হঠাৎ এচকল কলা ডাৱৰে আহি সেই পোহৰ কাটি নিলে। এনেদৰে কেইবাবাবো জোনটোৱে লুকাভাকু খেলি থাকিবলৈ ধৰিলে। চকুহালক মই বিচনাতে বহিয়েই খিৰিকীৰে বাহিৰলৈ চাই অলপ শাস্তি দিব বিচাবিলো। চকুহালৰ লগতে মোৰ মনটোৱেও জোনৰ মধুৰ পোহৰত আনন্দ লাভ কৰিলে।

বিচনাতে বহি থকা অৱস্থাতে মই হাত-ঘড়ীটোলৈ চালো। বাৰ বাজিছে। মোৰ মা, দেউতা, বাইদেউ আৰু ভাইটিয়ে ছাগে গভীৰ নিদ্ৰাত। সপোন দেখিছে ছাগে প্ৰকৃতিৰ ৰূপ, বঙালীৰ বং-বহইচ দেশৰ পৰিস্থিতি, পৰিবেশ, গাওঁৰ মিলা-প্ৰীতি, ল'ৰালীৰ লুকাভাকু। মোৰ মা সঁচাকৈয়ে বাহিবৰ জোনাকৰ দৰে। দেউতা কিন্তু ক'লা ডাৱৰচকল। বাইদেউ আৰু ভাইটি মোৰ বাহিবৰ নিবৰতাখিনি। মায়ে সৰুতে দিয়া কপালৰ আশাসুৰীয়া মৰম সুসভ চুমাটো আজিও মোৰ মনত আছে। ইমান মিঠা আছিল। মাৰ আশাসুৰীয়া চুমাৰ কথা মনত পৰিলেই বুকুখনে উচুপি উঠে। মানুহৰ ইমান গমতা নাইনে? জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানুহ হৈও মানুহে পশুৰ দৰে কাম কৰিব লাগেনে? মোৰ মাৰ দৰেই বমেনৰ মাকে এই জোনালীৰ দৰে আছিল।

বমেন মোৰ ল'ৰালিকালৰ পৰা বন্ধু। অতি ঠাণ্ডা, পঢ়াত তীক্ষ্ণ আছিল। সময়ত দুয়োতাই স্কুল, তাৰ পাছত একেলগে কলেজলৈ বুলি গৈছিলো। দুয়োতাই সদায় একেলগেই থাকো, একেলগেই জুৰিৰ কাষত বহি পশু পক্ষীৰ গীত শুনো। মাথো দুয়োতাই একে লগেই থাকো। সিনো কেতিয়া উত্ৰপত্নী হ'ল, কেতিয়া মাৰ্দীৰ কৰিলে, কেতিয়া ডকাইত হ'ল? কেতিয়া ধন লুট কৰিলে? চৰকাৰে তাৰ ওপৰত মিছাকৈয়ে অভিযোগ তুলিলে। অকল অভিযোগ তোলাই নহয়, তাক বন্দী কৰিলে। মাকে চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। বমেন তেতিয়াৰ পৰা জেলৰ মাজত আবদ্ধ। ইফালে মাকে পূৰাৰ পৰা পূৰাবলৈকে কান্দি কান্দি অৱস্থাহীন হৈ পৰিল। অৱশেষত মৃত্যু হ'ল। কান্দি কান্দি মৃত্যু হোৱা নাই, মৃত্যু হ'ল শাস্তিৰ হাতত। আজি তিনিমাহ হ'ল বমেনৰ মাকৰ মৃত্যু হোৱা। বমেনে বাৰ জেলৰ মাজত কেনেকৈ আবদ্ধ হৈ আছে? জোনাকৰ টুকুৰা পোহৰকে সারভি ধৰিছে নেকি?

মোৰ হুগালে ছধাবী চকুলো বাগৰি আছিল। বমেনৰ কথা মনত পৰিলে মোৰ বুকুখন উৰুঙা উৰুঙা লাগে। খিৰিকীৰে টোঁচা কোমল বতাহ এজাক সোমাই আছিল। মোৰ গাত শিহৰণ জাগি গ'ল। বসন্তৰ গছৰ কুঁহিপাতবোৰে মলয়াত নাচিবলৈ ধৰিলে। জোনটোৱে ডাৱৰৰ স'তে বেছিকৈ লুকাভাকু খেলিবলৈ ধৰিলে।

মোৰ হাত দুখনে গালৰ বেজাৰখিনি মোহাৰি পেলালে। আমাৰ পছলিৰ শেৱালী জোপা বিগিকি বিগিকি দেখা হৈ পৰিল। আকাশৰ পৰা নিয়ৰ পৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। সকলো গছ-গছনি একান্তমনে আছিল যদিও বতাহত গছৰ পাতবোৰ লৰিবলৈ ধৰিলে। আঁতৰৰ বাৰীখনৰ পৰা ফেঁচাৰ উৰুঙা শুনা গ'ল। চকুহালে টোপনি বিচাবিছে। হাতঘড়ীটোলৈ পুনৰ চালো। সময় এক বাজি পোন্ধৰ মিনিট গৈছে। শেষৰ বাৰৰ বাবে মই চকুহাল বাহিবত চকু ফুৰাই চাবৰ মন গল। প্ৰতিটো বস্তুকে চকুহালে চাই মনৰ মাজতে তৃপ্তি অনুভৱ কৰিলো।

খিৰিকিখন লাহেকৈ বন্ধ কৰি দিলো, কোঠাটো আন্ধাৰ হৈ পৰিল। বাতিপূৰা সোনকালে উঠিব লাগে। জানটোৰ পানীতে গৰুৰ গা ধুৱাবলৈ নিয়া হ'ব। এতিয়াৰ পৰা পূৰালৈ বেছি সময় নাই। এইবুলি গাত লোৱা কাপোৰখন টানি গাত দি ললো। অলপ ঠাণ্ডা পৰিছে। সেয়ে কাপোৰখন টানি মেলি ভালকৈ গাত দি ললো। চকু দুটাটো টোপনি আহিছে। সেয়ে সকলো কথা আওকাণ কৰি টোপনি যাবলৈ সাজু হলো।

চকুত ছিলমিলকৈ টোপনি আহিছে। ছৰাবত শব্দ শুনিলো। টক্ টক্ টক্। কেইবাবাবো কৰিলে। মোৰ বৰ ভয় ভয় অনুভৱ হ'ল। পুনৰবাৰ টক্ টক্ ছৰাবত শব্দ কৰিলে। মই বিচনাখনত বহি পৰিলো। তৃতীয়বাৰ পুনৰ ছৰাবত শব্দ কৰিলে। মই এইবাৰ ছৰাবখন খুলি দিয়াৰ সিদ্ধান্ত কৰিলো।

লাহেকৈ বিচনাৰ পৰা আন্ধাৰৰ মাজতেই নামি  
চেঙেলযোৰ খেপিয়াই পিন্ধি ছুৱাৰখনৰ কাষ  
চাপিলো। কোন হব পাৰে এই ভাৱ লৈ  
লাহেকৈ ছুৱাৰখনত হাত দিলো।

লাহেকৈ ছুৱাৰখন খুলিলো। মোৰ  
কলিজা একেবাৰে আকাশ চুলেগৈ। ছুৱাৰ  
মুখত তিনিজন বন্দুকধাৰী জোৱান। মোৰ  
মুখ, ভৰি, হাত কপিবলৈ ধৰিলে। তৎক্ষণাত  
জোৱান তিনিজনৰ দুজন ভিতৰলৈ সোমাই  
আছিল। বাকী এজন মোৰ ওচৰত ছুৱাৰ  
মুখতে বৈ থাকিল। এই তিনিজনৰ বাহিৰেও  
বহুতো জোৱান বাষ্টা আৰু চোতালত ঘূৰি  
ফুৰিছে। আকাশৰ জোনটেৱেও পশ্চিমৰ  
দিগন্তত মাৰ যাবলৈ ধৰিছে। চকলা চকল  
ভাৱে পোহৰ খিনিক পৃথিৱীত পৰিবলৈ  
নিদি আঙুচি ধৰিছে।

ভিতৰলৈ যোৱা জোৱান দুজনে মা,  
দেউতা, বাইদেউ আৰু ভাইটিক তুলি বাহিৰলৈ  
পঠিয়াই দিলে। তেওঁলোকে আমাৰ ঘৰটোৰ  
বাহিৰে ভিতৰে অনুসন্ধান চলালে। মা দেউতাই  
মোক বাৰাঙাতে চিপাহী জনৰ বন্দুকৰ আগত  
বৈ থকা দেখি আচৰিত হ'ল। ময়ো অনুভৱ  
কৰা নাছিলো। যেতিয়া ময়ো মোক দেখি  
উচুপি উঠিছিল তেতিয়াহে মই বন্দুকৰ নলটো  
দেখিছো। মোৰ বুকুখনে কান্দি উঠিব বিচাৰি-  
ছিল। জীৱনত কেতিয়াও বন্দুকৰ নলৰ আগত  
থিয় হৈ পোৱা নাই। মোৰ চকুযুৰি থব হৈ ব'ল,  
মানুহৰ জীয়া তেজ খোৱা বন্দুকটো দেখি।

সটাকৈয়ে মানুহে মানুহক কেনেকৈ হত্যা  
কৰিব পাৰে। মবম, স্নেহ, দয়া সিহঁতৰ নাই  
নেকি? মানুহৰ কলিজাৰ তেজ খোৱা এটা

মাৰিঅক সিংহ সিহঁতৰ প্ৰত্যেকৰে হাতে হাতে।  
তেতিয়া দুবত এজাক চবাইৰ কিবিলি শুনিবলৈ  
পালো। পোহৰ হবলৈ আৰু বেছি সময়  
নাই। আমাৰ পৰিয়ালৰ সকলোৱে কাঁহ পৰি  
জীণ যোৱাৰ দৰে মনে মনে বাৰাঙাতে থিয়  
হৈ আছে।

জোৱানৰ একো চেকা পোহৰত মোৰ হাত-  
ঘড়ীটোলৈ কেৰাহীকৈ চালো। সময় তিনি  
বাজিল। মোৰ বুকুখন ক্ৰমান্বয়ে বেছিকৈ  
কঁপিবলৈ ধৰিলে। আজি এই বছৰেকৰ বিহু  
দিনা গাঁৱত পুৰ্ণি নিশা চলিছে অপাৰেশ্যন-  
অসমীয়া বাইজে কেনেকৈ বিহুতো পালন  
কৰিব? গৰুৰ গা কেনেকৈ ধুৱাব? নতুন  
বিহুৱান গাত কেনেকৈ লব? ভয়ত কঁপি  
থকা এই নিবৰতা বাইজ খিনিক মিছাতে  
কিয় জুকলা কৰিছে। অসমত শান্তিৰ নামত  
সটাকৈয়ে বিহুদিনা পুৰ্ণি বাতি অশান্তিৰ  
আগমন।

মোৰ যেন খং উঠি গৈছে তেনে লাগিছে।  
মোৰ চিঞৰি চিঞৰি কবৰ মন গৈছে আমি  
একো অপবাধ কৰা নাই বুলি। বাতিৰ  
জোনাকেও যেন ভয় কৰি আঁতৰি গুচি গৈ  
আছে দিগন্তৰ সিপাবলৈ। কৰ্পোজনী উৰি  
আহি ঘৰৰ মুখত পৰিলহি। তাই নিজৰ  
মাত মাতিবলৈ ধৰিলে। কিবা যেন বিপদৰ  
আগমন তাই দিলেহি আৰু পুৱাৰ বাতৰি  
কঢ়িয়াই আনিছে। পুৱ দিগন্তত পোহৰ  
পোহৰ লাগিছে। কিন্তু আমাৰ মনবোৰ  
অন্ধকাৰৰ মাজতেই আছে।

আমাৰ পহুজিৰ মুখে মুখে থকা দদাই-  
দেউ হঁতৰ ঘৰলৈ মোৰ চকু পৰিল। তাতে

কেইবাজনো জোৱান আৰু সিহঁতৰ ঘৰৰ  
সকলোৱে বাহিৰৰ চোতালত বহি আছে।  
দদাইদেউৰ বুকুত বন্দুক ধৰি বৈ আছে এজন  
জোৱান। সটাকৈয়ে আমিহে কি অপবাধ  
কৰিছো আমাৰ আগত তেনেদৰে বন্দুক  
টোৱাই থবলৈ।

পূব দিশত স্কুৰটোৰ বঙা মুখ খন  
দেখিলো। গছৰ ফাঁকে ফাঁকে আমালৈ জুমি  
জুমি চাইছে। বেজাৰমনে চোৱাৰ দৰে বেলি-  
টোৱে শেৱালী জোপাৰ সতে আমাৰ কথা কিবা  
পাতিছে। ভিতৰলৈ সোমাই যোৱা জোৱান  
দুজন ওলাই আহিল। মই সিহঁতৰ মুখলৈ  
চালো। সিহঁতৰ চকু দুটা বঙা বঙা। সম্ভৱ  
টোপনি খতি কৰাৰ বাবেই চকু বঙা হৈ  
গৈছে। বৰ খঙাল যেন লাগিল। আমি  
আটাইয়ে বাৰাঙাতে আছো। জোৱান কেইজনে  
মোৰ দেউতাক একো সোধ পোছা কৰা নাই।  
বয়স হৈছে কাৰণেই সিহঁতে একো কৰা নাই  
যেন লাগিল। বাইদেউ আৰু ভাইটিৰ চকু  
হাললৈ মোৰ চকু পৰিল। জলজলীয়া হৈ  
আছে। কান্দো কান্দো কৰি থকাৰ দৰে।  
মোৰ দুগালে চকুলো বাগৰি আহিল।  
পৃথিৱীখন মুকলি হৈ আহিছে।

কৰিয়েই যেন পোহৰ কৰি তুলিছে। যাতে  
সমাজখন পোহৰ হয়। মোৰ মনৰ ভয়বোৰ  
আঁতৰি গ'ল। পুৰ্ণি নিশাতেই মোৰ শৰীৰটো  
কঁপনি উঠিছিল। জোৱান কেইজন ঘৰৰ পৰা  
ওলাই আহিবলৈ ললে। মোৰ গাত বন্দুক  
ধৰি থকাজনে মোকো লগত লৈ ললে। মইও  
খোজ কাঢ়িবলৈ ধৰিলো। মোৰ মা আৰু

দেউতাই কান্দি কান্দি দৌৰি আহি মোৰ  
বুকুত ধৰিলহি। চকুৰ দুধাৰী পৃথিৱীয়ে  
সাদৰেবে গ্ৰহণ কৰিলে। মই মাৰ বুকুত  
সোমাই পৰিলো। জোৱান জনে মাৰ গাত  
গোৰ এটা মাৰি পেলায় দিলে। ধৰিত্ৰীৰ  
বুকুত মা পৰি গল। মই আৰু পাছলৈ  
ওভতি চাব নোৱাৰিলো।

মোক লৈ জোৱান কেইজন পহুজিমুখ  
পালেহি। মই বাটটোলৈ জলজলীয়া চকুযুৰিয়ে  
চালো। দীপেন, পবিত্ৰ, অনিলখুৰা, তুলখুৰা,  
পোণাকণখুৰা সকলো যুৱককে চিপাহীবোৰে  
উজিয়াই লৈ আহিছে। মোৰ মাৰ দৰে  
সিহঁতৰ মাক হ'তেও আগে কান্দি কান্দি  
বাউলি হৈ পৰিছে। অকলটো আমাৰ গাঁৱতে  
নহয়, সমগ্ৰ অসম দেশতে মাক, বাপেক বাই-  
জনী ভাই-ককাই সকলোৱে সকলোৰ বাবে  
উচুপি উঠিব লগা হৈছে।

আমাক সকলোকে বাঁটায়ৈদি লৈ গৈছিল।  
মোৰ কামনা আমাৰ সকলোকে জীয়াই থকাৰ  
দিনকেইটা অকনমান যদি শান্তিত থাকিবলৈ  
দিলেহেতেন। মিছা কথাৰ বাবে সমাজখনক  
কোনো অপকাৰ নকৰে। বেলিটো লাহেকৈ  
ওপৰলৈ উঠি আহিছে।

এতিয়া বাক গৰুৰ গা, কণীমুজ আৰু  
ফুলাম বিহুৱানখন কেনেদৰে আছে? পুনৰ  
আগন্তুক বিহুবোৰ আনন্দ কৰি পঠিয়াব পাবিম  
নে? খোজ কাঢ়ি যোৱাত বাটৰ শিলগুটি  
আৰু কাষৰ সেউজীয়া গছবোৰে অন্তৰত বৰ  
কষ্ট দিছিল। গাঁৱৰ যুৱৰ নাহৰ জোপাৰ  
পৰা কুলি আৰু কেতেকীৰ মাত শুনা গ'ল। ★



## “শেষ আশা”

— বিজুমণি সন্দিকৈ  
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বৰ্ষ

জাননীখন পোৱাৰ লগে লগেই শ্ৰেণীটোত এক আনন্দৰ পৰিবেশ দেখা পোৱা গ’ল। যিহেতু আলোচনীত নাম ওলোৱাটো কম সৌভাগ্যৰ কথা নহয়নে? সকলোৰে বাবে এইকণ সুবিধা পোৱাটো একমাত্ৰ ভগৱানৰ দয়াহে। অসমীয়া বিষয়ৰ ক্লাচটো কৰি শেষ হৈছে হে মাত্ৰ, কথাটো গম পাই সকলো আলোচনীত মগ্ন হৈ পৰিল। কোনোবাই গল্প কোনোবাই কবিতা, কোনোবাই প্ৰবন্ধ আৰু ক’ত যে কি লিখিব এইবোৰ আলোচনী কৰি থাকোতেই পাছৰ কেইটা ক্লাচ কৰা আৰু নহ’ল। সকলোৱে একমাত্ৰ আশা এই বছৰৰ আলোচনীখন কেনেকৈ সুন্দৰ ভাৱে প্ৰকাশ কৰিব পাৰি।

এইবোৰ আলোচনীৰ মাজতে মণিয়ে ঘপকৈ কৈ উঠিল ঐ, বুলু,— বিউতী, ময়ূৰী, হিমাদ্ৰী এইবোৰ বিজুৱে এটা ভাল গল্প লিখিব যিটো আলোচনীত প্ৰকাশ পাব। মই তাইক মানা কৰা সত্ত্বেও তাই নুশুনিলে মোৰ কথা। মই লাজতে আৰু আনন্দত তলমুৰা হ’লো। শ্ৰেণীটোত সকলোৱে জানিলে যে মই গল্প লিখিম। যিহেতু এই বিষয়ে মই অজ্ঞাত মোৰ বৰ ভয় লাগিল যদিও ভাবিলো— এইবাৰ মই চেষ্টা কৰিবই লাগিব।

প্ৰথম বাৰৰ বাবে এই কাম কৰিবলৈ প্ৰস্তুত হৈছো যেতিয়া বেচ আনন্দ লাগিছে। কেনেকৈ সুন্দৰ ভাৱে এটা গল্প লিখিব পাৰো, যাতে প্ৰকাশৰ বাবে যোগ্য বুলি বিবেচিত হয়। এই চিন্তাই মোক উত্তৰল কৰি তুলিলে। এই সকলো ভাবি ভাবি মই ঘৰ পালোহি। কলেজৰ পৰা আহি মুখ, হাত ধুই কিবা কেইটামান খাই অলপ জীৰাই ভাবিলো চাবে কৰিবলৈ দিয়া “হোমওৱক” কৰি গধূলি গল্প লিখিম। মোৰ এটা অভ্যাস আছে কলেজত পঢ়োৱাবোৰ ঘৰত এবাৰ উলুকিয়াই চোৱাতো। কিন্তু মোৰ পঢ়া নহ’ল। কেৱল গল্প লিখা কথাটোৱে মনত খুন্দীয়াবলৈ ধৰিলে। গল্প লিখিম বুলি স্থিৰ কৰি হাতত কলমটো লৈ ভাবিলো গল্প লিখিম আলোচনীত সকলোতকৈ “বেচৰ্ট” বুলি নিৰ্বাচিত হব মোৰ গল্প সকলোৱে পঢ়িব আদি ভাবি থাকোতেই দেখোন সময় গ’ল। সকলোৱে মোৰ লিখনি পঢ়ি প্ৰশংসা কৰিব আদি ভাবি থাকোতেই গধূলি হ’ল।

কিতাপৰ টেবুলত বহি ইংৰাজীৰ প্ৰথম পাঠটো মেলিছো মাত্ৰ হঠাৎ মনত পৰিল গল্পৰ কথা। লৰা-লৰিকৈ হাতত কলম ললো পুনৰ সেই একে ভাৱনাই মোক উত্তৰল কৰি

তুলিছে। কি লিখিম? কি লিখিম, মই ক’ব নোৱাৰা হৈ পৰিলো। সদায় লিখিম লিখিম বুলি ভাবিও লিখিব নোৱাৰো।

চাওঁতে চাওঁতে মাত্ৰ এটা দিন বাকী যথাসময়লৈ। লগৰ আটাইবোৰে লেখনী জমা দিলে, কিন্তু মই ...। মই এইয়া কি কৰিছো, গল্প লিখিম লিখিম ভাবি সময়বোৰহে গ’ল। মাত্ৰ এটা বাতিৰ ভিতৰত মই কি কৰিব পাৰো। মই চিন্তাত অধীৰ হৈ পৰিলো। বান্ধৰীহঁতে যিখন উচ্ছাস-উদ্দীপনাবে মোক গল্প লিখিবলৈ আগ্ৰহ কৰি তুলিছিল কিন্তু মই কি কৰিলো। মই নোৱাৰিলো।

যিমনেই লিখিবলৈ চেষ্টা কৰিছো, সিমনেই যেন মই একো ভাৱিব নোৱাৰা হৈ গৈছো। মোৰ মাত্ৰ লাগিছে ভয়। ক্লাচৰ কিতাপো পঢ়া হোৱা নাই, লগতে গল্পও, সকলোৱে জানিলে গল্প লিখিম বুলি কিন্তু মই কৰিছো কি? ভয় আৰু লাজত মোৰ বুকু বেছিকৈ ধপ-ধপাবলৈ ধৰিলে। লগৰ সকলোৰে গল্প, কবিতা, প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ পাব কিমানযে ফুৰ্ত্তি কৰিব। কিন্তু মই কি কৰিম? এইবোৰ চিন্তাই মোক পাগল যেন কৰি তুলিলে। নিজকে মই ঘৃণাৰ

ভাৱ অনুভৱ কৰিলো। যি প্ৰস্তাৱ মই হাতত লৈছিলো ইমান আনন্দৰে কিন্তু মোৰ এই আশা সকলো মিছা হ’ল। প্ৰথম বাৰৰ বাবে এই কাৰ্য্য হাতত লৈ মই পিচলি পৰা দৰে অনুভৱ কৰিলো। ধৰি ল’লো জীৱনত কেতিয়াও এনে লজ্জাজনক কাৰ্য্যত হাত নিদিওঁ।

মনত পৰিল মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী হুঁতলৈ। সকলোৱে ভাৱিছিল মই গল্প লিখিম বুলি কিন্তু মই এয়া কি কৰিলো। কেনেকৈ সিহঁতৰ আগত ওলাম আদি চিন্তাই মোৰ মনটো বেছি বলীয়াৰ দৰে কৰি তুলিলে। হুখতে মোৰ হুচকুৱে চকুলো বৈ আহিলে। কোনেও গম নোপোৱাকৈ মই হুক-হুকাই কান্দিবলৈ ধৰিলো। হঠাৎ কি হ’ল জানো মই চিঞৰী চিঞৰী কৈ কৈ কান্দিবলৈ ধৰিলো। “মই কি কৰিলো সকলো মিছা হল, মোৰ এই সোণালী আশা আশা হৈয়ে বল”। মই যেন কিবা অন্ধকাৰ, অন্ধকাৰ অনুভৱ কৰিলো। দেখিলো চাকি নুমাই গ’ল আৰু মই আন্ধাৰে মুন্ধাৰে কি কৰি আছো। অৱশেষত হুখৰ চকুলো মছি মছি মই বিচনাত ঢলি পৰিলো। ●

## মহৎ লোকৰ বাণী

★ “কিতাপেই মানুহক মহৎ কৰে, কিন্তু কিতাপেই মানুহক ধ্বংসও কৰে”।

— বিষ্ণু ৰাভা

★ “পোকে কোটা চোলা নষ্ট কৰাৰ নিচিনাকৈ ঈৰ্ষাই মানুহৰ জীৱন ধ্বংস কৰে”।

— চেণ্ট ক্ৰাইচষ্টম

ভাৰতৰ ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক চাৰি  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**ক** বি  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**ভা**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**কা**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**ক**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**তোমাৰ উচল মুখ**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**স্বতনে সচা**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**বুকুৰ বেদনাবোৰ**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**পলকতে**  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক  
ইয়াৰ নাম ইয়াক চাৰি। আৰু ইয়াক

**মোৰ অস্তিত্বৰ স্বাক্ষৰ**

বিষ্ণু হাজৰীকা  
কলিকতা তৃতীয় বাৰ্ষিক

কাৰাগাৰৰ লৌহ কপাত চিঙি  
বৈ আহিল মোৰ তেজ,  
শানিত অস্তৰ আগত মোৰ উত্তৰ পুৰুষৰ বীজ লৈ।  
মোৰ তেজত মিহলি হৈ আছে বহুতো  
অবকল্প নিখাসৰ শব্দ। কনাই কনাই তাৰ  
বৈ আহিছে সৃষ্টিশীল মানুহৰ উদ্দাম আবেগৰ  
আক্ৰোশ।  
আৰু  
শতিকা জুৰি গোটখোৱা চকুলোৰ  
পাৰভঙা বন্যৰ লগত উটি আহিছে  
এটা বিধোৰণৰ আশঙ্কা,  
এনেকৈয়ে তাৰ জন্ম হব।  
মোৰ ধমনীত মই তাৰেই পদশব্দ শুনিছো।  
সদ্য জন্মা শিশুৰ গাত লাগি থকা কেঁচা তেজৰ গৰুই  
সেইদিনা বৈ আহিব  
মোৰ অস্তিত্বৰ স্বাক্ষৰ ॥ ★



## মাথো তোমাৰ বাবে

দীপক শইকীয়া  
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

## পৰাজয়

নিজ্যানন্দ দেউৰী  
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

বুকুৰ জ্বলা জুইকুৰা, ফুৰাই নিদিবা  
সেইদৰে জ্বলি থাকিব দিয়া  
জ্বলি থাকিব গপি গপি  
আঠে ফুটিব "আশাৰ"  
ক্ষিৰিঙতি হৈ ছিটিকি আহিব  
জুই হাতে কাজলি পাতা,  
জুইত ধানৰ আঠে ফুটে যেনেকৈ  
ঠিক তেনেকৈ  
মোৰ প্ৰতিটো চিন্তা  
তোমাৰ হুচকুত ভাষা  
যাক দেখি  
গোট মাৰে, চকুপানী ষিনিয়েও হাঁহিব বিচাবে  
যেনেকৈ বেলিটোৱে হাঁহে  
বাতি বুকু ভেদি অহা  
হেঙুলি আভাবে ঠিক তেনেকৈ ॥

জীৱনৰ প্ৰতিটো মূল্যতে  
অনুভৱ কৰিছো মাথো বেচনাৰ  
ক্লান্ত চকুযোৰে নামিছে  
নিৰৱে শান্তিৰ বৃষ্টি।  
প্ৰতিটো ভৱিষ্যতে আশুখাটি হৈ  
উজুটি খাইছো বাৰে বাৰে  
তথাপিহে আগ বাঢ়িছো আজি  
এটি লক্ষ্যহীন বাটত।  
নিষ্ঠুৰ বসন্তই বহুবাৰ  
গছকি যায় মোৰ দেহত  
অতীতৰ সকলো সংঘাট  
পুকুৰাই বাধিছো হৃদয়ত।  
জীৱন সংগ্ৰামৰ সতে যুজি  
আজি হৈ পৰিছো ক্লান্ত  
আজিও অজানিতে বুকুত  
জীয়াই থকাৰ চৰ্ব্বাধ আশা ॥



## অনুভৱ

বীতা কোঁৱৰ  
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

ভৱ শীতৰ সন্ধিয়া  
যেতিয়া মই অনুভৱ কৰো  
জাৰৰ কঁপনি!  
হাড়ভগা জীৱনটোৰ  
অভাৱৰ গধুৰ চাদৰ খনৈৰে  
মেৰিয়াই লওঁ মোৰ সৰ্বশৰীৰ  
উম লোৱাৰ ক্ষীণ আশাৰে।  
আৰু কেতিয়াবা  
সেমেকি থকা ধূসৰ গধূলিত  
জুপুকা লাগি বহি বওঁ  
বেদনাত ছাটি ফুটি থকা  
একুৰা তুঁহ জুইৰ কাষত  
অকলশৰে দোভাগ নিশালৈ  
উৰুখা ঘৰৰ মজিয়াত  
ক্ৰন্দনী, নিশ্চল নিশাটোৰ  
চকুপানী সৰি পৰে  
ব্যথাভূৰা!  
আকাশৰ তৰাৰ মুখত যেন  
হুমুনিয়াত খহি পৰে  
বকুলৰ সুগন্ধি পাহি! ★

## "বন্ধুত্ব"

নিৰু বুঢ়াগোঁহাই  
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

হে' বন্ধু! কোন জীৱনৰ প্ৰতিশ্ৰুতি  
থমকি বয় দেখো জীৱনৰ গতি  
নপৰে মনত তোমাৰ সতে মোৰ  
হঠাতে হলো-কিন্তু আমি একেটি—  
জীৱন পথত-ধাওঁতে উজুটি  
ধৰিছা আজি তুমিয়েই সাৱিত্ৰি  
ধন্য তোমাক! মোৰ জীৱনত  
জীৱনে পালে তোমাৰ জেউতী!  
প্ৰভাত যদি আহে কাহানিবা  
তাবো সুকল তুমিয়ে হ'বা  
নতুন দিনৰ সেই প্ৰভাতত  
প্ৰতিদান বাক তুমি কি লবা?  
মৰম ভালপোৱা সিও বোলে ক্ষমতাকীয়া  
শেষ হব বন্ধুত্বও ভাঙিব যেতিয়া  
তাবেই এনাজৰী আজীৱন থকাৰে  
বন্ধু হওক আমাৰ যুটিৰ গমীয়া! ★



## এইখন মোৰ দেশ

### এইখন আমাৰ দেশ

— দীপক দত্ত

স্নাতক ১ম বাৰ্ষিক

তোমাৰ বন্দুকৰ গুলিয়ে মোৰ দেহ  
থকা সবকা কৰি নিঃশেষ কৰি পেলালেও  
মই চিঞৰি, চিঞৰি কম  
এইখন মোৰ দেশ,  
এইখন আমাৰ দেশ।  
শ্রমুতিত, সেউজী যৌৱনকো নেওচি  
জীৱনৰ সোণালী সপোনবোৰো  
বুঢ়ি আই হাঁচতি সামৰিত,  
এচেৰেঙা ব'দালীৰ সন্ধানত,  
বহুতো আজি ঘৰ এৰি, অঘৰী হ'ল  
কেৱল দেশৰ বাবেই,  
কাৰণ, এইখন মোৰ দেশ  
এইখন আমাৰ দেশ।  
বুকুৰ কলিজা বঙা তেজ দি  
বহুতো অসমী আইৰ সন্তানে  
দেশৰ অস্তিত্ব বন্ধাৰ কাৰণে  
প্ৰাণ আহুতি দিলে,  
সেই শ্বহীদৰ বঙা তেজ  
আমি অথলে যাব দিব নোৱাৰো,  
তেজৰ মূল্য আছে,  
জীৱনৰ মূল্য আছে  
হাজাৰ হাজাৰ মাতৃৰ চকুলোৰ মূল্য আছে,  
সেই মূল্য আমি দিবলৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিব,  
কাৰণ, এইখন মোৰ দেশ  
এইখন আমাৰ দেশ। ●

## ইমান নিষ্ঠুৰ সিহঁত

— চিন্ময়ী গগৈ

উঃ মাঃ ১ম বাৰ্ষিক

নিশাৰ পৰিধি ভাঙি  
ভাঁহি আহে কাবোৰাৰ যন্ত্ৰণাকাতৰ উচুপনি।  
হয়তো কোনোবা জননীৰ  
কোনোবা ভগ্নীৰ  
কোনোবা ন বোৱাৰীৰ।  
চোঁদিশে কেৱল আৰ্তনাদ  
ত্ৰাসে বেঢ়ি ধৰে সমস্ত আকাশ  
মোৰ বিষাক্ত বুকুতো  
একেই উচুপনি  
অসহ্য যন্ত্ৰণাত মই সাৰ পাই যাওঁ  
প্ৰতিটো নিশাই।  
সাৰ পাই দেখো  
সেয়া নবকপী এজাক  
বক্ত পিপাসু দানৱ।  
মোৰ মানস পটত অঙ্কিত হয়  
সিহঁতৰ কামাতুৰ  
বক্ত লোলুপ  
বঙা চকুবোৰ  
উঃ ইমান নিষ্ঠুৰ সিহঁত। ●

## 'তেজেৰে ধুৱাই নিম'

— মিনাক্ষী বড়া

স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক



মোৰ মুখৰ পৰা হঠাতে  
কেতিয়াবা ওলাই আহে  
তেজেৰে বোল সনা কিছুমান  
ভয়ানক শব্দ, যিবিলাকে  
দেশদ্রোহী জনক কৰি তোলে বিদ্রোহী।  
তেজেৰেই লিখি যাম মই  
মোৰ জটিলতাপূৰ্ণ সমাজৰ  
জটিলতাপূৰ্ণ জীৱনৰ  
অবিৰল সঁচা কাহিনী।  
বচনা কৰিম এখন ন পৃথিৱী  
য'ত থাকিব কেৱল সুখ-শান্তি  
ইতিহাসৰ সোণালী পাতত লিখিম  
দেশৰ ছনীতি ভ্ৰষ্টাচাৰীসকলৰ ভণ্ডামি।  
তেজেৰেই ধুৱাই নিম মই  
সমাজৰ পাপ পঙ্কিলতা  
আৰু ধোৱাই নিম  
বিদ্রোহী শোষণকাৰী হওঁক।  
তেতিয়াই ওলাই আহিব নিগৰি নিগৰি  
মোৰ কলিজাৰ তপত তেজেদি  
হাজাৰ হাজাৰ বীৰ শ্বহীদ। ●

## প্ৰেমৰ অস্তিত্ব এটি কবিতাত

— অনিল দত্ত  
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

এইদৰেই মোৰ হৃদয়ৰ  
প্ৰেমময় নদীবোৰ  
মকময় হ'ল  
মাথো তোমাৰ মৌনতাত।  
এইদৰেই মোৰ হৃদয়  
চুবমাৰ হ'ল  
তোমাৰ চৰম অৱহেলাত,  
আৰু এইদৰেই মোৰ  
প্ৰেমৰ অস্তিত্ব বয়  
মাথো এটি ক্ষুদ্ৰ কবিতাত। ★

## জননী অসমী

— দি জুনি ভূঞা  
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

হে আই জননী অসমী  
তুমি আজি নিপীড়ীতা  
ধৰ্ষিতা  
শোষিতা  
লাঞ্ছিতা।

তোমাৰ বুকুতে থকা দেশী বিদেশী  
শোষকবোৰে  
তোমাৰ বুকু শুদা কৰি  
সকলো সম্পদ গুহি নিছে  
তথাপিও, তুমি সহ্য কৰি আছা।  
তোমাৰ সন্তানবোৰক  
বন্দুকৰে গুলিয়াই  
লাঠিৰে কোবাই  
কাৰোবাক হত্যা কৰিছে  
কাৰোবাক পন্দু কৰিছে।



( ৪৬ )

তথাপিও, তুমি সহ্য কৰি আছা।  
হে আই জননী অসমী  
তুমি আক কিমান দিন  
তোমাৰ সন্তানৰ বং চাবা।  
তোমাৰ সন্তানে  
যিদিনালৈকে তুমি যুক্তি নোপোৱা  
সেইদিনালৈকে তেজৰ নদী বোৱাই যাব।  
হে আই জননী অসমী  
তুমি তোমাৰ সন্তানক  
সাহস দিয়া  
তোমাৰ সন্তানে তোমাক এদিন  
সোণৰ অসমী ৰূপে গড় দিবই ॥ ★

## MEMBERS OF EDITORIAL BOARD



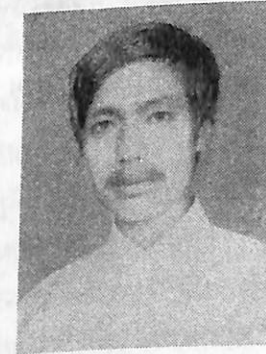
(From left to right)

**Sitting :-** Sri Sudhir Kumar Das, (Prof-in - charge; English section)  
Sri Lohit Kumar Saikia, (President; St. Union) Sri Dambaru Dhar Neog  
(Principal) Mrs. Khira prabha Gogoi (Prof.-in-charge, Assamese Section)

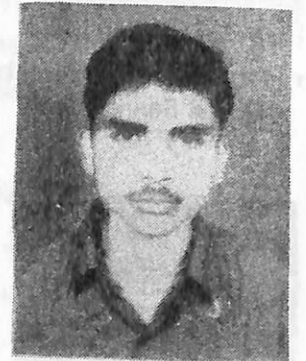
**Standing :-** Sri Mintu Buragohain, Sri Tapan Borgohain (General Secy.)



Miss Rekhamoni Dutta  
Best Singer (1995-96)



Sri Kumud Dowrah  
Best Literary Competitor  
1995-96



Sri Sibananda Sarma  
Badminton Champion (1 995-96)

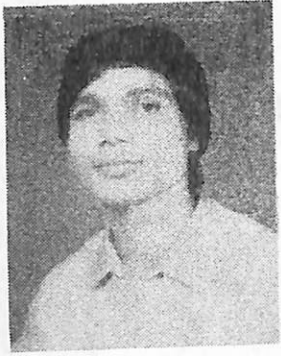
Not in the Photographs

With Regret—Magazine Secy.

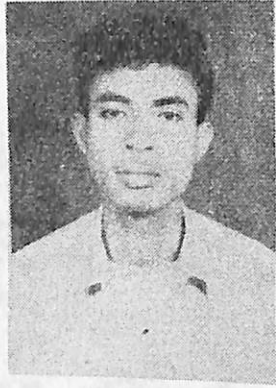
Sri Tapan Borgohain  
Best actor (1995-96)

Miss Manju Boruah  
Best Actress (1995-96)

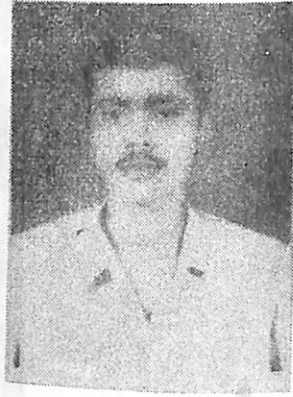
# STUDENTS' UNION (95-96)



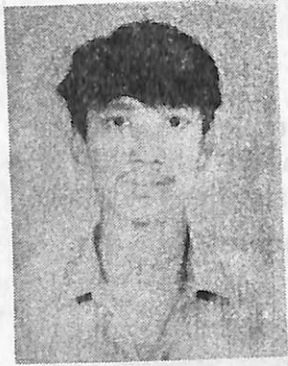
**Mr. Tapan Borgohain**  
General Secy.



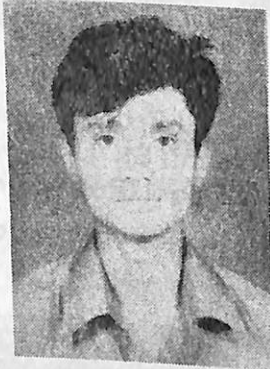
**Mr. Joyanta Lahon**  
Vice President



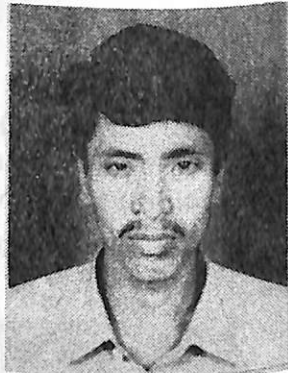
**Mr. Pabitra Chetia**  
Asstt. Gen. Secy.



**Mr. Dipranjan Boruah**  
Social Service Secy.



**Mr. Anil Gogoi**  
Sports Secy.



**Mr. Diju Bhuyan**  
Magazine Secy.



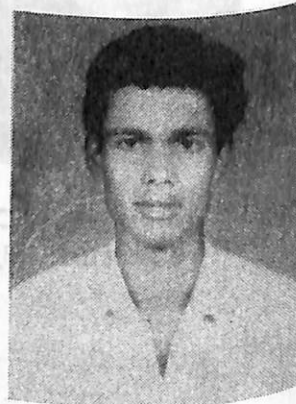
**Miss Monika Gogoi**  
Girls' Common Room Secy.

Not in the Photographs

**Mr. Ranjan Gogoi**  
Boys' Common Room Secy.

**Mr. Pabitra Chetia**  
Music and Cultural Secy.

*With Regret—Magazine Secy.*



**Mr. Nitul Gogoi**  
Games Secy.

## সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

চিৰ চেনেহী অসম মাতৃক উদ্ধাৰৰ হেতু যিসকল বীৰ-বীৰঙ্গনাই প্ৰাণ আহুতি দি অসমী আইব বুকু শূণ্য কৰিলে, সেই বীৰ শ্বহীদ সকললৈ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে আন্তৰিক অশ্ৰু-অঞ্জলি নিবেদিত্তোঁ। শ্বহীদৰ আত্মাই চিৰ শাস্তি লাভ কৰক।

বুৰঞ্জীয়ে পবশা শিৱসাগৰ জিলাৰ নিতাই পুখুৰীৰ উত্তৰ দিশত, অঞ্চলটোৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়। এনে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে এই অভাজনক নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সবাঙ্গীন উন্নতিবহকে সেৱা আগবঢ়াবলৈ যি সুবিধা দিলে, তাৰ বাবে এই আপাহতে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ। এনে এটি গুৰু দায়িত্ব লৈ কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত কিমান দূৰ আগবাঢ়িলো সেইয়া বিচাৰ্য্যৰ ভাৱ আপোনালোকৰ ওপৰত।

দায়িত্ব গ্ৰহণ : ২১/১১/৯৫ তাৰিখে আনুষ্ঠানিক ভাৱে সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰো। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মহাবিদ্যালয়ত বহু দিনৰে পৰা অনুভৱ কৰা অভাৱ সমূহৰ সম্পৰ্কে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত কেইটামান গুৰুত্ব পূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছিলোঁ।

- প্ৰস্তাৱ সমূহ হ'ল :
- ১। মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ বেৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক।
  - ২। চাইকেল ষ্টেণ্ডটো মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখলৈ নিয়ক।
  - ৩। মহাবিদ্যালয়ত এটি প্ৰেক্ষা গৃহ নিৰ্মাণ কৰক।
  - ৪। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী জিৰণী চ'ৰা ঘৰ উন্নত মানদণ্ডেৰে নিৰ্মাণ কৰক।
  - ৫। পুথি ভঁৰালত কিতাপৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰক।
  - ৬। শ্ৰেণী কোঠা সমূহত বিজুলী বিচনীৰ ব্যৱস্থা কৰক।
  - ৭। অৰ্নাচ (মেজৰ) ক্লাচ কম বৃদ্ধি কৰক।
  - ৮। মহাবিদ্যালয়লৈ সোমাই অহা পথছোৱা পকীকৰণৰ ব্যৱস্থা কৰক।
  - ৯। উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ শ্ৰেণী কোঠাটোৰ মজিয়া পকী কৰণ কৰক।

এই অভাৱ সমূহৰ বিষয়ে আৰম্ভণিৰ পৰাই মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক অৱগত কৰাইছিলোঁ। মোৰ কাৰ্য্যকালতে কৰ্তৃপক্ষই চাইকেল ষ্টেণ্ডটো মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখ ভাগলৈ আনি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ এটি অভাৱ দূৰ কৰিলে।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : খেলা-খুলা হ'ল শিক্ষাৰ এটা অবিচ্ছেদ্য অংগ। খেলা-খুলাৰ যোগেদি আমাৰ শাৰিৰীক ও মানসিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰিব পাৰে। বৰ্তমান সমাজত খেলা-খুলা, গীত-মাত, সাহিত্য-চৰ্চা আদিৰ জনপ্ৰিয়তা দিনক দিনে বৃদ্ধি পাইছে। এনে বিলাক দিশত প্ৰতিভা সম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিচাৰি উল্লিওৱাৰ এটি মাধ্যম হ'ল মহাবিদ্যালয় ক্ৰীড়া সপ্তাহ"। সেই উদ্দেশ্যকেই আগত বাধি, গতানুগতিক ভাৱে ৪/১২/৯৫ ৰ পৰা ৮/১২/৯৫ তাৰিখলৈকে মহাবিদ্যালয় ক্ৰীড়া সপ্তাহ পালন কৰা হয়। ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ অন্তত ৯/১২/৯৫ তাৰিখে বঁটা বিতৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

সবস্বতী পূজা : আগৰে পৰা চলি অহা ৰীতি-নীতি অনুসৰি শ্ৰীশ্ৰীবাগ্দেশী বীণাপাণি সবস্বতী মাতৃৰ সজ্জাৰ অৰ্থে, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অধ্যাপক/অধ্যাপিকা তথা কৰ্মচাৰীৰ সহযোগত জাক-জমকতাবে পূজা পালন কৰা হয়।

নৱাগত আদৰণি সভা : উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ উদ্দেশ্যে আগত বাধি মহাবিদ্যালয়লৈ আগমন হোৱা আলোক সন্ধানী নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক আদৰণি জনোৱাৰ উদ্দেশ্যে ৩০/৮/৯৬ তাৰিখে একত্ৰিশতম নৱাগত আদৰণি উৎসৱটি বেছ জাক-জমকতাবে পালন কৰা হয়। কাৰ্য্যসূচী অনুসৰি পুৱা ৯ বজাত মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলনেৰে কাৰ্য্যসূচী আৰম্ভ কৰা হয়। পতাকা উত্তোলন কৰে ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যকৰী সভাপতি শ্ৰীযুত লোহিত কুমাৰ শইকীয়া দেৱে। সভাত সভাপতিত্ব কৰে ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ডম্বকধৰ নেওগ দেৱে। সভাত নিমন্ত্ৰিত বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে থাকি সভাৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক ড° প্ৰহ্লাদ কুমাৰ বৰুৱা দেৱে। তেখেতৰ বহুমূলীয়া বক্তৃতাবে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অনুপ্রাণিত কৰে।

অভিকটি ক্ৰীড়া দিৱস : ৩ চেপ্তেম্বৰত নিতাইপুখুৰী স্পোর্ট্ এচিয়েচন আৰু নিতাইৰ পানীদিহিং আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থাৰ সহযোগত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ১০ তম অভিকটি ক্ৰীড়া দিৱস উদযাপন কৰা হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ বিষয়ে : ৯৫-৯৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ প্ৰকাশৰ দায়িত্ব সম্পূৰ্ণ ভাৱে লৱ-লগীয়া হৈছিল। আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক আছিল যদিও তেওঁৰ ব্যক্তিগত অসুবিধা হোৱাৰ বাবে মই ভাৰ প্ৰাপ্ত আলোচনী সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্য কৰিব লগা হৈছিল। যেই কি নহওক পলমকৈ হলেও যুটীয়া প্ৰচেষ্টাত আলোচনীখন আপোনালোকৰ হাতত দিবলৈ পাই নৈধ সুখী অনুভৱ কৰিছো।

কৃতজ্ঞতা : মোৰ কাৰ্য্য কাল ছোৱাত গধুৰ দায়িত্ব পৰিচালনা কৰোতে বিভিন্ন দিহা প্ৰামৰ্শৰে সহায় আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত ডম্বকধৰ নেওগ দেৱে, ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যকৰী সভাপতি শ্ৰীযুত লোহিত কুমাৰ শইকীয়া দেৱলৈ আৰু মাননীয় শিক্ষাগুৰু

সকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। কাৰ্য্য পৰিচালনা কৰোতে মোৰ গাৰ ছাঁৰ দৰে থকা নৱ, বঞ্জিত, দিপক, পঙ্কজ, দেবা, ভবেশ, দিঙ্, জয়ন্ত, বিকাশ, খগেন, নিতুল, পবিত্ৰ, মিষ্ট, ছলেন, দিপেন, বাতুল, মনোজ, নিত্যা, বঞ্জন, শিৱা, অনিল, দিপবঞ্জন, আঙুৰ, হেমন্ত, ছলাল, জোনজোন, অজিত, মণিকা, বিজু, বিজু, বিজু, মঞ্জু, পুৰী, বশ্মি, পূৰ্ণীমা, ভাবতী, কণজোন, মণিস্মিতা, বিনীতা, পল্লৱী, জোন, শিখা, সংগীতা, তুলুমণি, বৃষ্টি, প্ৰজ্ঞাজোনাক, জিনু, লাৱণ্য, সবিতা, সীমা, বন্তী, জুলী, হেমা, বেণুকা, বিপা চিনময়ী, লখিমি, আদি সকলোটলৈ মোৰ আন্তৰিক অফুৰন্ত মৰম আৰু ধন্যবাদ জনালো। মোৰ প্ৰস্তাৱক শ্ৰীমতী ইন্দ্ৰাণী বড়া আৰু সমৰ্থক শ্ৰীমতী তৰুমণি চেতিয়ালৈ বিশেষ ভাৱে কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালোঁ। অজানিতে কলমৰ আগত বৈ যোৱা সকললৈও হিয়াভৰা মৰম মেহ জনাই সামৰিছো।

সদৌ শেষত হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ উন্নতি ও মঙ্গল কামনা কৰি আৰু নৱ-নিৰ্বাচিত ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সকললৈ শুভেচ্ছা জনাই ইমানতে মোৰ চমু প্ৰতিবেদনৰ মোখনি মাৰিলো।

জয়তু হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়  
ছাত্ৰ শক্তি এক হওঁক,  
ছাত্ৰ শক্তি ষুগ্জয়ী হওঁক।

ধন্যবাদ

তপন বৰগোঁহাই

সাধাৰণ সম্পাদক

ছাত্ৰ একতা সভা ( ১৯৯৫-৯৬ )

হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়

## সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে নিতাই পুথুৰী হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ১৯৯৫-৯৬ চনৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি আপোনালোকলৈ সাধাৰণ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিয়াত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ এই গুৰু দায়িত্ব বহন কৰি কিছু অসুবিধা অনুভৱ কৰিছিলো যদিও বন্ধু-বান্ধৱীৰ সহযোগত, সহজে অতিক্ৰম কৰিছিলো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত। এই কালছোৱাত কিমানখিনি সফলতা অৰ্জন কৰিছিলো সেইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণৰ কিছু দিনৰ পাছতে ত্ৰিংশতিতম মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহ ১৯৯৫ চনৰ ৪ ডিচেম্বৰ ৯৫'ৰ পৰা ৯ ডিচেম্বৰ ৯৫ লৈ ছয় দিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে পালন কৰা হয়। তাৰ লগে লগে বঁটা বিতৰণী সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ বিভাগীয় কাৰ্য্যসমূহত যিমান পাৰিছিলো সিমান সহায় কৰিছিলো। শ্ৰীশ্ৰীসৰস্বতী পূজা, নবাগত আদৰণি সভা ইত্যাদি প্ৰতিটো কাৰ্য্যসূচীতে বিভাগীয় সম্পাদক তথা সাধাৰণ সম্পাদকক সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়াই সাফল্যমণ্ডিত কৰাত সহায় কৰিছিলো। বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কৰা ক্ৰীড়া সমাৰোহত নিজেই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো। ইয়াৰ উপৰিও সাধাৰণ সম্পাদকক কিছুমান দিশত সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছিলো।

মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো সময়তে দিহা পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত ডব্লুৰুধৰ নেওগ, শিক্ষাগুৰু অৰ্থনীতি বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক শ্ৰীযুত লোহিত শইকীয়া চাৰ আৰু অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা শ্ৰীযুক্তা ত্ৰাণী গগৈ বাইদেউলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। এইখিনিতে মোৰ প্ৰস্তাবক শ্ৰীমতী সংগীতা শইকীয়া আৰু সমৰ্থক শ্ৰীমতী মীন ফুকনলৈ মৰম আৰু আন্তৰিক শুভেচ্ছা যাচিলো।

বিশেষ ভাৱে কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ :- স্নাতক ১ম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ বন্ধু খগেন, শিৱা, মিষ্ট, দিঙ্গু, নিতুল, দিপেন, ছলেন, প্ৰবিন, জয়ন্ত, নিত্যা, জগন্নাথ, ভৱকান্ত, বাতুল, ফুলেশ্বৰ, দিলীপ, পৰাগ, ছাত্ৰী বান্ধৱী—বেখা, বিজু, স্বপ্না, পাপৰিকা, শিখামণি, শিখাবাণী, চিনু, আইৰিণ, ৰূপালী, বয়েশ্বতী, মিনাক্ষী, তুতুমণি, মিনাক্ষী মণিকা লৈ।

(ঘ)

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ :- তপন, বিনোদ, ৰঞ্জন, জ্ঞানেন্দ্ৰ, ৰঞ্জিত, নবীন, শিকদ, ভৱন — মিতালী, স্মৃতি, বিপা, বিজু, লাৱণ্য, মণিকা, বিনীতা, ৰঞ্জু, বস্তী, ৰশ্মীবেখা লৈ।

স্নাতক ৩য় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ :- ছল্লভ, জয়ন্ত, কেশৱ, নবীন, নৱলৈ বিজু, বিনীতা, মিনাক্ষী, বাসন্তী লৈ।

উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ :- বাবুল, পুতু, পলাশজ্যোতি, বিকাশ, ব্ৰজেন, সুৰজিত, নুব, ভূপেন, অনিল, দিপবৰ্জন, প্ৰমোদলৈ। সংগীতা, মিনু, ৰবী, বিজু, সোনতৰা, মুনমুন, ৰাজলক্ষী, বিজু, বিনা, বেখা, বিউতি, বৃষ্টিমা, মনি, মমী, ৰূপালৈ।

উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ :- সুমন্ত, অজিত, ৰঞ্জন, মিহুল, প্ৰশান্ত, দীপক, দিব্য, লুহিত, প্ৰমোদ, উমেশ, জীৱন, পূৰ্ণ, মুনিন, ইন্দ্ৰ, পংকজ, মনজিল, গৌতমলৈ।

ছাত্ৰী— নিজৰা, ইন্দ্ৰ, চিনু, মিনু, বিজু, পূৰৱী, দিপালী, ৰূপজ্যোতি, ইন্দাবাণী, লিলি, ৰশ্মি তনুজা, অনুৰূপালৈ সকলোলৈকে আন্তৰিক অভিনন্দন শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ালো। ইয়াৰ উপৰিও অজানিতে কলমৰ আগত বৈ যোৱা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো।

সদৌ শেষত হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ উন্নতি কামনা কৰি আৰু নৱ নিৰ্বাচিত ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সকললৈ শুভেচ্ছা জনাই সহকাৰী সম্পাদকৰ চমু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

'জয় আই অসম'

ধন্যবাদেৰে—

শ্ৰীপ্ৰবিন চেতিয়া

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক

হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়

ছাত্ৰ একতা সভা

(ঙ)



## সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

ইতিহাসৰ বুকুতেই গঢ়ি উঠে ভৱিষ্যত আৰু বৰ্তমান। এই ইতিহাসে গৰকি যোৱা আমাৰ হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়খন ১৯৬৫ চনত স্থাপিত হৈছিল। যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষাগুৰু আৰু অন্যান্য ব্যক্তিয়ে অশেষ শাৰিৰিক আৰু মানসিক কষ্ট কৰি মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰাত সফল কৰি তুলিলে তেওঁলোকলৈ মই আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। উচ্চ শিক্ষাৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ এই মহাবিদ্যালয়খন বিভিন্ন প্ৰশাস্তৰ পৰা অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মহান উদ্দেশ্য পূৰণ হোৱাতো কামনা কৰিছো।

সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে কি কৰিলো কি কৰিব নোৱাৰিলো সেই বিষয়ে লিখাৰ আগেয়ে “হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৯৫/৯৬ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ” সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচন কৰি সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধাকন দিয়াৰ বাবে হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সম্পাদকৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা এসপ্তাহ মানৰ পাছতেই “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” আৰম্ভ হোৱাত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে, সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাও অনুষ্ঠিত হয়।

মই সাংস্কৃতিক সম্পাদক ৰূপে কাৰ্য্য পৰিচালনা কৰোতে কিমানখিনি সফলতা অৰ্জন কৰিলো সেইয়া বিচাৰৰ ভাব আপোনালোকৰ ওপৰত অৰ্পণ কৰিলো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত থকা বাদ্যযন্ত্ৰ কেইপদৰ অৱস্থা বৰ ভাল নহয়। বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়ত থকা বাদ্যযন্ত্ৰ কেইপদেই যথেষ্ট নহয়। বহু সময়ত এই বাদ্যযন্ত্ৰ কেইপদৰ কাৰণেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে অসুবিধা ভোগ কৰিব লগা হয়। সেই বাবে মই বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰয়োজনীয় বাদ্যযন্ত্ৰ সমূহৰ অভাৱ হ্রু কৰিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষ তথা নৱ নিৰ্বাচিত সম্পাদক আৰু ছাত্ৰ একতা সভাই উচিত কাৰ্য্য পন্থা হাতত লব বুলি আশা কৰিলো।

যি কি নহওঁক কৰ্তব্যৰ খাতিৰত মই কেতিয়াবা অজানিতে কৰা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমাৰ পাত্ৰ হম বুলি আশা ৰাখিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় সহযোগ আগবঢ়াই অহা শ্ৰীযুত লোহিত শইকীয়া আৰু শ্ৰীযুত সঞ্জীৱ গোস্বামী চাবলৈ মোৰ অন্তৰ্ভাৱা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

মাননীয় শিক্ষা গুৰু সকলৰ উপৰিও বন্ধু সৰ্বশ্ৰী বাতুল চেতিয়া, শিবানন্দ শৰ্মা, জয়ন্ত গগৈ, প্ৰশান্ত গগৈ, দোলেন বুঢ়াগোহাঁই, মিষ্ট বুঢ়াগোহাঁই, শৈলেন্দ্ৰ চাংমাই, দিগন্ত চেতিয়া, পূৰ্ণ চাংমাই, খগেন গগৈ, প্ৰাণদীপ দত্ত, চহিছলা আহমেদ, দীপেন বুঢ়াগোহাঁই, নিত্যানন্দ দেউৰী, ময়ূৰী গগৈ, আইবণ গগৈ, মিনাকী ফুকন, শিখামণি দেউৰী, চিনু চেতিয়া, মঞ্জু কছাৰী, আৰু অজানিতে কলমৰ আগত বৈ যোৱা সকলক সশ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছো।

সৰ্বদা শেষত ‘হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী’ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ ভবিষ্যত কামনা কৰি মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়”

শ্ৰীপ্ৰবিন্দ গগৈ

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদক

হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী

মহাবিদ্যালয়, ছাত্ৰ একতা সভা

১৯৯৫-৯৬ চন

## সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ ফলাফল

- ভূপেন্দ্ৰ সংগীত :- শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত (উদগনিমূলক বটা)
- আধুনিক গীত :- ১ম শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা, ২য় শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ, ৩য় শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত
- বিয়া নাম :- ১ম শ্ৰীহুলাল বৰুৱা, ২য় শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ, ৩য় : শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত।
- বিহু নৃত্য :- ১ম শ্ৰীলোহিত সন্দিকৈ, ২য় শ্ৰীহুলাল বৰুৱা, ৩য় শ্ৰীমতী বেবী সন্দিকৈ আৰু শ্ৰীপৰাগ দিহিঙ্গীয়া।
- বৰগীত :- শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত (উদগনিমূলক বটা)
- জ্যোতি সংগীত :- ১ম শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা, ২য় : শ্ৰীমতী বীপা শইকীয়া, ৩য় : শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত।
- ৰাভা সংগীত :- ১ম প্ৰাঞ্জল শৰ্মা, ২য় : শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত, ৩য় : শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ।
- বনগীত :- ১ম শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা, ২য় : শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ, ৩য় : শ্ৰীমতী বীপা শইকীয়া।
- বিহুগীত :- ১ম শ্ৰীমতী সঙ্গীতা শইকীয়া, ২য় : শ্ৰীমতী প্ৰনীতা দত্ত, ৩য় : শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত, শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ।
- লোকগীত :- ১ম শ্ৰীমতী বীপা শইকীয়া, ২য় : শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ, ৩য় : শ্ৰীলোহিত সন্দিকৈ।

পার্বতী প্ৰসাদৰ গীত : ১ম : শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত, ২য় : শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা, ৩য় : শ্ৰীতুলুমণি কোঁৱৰ ।  
 একক অভিনয় : ১ম : শ্ৰীপৰশজ্যোতি ৰাজখনিকৰ, ২য় : শ্ৰীবিকাশ বৰুৱা ৩য় : শ্ৰীমিষ্ট বৃঢ়াগোহাঁই ।  
 মুক্ অভিনয় : শ্ৰীৰাতুল দত্ত (উদগনিমূলক)

ব্যঙ্গ অভিনয় : ১ম শ্ৰীবিকাশ বৰুৱা ২য় শ্ৰীৰঞ্জিত বৰা  
 শ্ৰীবিনোদ কোঁৱৰ } দলগত ভাবে  
 শ্ৰীমতী মণি গগৈ }

৩য় : যুটীয়া ভাবে - শ্ৰীমতী চাহেদা বেগম, শ্ৰীমতী মমী বড়া । দলগত ভাবে

শ্ৰীদিপক দত্ত  
 শ্ৰীবেবুল আলি } দলগত ভাবে  
 শ্ৰীপ্ৰবিন্দ চেতিয়া }

শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা : ১৯৯৫-৯৬ চনৰ বাবে হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ : শ্ৰীমতী বেখামণি দত্ত ।

একাংকিকা নাটক প্ৰতিযোগিতা : শ্ৰেষ্ঠ নাটক  
 তৃতীয় শ্ৰেষ্ঠ নাটক - "প্ৰত্যাহ্বানৰ অভিমুখে"  
 বচনা : - অজয় গগৈ

বচনা - দেৱব্ৰত বৰঠাকুৰ  
 পৰিচালক : প্ৰহ্লাদ ৰাজখনিকৰ  
 পৰিচালনা : ১। ৰাতুল চেতিয়া  
 অভিনয়ত : ১। শ্ৰীবিকাশ বৰুৱা  
 ২। " ৰাতুল চেতিয়া  
 ৩। " পলাশজ্যোতি ৰাজখনিকৰ

অভিনয়ত : ১। শ্ৰীপ্ৰহ্লাদ ৰাজখনিকৰ  
 ২। " তপন বৰগোহাঁই  
 ৩। " জয়ন্ত লাহন  
 ৪। " দিপক দত্ত  
 ৫। " পুতু গগৈ  
 ৬। " নৱ কুমাৰ ফুকন  
 ৭। শ্ৰীমতী মঞ্জু বৰুৱা ।  
 ৪। শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ ।  
 শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালক - শ্ৰীপ্ৰহ্লাদ ৰাজখনিকৰ  
 ( বৰ নামঘৰৰ ভেটি )  
 দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালক - শ্ৰীমতী চাহেদা বেগম  
 ( নবো )

দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ নাটক : "নবো"  
 তৃতীয় শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালক - শ্ৰীৰাতুল চেতিয়া  
 ( প্ৰত্যাহ্বানৰ অভিমুখে )

বচনা - শ্ৰীপ্ৰজ্ঞিপ দত্ত  
 শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা : শ্ৰীতপন বৰগোহাঁই  
 ( বৰ নামঘৰৰ ভেটি )

পৰিচালনা : চাহেদা বেগম  
 দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা : শ্ৰীৰাতুল চেতিয়া  
 ( প্ৰত্যাহ্বানৰ অভিমুখে )

অভিনয়ত : শ্ৰীমতী মমী বড়া  
 শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী : শ্ৰীমতী মঞ্জু বৰুৱা  
 ( বৰ নামঘৰৰ ভেটি )

২। শ্ৰীমণি গগৈ  
 ৩। " চাহেদা বেগম  
 ৪। " ৰিজু দত্ত  
 ৫। " জ্যোতি বৃঢ়াগোহাঁই  
 ৬। " অৰ্চনা কোঁৱৰ  
 ৭। " জুবি বৰঠাকুৰ ।  
 দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী : শ্ৰীমতী চাহেদা বেগম  
 ( নবো )

তৃতীয় শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী : শ্ৰীমতী তুলুমণি কোঁৱৰ  
 ( প্ৰত্যাহ্বানৰ অভিমুখে )

( জ )

## ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সংস্কৃত ক্ৰীড়া বিভাগ

জয় জয়তে নিতাইপুখুৰী হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোটিলৈকে আন্তৰিক  
 অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোক ১৯৯৫-৯৬ বৰ্ষৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে বিনা  
 প্ৰতিদ্বন্দিতাবে নিৰ্বাচিত হোৱাত যি সকলে সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তেখেত সকললৈও  
 প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা কেইদিনমান গিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ উল্লেখ-  
 -মালহেৰে অনুস্থিত হয়। মোৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ যিবোৰ খেল সেইবোৰ পৰিচালনা কৰাত  
 যথেষ্ট অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলোঁ যদিও বিভাগীয় উপদেষ্টাৰ মহোদয়ৰ সুনিৰ্মল পৰামৰ্শ আৰু  
 কেইজন মানৰ সহযোগত সকলোবোৰ প্ৰতিযোগিতা সুকলমে অনুস্থিত হৈ যায়।

মোৰ কাৰ্য্যকালত আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ এটি  
 ১৫ জনীয়া দল উলিওৱা হৈছিল আৰু কেইবাটিও বিভাগত পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

এইখিনিতো মই দুৰ্গ প্ৰকাশ কৰিছোঁ যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত স্থায়ীভাৱে এখন খেল  
 পথাৰ নাই। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে খেলা-ধুলাৰ ক্ষেত্ৰত বহুত অসুবিধাৰ সন্মুখীন  
 হব লগাত পৰিছে। সেয়ে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক এখন স্থায়ী খেল পথাৰ নিৰ্মাণত গুৰুত্ব  
 দিবলৈ অনুৰোধ জনাইছোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰতি এটি বিন্দু  
 অনুৰোধ তেওঁলোকে যাতে শিক্ষাৰ এটা অবিচ্ছেদ্য অংগ হিচাবে খেলা-ধুলাতো মনোনিৱেশ  
 কৰে। ভেতিয়াহে মহাবিদ্যালয়ৰ সুনাম অক্ষুণ্ণ থাকিব।

এইখিনিতো মোৰ কাৰ্য্য কালছোৱাত সকলো কামতে সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা মাননীয়  
 উপদেষ্টা শ্ৰীযুত ললিত ভামুলী চাবলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ লগতে ছাত্ৰ একতা  
 সভাৰ বিষয় ববীয়া সকললৈও মোৰ অভিনন্দন যাচিলোঁ। বিভিন্ন দিশত সহায় কৰা ধনীৰাম  
 চাংমাই, কুমুদ শৰ্মা, নবেন গগৈ, নবীন গগৈ, থানেশ্বৰ ভবালী, কুমুদ ভবালী, ৰাজেশ ভবালী,  
 ভূপেন বড়া আৰু খগেন গগৈলৈও মোৰ শ্ৰদ্ধা তথা শলাগৰ শব্দই আগবঢ়ালোঁ।

অনিল বড়া

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক

হে: চ: দে: গো: মহাবিদ্যালয়

( ঝ )

## ক্রীড়া বিভাগৰ ফলাফল

দৌৰ প্রতিযোগিতা:—

লম্বাৰ জেড.লিন:

লম্বাৰ— ১০০ মিটাৰ

- ১ম স্থান:— শ্ৰীঅক্ষয় দলে  
২য় " — " পদ্ম গগৈ  
৩য় " — " অনিল বড়া

- ১ম স্থান:— শ্ৰীধৰেন গগৈ  
২য় " — " পুলিন দিহিঙিয়া  
৩য় " — " বিবেচিত নহল

২০০ মিটাৰ

- ১ম স্থান:— শ্ৰীপ্ৰহ্লাদ চেতিয়া  
২য় " — " অনিল বড়া  
৩য় " — " অকন দলে

দৌৰ প্রতিযোগিতা— ছোৱালীৰ ১০০ মিটাৰ

- ১ম স্থান:— শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া  
২য় " — " মৃগী বড়া  
৩য় " — " মেনকা চেতিয়া

লম্বাৰ লং জাম্প:

- ১ম স্থান:— শ্ৰীপদ্ম গগৈ  
২য় " — " অনিল বড়া  
৩য় " — " প্ৰহ্লাদ চেতিয়া

ছোৱালীৰ ছুটপুট:

- ১ম স্থান:— শ্ৰীমতী শিখাৰাণী দেউৰী  
২য় " — " জ্যোতি চেতিয়া  
৩য় " — " মিনাক্ষী ভূঞা

লম্বাৰ চক্ৰপুট:

- ১ম স্থান:— শ্ৰীতীৰ্থ নাথ দেউৰী  
২য় " — " প্ৰহ্লাদ চেতিয়া  
৩য় " — " পুলিন দিহিঙিয়া

- ১ম স্থান:— শ্ৰীমতী মৃগী বড়া  
২য় " — " মিনাক্ষী ভূঞা  
৩য় " — " জ্যোতি চেতিয়া

লম্বাৰ ডিষ্টকাছ:

- ১ম স্থান:— " শ্ৰীতীৰ্থ নাথ দেউৰী  
২য় " — " বিবেচিত নহল  
৩য় " — " বিবেচিত নহল

ছোৱালীৰ জেড.লিন:

- ১ম স্থান:— শ্ৰীমতী শিখাৰাণী দেউৰী  
২য় " — " জ্যোতি চেতিয়া  
৩য় " — " বিবেচিত নহল  
শ্ৰেষ্ঠা খেলুৱৈ— শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া

বিঃ দ্ৰঃ— লম্বা-ছোৱালীৰ বাকী থকা খেলবোৰত প্রতিযোগীৰ সংখ্যা কম হোৱাৰ বাবে অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নগল।

## খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে ঐতিহ্যমণ্ডিত নিতাই পুখুৰী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিনা প্ৰতি-  
দ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ  
কেইদিনমানৰ পাছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়। মোৰ দায়িত্বত থকা খেল সমূহ  
অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। মোৰ দায়িত্বত থকা খেল সমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ যোৱাৰ লগে লগে  
যথেষ্ট অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো যদিও কেইজনমান বন্ধু তথা উপদেষ্টাৰ সহযোগত খেল  
সমূহ নিয়াবিকৈ অনুষ্ঠিত কৰিছিলো।

খেল-খেমালি আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে দেখা যায় যে প্রতিযোগীৰ অভাৱ। কিয়নো  
এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যালৈ চাই প্রতিযোগীৰ সংখ্যা নিচেই তাকৰ আৰু ই  
অতি দুখৰ বিষয়। খেলত পুৰস্কাৰ পোৱাতো কোনো ডাঙৰ কথা নহয় প্রতিযোগিতাত অংশ  
গ্ৰহণ কৰাটোহে ডাঙৰ কথা। সকলো প্রতিযোগীয়ে যাতে জিকিমেই এই মনোভাৱ লৈ যদি  
প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰে তেন্তে খেল সমূহ যথেষ্ট প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাপূৰ্ণ হব।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময় ধিনিতে প্ৰতি বছৰৰ দৰে এই বছৰো আন্তঃমহাবিদ্যালয় ফুটবল  
প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল ডুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ  
খেল পথাৰত। এই প্ৰতিযোগিতাত আমি এক বিজয়ী মনোভাৱ লৈ অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো।  
প্ৰথম খেলাত আমি ডিব্ৰুগড়ৰ পি, জি, কলেজক ২-০ গ'লত হৰুৱাইছিলো। দ্বিতীয়খন  
খেল ছেমিফাইনেলত নাহৰকটীয়া কলেজৰ হাতত দুৰ্ভাগ্যজনক ভাৱে ১-০ গ'লত পৰাজিত  
হৈছিলো।

যি কি নহওক আন্তঃকলেজ ফুটবল প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে যি কষ্ট কৰি ফুটবল খেলৰ  
দলটো গঠন কৰা হৈছিল তাক ভুক্তভোগীয়েহে জানে। মোৰ কাৰ্য্যকালত কি কৰিলো যি  
নকৰিলো সেইয়া বিচাৰ্য্য বিষয় আপোনালোকৰ।

মই এই ধিনিতে অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু উপদেষ্টা মণ্ডলীক কওঁ যে তেওঁলোকে খেলুৱৈ  
সকলক খেলৰ সা-সামগ্ৰী পাৰ্শ্ব্যমানে যোগান ধৰিব লাগে। এইটো কাৰো অবিদিত নহয় যে  
ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত নিতাই পুখুৰী কলেজৰ খেলা-খুলাত নাম আছে। অকল মহাবিদ্যালয়ৰ  
ক্ৰীড়া সপ্তাহতহে প্ৰতিযোগীয়ে বা আমি খেলৰ সামগ্ৰী সমূহ দেখিবলৈ পাওঁ। আন্তঃকলেজ

ফুটবল প্রতিযোগিতাত অংশ লোৱা আমাৰ ফুটবল খেলুৱৈ দলটিৰ প্ৰস্তুতিৰ বাবে বল ভাৰালৈ লৈও অনুশীলন কৰা হৈছিল। এইটো মই বৰ পৰিতাপৰ বিষয় বুলি ভাবো। আৰু এইটো কথা ঠিক যে প্ৰায় খেলুৱৈয়ে খেলৰ বস্তু সমূহ আত্মসাৎ কৰে। আমি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো নিয়ম-নীতি মানি চলাবলৈ সকলো বস্তুকে নিজৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰা। তেতিয়াহে আমি আমাৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পাৰিম।

মোৰ কাৰ্যকালত মোৰ খেল সমূহত বিভিন্ন ধৰণেৰে সহায় কৰা মাননীয় অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ডিব্ৰুগড় নৈওগ, শ্ৰীযুত নোমল কোঁৱৰ, শ্ৰীযুত বৈবকাণ্ঠ বৰা আৰু শ্ৰীযুত সঞ্জীৱ বৰগোহাঁইক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো।

এইখিনিতে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত আৰু বিভিন্ন দিশত সকলো সময়তে সহায় আগবঢ়োৱা বন্ধু সকল হ'ল শ্ৰীমেঘনাথ ভূমিজ, খগেন গগৈ, অনিল বৰা, কবুল চাংমাই, দ্বীপেন বুঢ়াগোঁহাই, দীপক বৰুৱা, শ্ৰীঅজিত বৰা লগতে কুকাইদেউ প্ৰবীন (নবীন গগৈ) আৰু অজিত হাজৰিকা।

সৱশেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।  
জয়তু হেমচন্দ্ৰ মহাবিদ্যালয়

শ্ৰীনিতুল প্ৰণে  
সম্পাদক  
খেল বিভাগ

## সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে হেম চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৯৫-৯৬ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত "সমাজসেৱা" বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে বিজয়ী হৈ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিয়া বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ তথা বন্ধু-বান্ধবলৈ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মোৰ হিয়াঁভৰা ওলগ জনালো। মোৰ এই কাৰ্যকালত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় সহযোগ আৰু দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি অধ্যাপক শ্ৰীযুত লুহিত শইকীয়াদেৱ আৰু মোৰ উপদেষ্টা মহোদয় শ্ৰীযুত শিৱবৰ্জেন শৰ্মা চাবলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সম্পাদকৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা কিছুদিনৰ পাছতেই "মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহ" আৰম্ভ হৈছিল। এই বছৰেকীয়া মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰা বাবে খেল পথাৰ পৰিস্কাৰ কৰা তোৰণ নিৰ্মাণ কৰা কাৰ্য্য "সমাজ সেৱা" বিভাগৰ দ্বাৰা কৰা হৈছিল "মহাবিদ্যালয়ত চিৰা-চৰিত্ত ভাৱে পালন কৰি অহা শ্ৰীশ্ৰীবাগদেবী বীণা পাণি পূজাৰ সকলো আয়োজন এই "সমাজ সেৱা" বিভাগৰ দ্বাৰা কৰা হৈছিল। এই মহাবিদ্যালয়লৈ অহা নবীন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আদৰণী জনাবলৈ নবাগত আদৰণী সভাৰ বাবে "সমাজ" সেৱা" বিভাগৰ সকলো কাম দুদিনৰ আগৰ পৰা কৰা হৈছিল।

"সমাজ সেৱা" বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে এই মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো কাম মই নিষ্ঠাবে কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো তথাপিও, এই ক্ষেত্ৰত কিমান দূৰ সফলতা লাভ কৰিছিলো সেইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য।

এইখিনিতে ১৯৯৫-৯৬ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ "সমাজ সেৱা" বিভাগীয় কাৰ্য্যত যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবীয়ে অশেষ কষ্ট কৰি মোক সকলো প্ৰকাৰে সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছিল তেওঁলোকলৈ আন্তৰিক মৰম ও ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে মোৰ কাৰ্য্য কালৰ সময়ত অজানিতে কৰা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিলো।

সৰ্বো শেষত মহাবিদ্যালয় খনি সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি আৰু উজ্জ্বল ভবিষ্যত কামনা কৰিলো আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা নৱ নিৰ্বাচিত সম্পাদক সম্পাদিকা সকললৈ মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰি "সমাজ সেৱা" বিভাগৰ সম্পাদকীয় চমু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণী মাৰিলো।

ইতি —

শ্ৰীদিপকবৰ্জেন বৰুৱা  
সমাজ সেৱাবিভাগৰ সম্পাদক  
হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়

# ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদনঃ

প্ৰতিবেদন পাতনি মেলাৰ আৰম্ভণীতে ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে অসম  
 ত্বৰ অস্তিত্ব বন্ধাৰ দাবীত বশবৰ্তী হৈ জীৱন দান দিয়া মহান বীৰ শ্বহীদ সকলৰ হকে  
 কাঞ্জলী নিবেদিলো আৰু লগতে হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰু তথা  
 ছাত্ৰী, বন্ধু বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলো। হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী  
 মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়বসীয়া হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ হকে সেৱা  
 কৰিলো যি সকল শিক্ষাগুৰুৰে অশেষ কষ্ট কৰি এই দায়িত্ব বহনত দিছা-পৰামৰ্শ  
 লগতে সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তেখেত সকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ব'লো।  
 ১৯৯৫-৯৬ চনৰ হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণী  
 কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ শপত গ্ৰহণৰ জৰিয়তে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিলো।  
 ইয়াৰ কিছুদিনৰ পিছতেই অৰ্থাৎ ৪/১২/৯৫ তাৰিখৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল হেমচন্দ্ৰ দেৱ-  
 গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ। এই বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ আন্তঃ বিভাগ  
 (ম, ডবা, বেডমিণ্টন আদিৰে আন্তঃ বিভাগৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ আৰম্ভ কৰা হয়।  
 এই প্ৰতিযোগিতা সমূহত প্ৰতিযোগী সকলৰ অংশ গ্ৰহণ আশানুৰূপ নাছিল। বৰ্তমান  
 ক্ৰীড়া জগতৰ এনে দ্ৰুত পৰিবৰ্তনৰ বিপৰীতে আমাৰ প্ৰতিযোগী সকলৰ এনে নিৰাশ-  
 ভৱিষ্যত উন্নতিৰ অনিশ্চয়তাই বহন কৰা দেখা যায়। এই প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ  
 তে কেৱল পুৰস্কাৰ অৰ্জন কৰাটোৱেই মূল নহয়। ই ব্যক্তিৰ শাৰীৰিক তথা মানসিক  
 সাধন কৰাৰ লগতে ভৱিষ্যতে সমাজৰ এজন হিচাপে নিজক প্ৰতিষ্ঠিত কৰাটো সহায়  
 উল্লেখযোগ্য যে খেলৰ সামগ্ৰী সমূহৰ অভাৱৰ লগতে অনুশীলনৰ অসুবিধাই প্ৰতিযোগী  
 প্ৰতিযোগিতাৰ পৰা বিবত ধকাত অবিহনা যোগাইছে। মোৰ শিক্ষাগুৰু সকললৈ এই  
 প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে বিশেষ অনুরোধ জনাওঁ যে, তেখেত সকলে যাতে এই বিভিন্ন ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতা  
 উপস্থিত থাকি প্ৰতিযোগী সকলক উৎসাহিত কৰাৰ লগতে সু-পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়।  
 মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হোৱা আজি ৩০ বছৰেই পাৰ হৈ গ'ল। কিন্তু ছাত্ৰী জিৰণী  
 নামত আজিৰ পৰ্য্যন্ত স্থায়ী কোঠা এটা হৈ নুঠিল। জিৰণী সময়ত ছাত্ৰী সকলৰ  
 আনন্দৰ ঠাইত মানসিক অশান্তিহে সৃষ্টি হয়। আশা কৰিছো কৰ্তৃপক্ষই এই অভাৱ  
 ছাত্ৰী সকলৰ সামান্য উপকাৰ কৰে যেন।

(৮)

বিগত বছৰটোত হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভালৈ নিৰ্বাচিত  
 হৈ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়াৰ লগতে যি সকল বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোৰ ওচৰে-পাজৰে  
 কি বিভিন্ন কামত আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰিলে সেই সকলোলৈকে পুনৰবাৰ ধন্যবাদ  
 প্ৰকাশ কৰিছো। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সু-পৰামৰ্শদাতা মাননীয় উপদেষ্টা মহোদয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ  
 শিক্ষাগুৰু সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছো। মোৰ কাৰ্য্য কালছোৱাত আপোনালোকক  
 নদৰে সন্তোষ দিব পাবিলো সেই সকলো বিলাক আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য বিষয়। তথাপিও  
 লা দোষ-ত্রুটি মার্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদন সামৰিব বিচাৰিছো।  
 শেষত নৱ-নিৰ্বাচিত ছাত্ৰ-একতা সভালৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনালো আৰু মোৰ  
 অনুষ্ঠান এই মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি  
 কৰিলো।

ধন্যবাদ

জয়তু হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়

শ্ৰীমতী শ্ৰীমতী গগৈ

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা

আন্তঃ খেল সমূহৰ ফলাফলঃ-

এজনীয়া (Single)

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা দত্ত

শ্ৰীমতী বশ্মি দেৱী

(Double)

শ্ৰীমতী অৰ্চনা কোঁৱৰ আৰু প্ৰণীতা দত্ত

বিউটি বৰগোহাঁই আৰু অনুৰূপা বৰগোহাঁই

এজনীয়া (Single)

শ্ৰীমতী অৰ্চনা কোঁৱৰ

শ্ৰীমতী জুবী বৰঠাকুৰ

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা দত্ত

শ্ৰীমতী কল্পনা দত্ত

শ্ৰীমতী প্ৰতিযোগী— শ্ৰীমতী প্ৰণীতা দত্ত।

(৭)

## তৰ্ক, সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ ফলাফল

- ১। খিতাতে লিখা কবিতা— প্রথম : শ্ৰীহুলাল বৰুৱা  
দ্বিতীয় : শ্ৰীদুৰ্লভ গগৈ  
তৃতীয় : শ্ৰীমতী মিনাক্ষী ভূঞা, শ্ৰীমতী সবিতা গগৈ
- ২। অসমীয়া কবিতা আৱৃতি— প্রথম : শ্ৰীকুমুদ হুৰবা  
দ্বিতীয় : শ্ৰীমতী শিখামণী দেউৰী  
তৃতীয় : শ্ৰীকুমুদ দত্ত
- ৩। ইংৰাজী কবিতা আৱৃতি— প্রথম : শ্ৰীবজ্জন গগৈ  
দ্বিতীয় : শ্ৰীবিনোদ সন্দিকৈ  
তৃতীয় : শ্ৰীকুমুদ হুৰবা
- ৪। আকস্মিক বক্তৃতা— প্রথম : শ্ৰীকুমুদ হুৰবা  
দ্বিতীয় : শ্ৰীতপন বৰগোঁহাই  
তৃতীয় : শ্ৰীপবিত্ৰ চেতীয়া
- ৫। তৰ্ক প্রতিযোগিতা— প্রথম : শ্ৰীকুমুদ হুৰবা, শ্ৰীশিৱানন্দ শৰ্মা  
দ্বিতীয় : শ্ৰীসোহিত সন্দিকৈ  
তৃতীয় : শ্ৰীতপন বৰগোঁহাই
- ৬। কুইজ প্রতিযোগিতা— প্রথম : শ্ৰীবজ্জন গগৈ, শ্ৰীবিনোদ সন্দিকৈ, শ্ৰীগোঁতম চেতীয়া  
দ্বিতীয় : শ্ৰীনিলাকৰ্ণ বৰুৱা, শ্ৰীহিমাঞ্জল দেউৰী  
শ্ৰীজয়ন্ত হাজৰিকা, শ্ৰীমতী গোঁতমী বৰুৱা
- ৭। স্ববচিত কবিতা— প্রথম : শ্ৰীদিবাকৰ গোঁহাই  
দ্বিতীয় : শ্ৰীবজ্জন গগৈ, শ্ৰীদুৰ্লভ গগৈ  
তৃতীয় : শ্ৰীদিপেন বৃঢ়াগোঁহাই, শ্ৰীপবিত্ৰ চেতীয়া
- ৮। স্ববচিত প্ৰবন্ধ— উদগনিমূলক : শ্ৰীদুৰ্লভ গগৈ, শ্ৰীমতী জিতুমনি বৰগোঁহাই  
শ্ৰীহুলাল বৰুৱা
- ৯। বচনা প্রতিযোগিতা— প্রথম : শ্ৰীমতী প্ৰজ্ঞাজোনাক দত্ত  
দ্বিতীয় : শ্ৰীদুৰ্লভ গগৈ  
তৃতীয় : শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ
- ১০। চুটি গল্প— প্রথম : শ্ৰীমতী জিতুমণী বৰগোঁহাই  
দ্বিতীয় : শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ  
তৃতীয় : শ্ৰীদুৰ্লভ গগৈ
- শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্রতিযোগী— শ্ৰীকুমুদ হুৰবা। ★

## English Section

## CONTENTS

ARTICLE	+	-	Page
● Habit of Reading	+	—Gitali Saikia	1
● Shakespeare's Sonnets	+	—Jiban Gogoi	3
● Tragic Conflict In Doctor Faustus	—	—Guna Prabha Gogoi	5
● The Literature Of The Anglo Norman Period	—	—Prahlad Dutta	7
● History of Indian Postal System	—	—Ranjan Borgohain	10
POEM			
● What's In a Name	—	—Sudhir Kumar Das	12
● Editors of the College Magazine			

## Habit of Reading

—GITALI SAIKIA

Lecturer, Deptt. of English

The students of today are the guardians of the country tomorrow. To be a responsible citizen of the country, they must be well-educated; they must have sound physical, mental and academic development. To attain all these a student must acquire more and more knowledge and wisdom. The present age is an age of explosion of all branches of knowledge. It accelerates the pace of the growth of human civilization. The student should be acquainted with these knowledge to make them fit for the modern world.

Francis Bacon says in his essay 'Of studies': "Reading maketh a full man." Needless to say, good books nourish the mind. A nation is bound to suffer from lack of nourishment if it is not a nation of readers. Today, we see this lack of nourishment everywhere in our country, for which the whole nation is going to die. Good books nourish the minds of the people and keep them fit for living not only in their own time but also through the ages. So, it is said that a nation with a good literature of sound values will never die.

Our students should cultivate the habit of reading good books for their intellectual growth. To adjust themselves with the modern world, cultivation of a

reading habit is the first and foremost need.

The present world is, no doubt, controlled by science and technology. So, cultivation of a scientific spirit to know and understand the nature of things around us is a must for the student. At the same time, we should not ignore the good old moral and spiritual values which for long sustained the fabric of social life. But, unfortunately, those values have been suffering a set back in the wake of growing materialism of industrial civilization. Students must learn to uphold the basic human values. So, they should read books preaching moral lessons, mostly the stories from holy scriptures of all religions, lives of great men, tales from the animal world. Historical book should also be read for it points out our mistakes. The guardians should help them to develop an interest in every branch of learning. We may again cite Bacon: "Histories make men wise; poets witty; the mathematics subtle; natural philosophy deep; moral grave; logic and rhetoric able to contend." The guardians should help their children in choosing books suitable to their individual temperament and aptitude.

The reading habit would put a student in a position to cultivate the virtues and

habits a proper culture of which will help him to develop his personality. Students must search for what Matthew Arnold says as 'sweetness and light.' Selection is to be made of those books in a study of which "augment the excellence of our nature and render an intelligent being yet more intelligent."

Students must read more and more books, and preserve them. Without knowing the past well, it is not possible to know the present and think about the future.

For a student, a good book is the best company, for "A book is a garden, an orchard, a storehouse, a party, a company by the way, a counsellor, a multitude of counsellors."

To put in a nutshell, we must overcome all the impediments to achieve the goal of our life. So, only the habit of reading good books can make the student fit to adjust with the environment. The 21st century is knocking at the door and it is time for a student to prepare himself for the new era.

### QUOTATIONS

● "Literature is a kind of intellectual light which like the light of the sun, may sometimes enable us to see what we do not like."

Dr. Samuel Johnson

● "Literature must voice the past, reflect the present and mould the future."

Dr. S. Ralhakrishnan

## SHAKESPEARE'S SONNETS

JIBAN GOGOI

T. D. C. 1st Year (English Major)

The origin of sonnet has been a matter of controversy. Sicily and provence of Italy have been suggested as two possible sources. This form of poetry began in Italy in the latter half of the 13th century. It is particularly associated with the name of great Italian poet Petrarch, (1304-74) though the form had been used before him by no less a genius than Dante (1265-1321). It was originally a short poem, recited to the accompaniment of music. The word 'sonnet' is derived from the Italian word 'sonetto' meaning a little sound or strain. From the brilliant use by Petrarch, the Italian sonnet is often known as the petrarchan but is also called classical.

The theme of conventional Petrarchan sonnet is generally 'love'—its passion and pain, longing and frustration. Love is idealised and the lady love extolled. The poet elevates and glorifies the passion of love and draws, with a chivalrous admiration and a sentimental note, all his ladylove's qualities, all her graces and charms of course, he also dwells on the pangs of disappointment and despair of a rejected lover.

The sonnet was introduced into England in the first half of the 16th century by Sir Thomas Wyatt (1503-1542) and Henry Howard, Earl of Surrey (1517-47)

two English politicians, also after their return from a diplomatic mission in Italy wrote verses in this form for pleasure. In their hands, however, the form underwent a change, and Surrey, in particular, adopted a rhyme scheme, widely different from that of his Italian model. He wrote his sonnets in three quatrains, in alternate rhyme followed by a concluding couplet: a b a b c d c d e f e f g g — a form so splendidly used by Shakespeare later that it is now called after him, not after Surrey, its real originator.

Shakespeare's sonnet sequence of 154 sonnets was written over a period of time and finally published in 1609, dedicated to an unidentified and controversial 'W. H.'. Most critics, however, agree that Shakespeare's sonnets consists of two groups of poems, a long series addressed to the Fair youth (1-126) followed by a shorter series concerned with the Dark Lady (sonnets 127-154). This traditional division of the sonnets into two groups is a superficial method of indicating some obvious differences between the bulk of them and the last 28 sonnets. For example, only in sonnets 1-126 does one find the great abstractions of Time, Nature, Fortune, discussions of the poet's Muse and claims that his poetry can confer immortality: and there is nothing to indicate that a woman is addressed any



where in sonnets from 1- to 126, or a man in sonnets from 127 to 154. The two groups of sonnets taken together constitute Shakespeare's early expression of his perceptions of friendship, of love and lust, of honour, of growth through experience, of sin and expiation, of mutability, platitude, and the knowledge of good and evil. Though there is much that is traditional and conventional in them, they are also a record of the poet's genuine experiences of what was happening to his soul during the period of his love and friendship of treachery and intrigue, of passions overcome and serenity regained.

Through a major part of the sonnet sequence the theme of friendship is dominant. In the Elizabethan sonnet love and courtship was treated as dominant theme and friendship was always treated as a subsidiary theme. Shakespeare went against the dominant Renaissance tradition and awarded the place of prime importance to the theme of friendship. But personal experience is not enough to account for the choice of friendship as the major theme of a sonnet sequence. The Age had a dual vision: it saw in nature the evidence both of order and harmony and of conflict, decay and transformation. Love was seen both as an example of pre-ordained cosmic harmony, of the biological urge to increase and also as an struggle of the male and female principles for supremacy.

The sonnets of the second series which are addressed to the "Dark Lady" are all satiric in tone. Satire charged

with personal emotion, so it seems, brings together obscenity and earnestness, savage invective and cynical humour. Tradition required that a sonnet sequence should open with a panegyric to the lady's beauty. Shakespeare goes counter to tradition in this respect too. In the description of his mistress Shakespeare couples each item in the catalogue of her charms with a negative:

"My mistress eyes are nothing like the sun,  
Coral is far more red than her lips red;  
If snow be white, why then her breasts are dun,  
If hairs be wires, black wires grow on her head"

This refreshing naturalness has deeper and sinister meaning and the satire against artificiality is double edged.

Artificiality and conventionality are the keynotes of Elizabethan sonnet and Shakespeare's protestations of veracity are not always distinguishable from the like assurances of the Elizabethan sonnetters. Ideas like the poem is a picture, that the poet is a mirror, that the poem can confer immortality, that the beloved is nonparalled a veritable goddess, that she is cruel, heartless and unapproachable were the common stocks in trade of the Age, and they are all shared by Shakespeare, there can be no doubt that much that is artificial and conventional mingles with much else that is real and sincere in the sonnets of Shakespeare.

## TRAGIC CONFLICT IN DOCTOR FAUSTUS

Miss GUNA PRABHA GOGOI  
T. D. C. 1st year (English Major)

Conflict is a psychological state of mind, which also formed an integral part of tragic drama in the Elizabethan age. The conflict was presented in the form of a struggle within the mind of the tragic hero who was troubled by various emotions. Marlowe was one of the exponents of tragic drama, when the spiritual struggle within the soul of the individual assumed immense proportion.

In Doctor Faustus, the scene of this conflict is set not upon physical earth, but in the limitless region of the mind and the battle is fought upon the question of man's ultimate fate. In the Act I itself, we see Faustus dismissing the traditional subject of study in favour of black magic. We recognize the presumptuous nature of his ambition; Faustus's conscience is also uneasy as he aspires to be something more than a man. Faustus also has the intelligence to perceive the danger to his soul and as he waits for Mephistophilis in his study, the struggle between the good and the evil begin within his mind. "Now go not backward; no Faustus, heresdute why waverest thou?"

O, something sounds in mine ears,  
Abjure this magic, turn to God again!"

This conflict is made external in the words of the Good and the Bad Angels one of them tempts him with dream of

power and glory while the other tricks to stop him from proceeding further into evil. But Faustus silences the voice of conscience with the contemplation of world of profit and delight.

"O, what a world of profit and delight of power, of honour, of omnipotence, is promised to the studious artizan!"

But this momentary triumph of evil over good brings in despair in the heart of Faustus when he sees the words "Humofuge" written on his arm. It confronts in full strange and he is stricken with terror.

"Humofuge: whither should I fly?  
It unto God, he will throw me down  
to hell my senses are deceived; here's  
nothing write as the Good Angel  
infuses a ray of hope in his mind.  
For the first time he calls upon Christ—  
"Ah Christ, my Saviour,  
Seek to save distressed Faustus soul!"

The show of the seven deadly sins offer him same diversion for a short period of time, but in the innermost recess of his soul he is tormented with the thought of eternal damnation. He does not wish to stay in hell for ever if it gratifies him with delightful pleasure.

"O, might I see hell, and return again  
How happy were I then!"

The conflict in his soul reaches its climax at the end of 24 years. The good console of the old man has an immediate effect upon Faustus but since he backs faith in God's mercy, these words merely drive him towards more despair —

“Damn'd art thou, Faustus, dam'd, despair and die !”

But he submits once more to the temptation offered by *Mephistophilis*; he succumbs to the sweet embrace of Helen of Troy. Now, Faustus's soul is beyond the hope of redemption. The conflict within his mind gradually lessens as the hour of dooms comes near. Now, he becomes a pitiful figure.

The tragic downfall of Faustus concludes the spiritual struggle of good and evil *Dr Faustus*, is the first and foremost expression of psychological tragedy. The tragedy of human soul is intensified by the anguish of a mind at war with itself. The offer of alternatives begins mental conflict in the hero. The audience is thus aroused to an awed and pitiful recognition of the perils of human existence. The romantic agony of the hero oscillates across and abyss between extremities of hope and despair and the tragedy of *Dr Faustus* to the realms of poetic sublimity. ●

## QUOTATIONS

● “A poet has two heads as a drum has, one for making, the other for repeating.

*Ben Jonson*

● “There is a pleasure in poetic pains which only poets know.”

*William Cowper*

● “Critics in general are venomous serpent that delight in hissing.”

*W. B. Daniel*

## The Literature Of The Anglo Norman Period

—PRAHLAD DUTTA  
T. D. C. 1st Year, (Eng. Major)

Literature reflects the age. The various social, economic and political conditions as well as the whole spirit of the age are reflected in the literature. Every age is radically to much different from the other in its style, taste, ways of living, ideals, and socio-economical aspects. Therefore literature of an age, as the representative of it must be different from that of another. Thus we, in English literature, have literatures of different ages, such as, “The Anglo Saxon Literature,” “The Anglo Norman Literature”, “Elizabethan Literature” and so forth.

The very first period in the history of English Literature is “The Anglo Saxon Period” or “Old English Period.” The duration of this period is from 450 A. D. to 1050 A. D. Though this period doesn't produce so much literary out-puts of great importance, comparing to the other ages, for example the “Elizabethan Age,” yet it has some literary works to be remembered as good literature. This period ends in 1050. The age ends to prepare the ground for its succeeding period, namely “The Anglo Norman Period” or “Middle English Period.”

“The Middle English Period” begins after the “Old English Period.” It is an age from 1066 A. D. to 1350 A. D.

The word ‘Norman’ is the softened form of the word Northman. At first the Normans dwelt in Scandinavia. The Normans once conquered France and settled there. They accepted the French language and civilization and made a great contribution to these.

In 1066 England was attacked by the Normans when it was ruled by the Germanic tribes respectively Anglo, saxon and Jute. At that time the king of England was Harold. He was defeated by the Duke of France, William by name. As a result of this conquest the Normans started to govern England. The reign of the Normans brought about many changes in English civilization, culture, art and language. Amongst these three notable changes are :

i) The English made acquaintance with the Roman civilization and Literature.

ii) The Normans helped in the growth of nationalism.

iii) Before the arrival of the Normans in England, its civilization was dominated by the Saxon language. But after the incident there began a process of assimilation between Saxon and French language. As a result of this process there produced a mixed and superior language “Modern English” language. Simultaneously there was a development of art and

culture in England, in the close contact of the Normans.

In this period all the writers save a few, used to write in French and English. The others wrote in Latin.

Geoffrey Monmouth is a distinguished literary figure of this period. In 1154 he published a book called "History Regum-Britaniae" (The Royal History of England). Though it is named as history, we cannot find a reasonable point to support this view. As the events which are described in a history must have a real and recorded fact. But in the book of Geoffrey there are few historical events and most of the data of the book are legends circulated among the English people since long. Hence we can conclude that the book is a mixed form of history and legends; it is a pseudo-history.

Besides Geoffrey there are many French and English scholars who helped in the development process of English literature.

There are some significant literary deeds during the Anglo-Norman period. Some of them are "Layamon's Brut" "The Pearl" "Cleanness," and "Patience." The "Layamon's Brut" was published in 1200 A. D. This book was written in rime verse. This book is also a history. Latter poems were published about 1300 A. D.

The Normans brought along with them a remarkable wealth, that is the "Metrical Romances." The main theme of the romances are love, chivalry and religious beliefs. These genre can broadly be divided in to four section regarding

their stories :

- a) The tales of Rome : Concerning with the heroic deeds of Alexander and the siege of Troy.
- b) The tales of France : dealing with the exploits of Charlemagne, the Emperor of France.
- c) The matters of Britain. These deal with the exploits of Arthur and his knight of the Round Table. Comparatively these romances of Britain are most interesting.
- d) The matter of England. This includes the tales of popular English heroes, like Bevis of Hampton, Guy of Warwick, Horn Child and Robin Hood.

Originally these romances are consisted of lines of definite length. But in England the lines of the verse is of uneven lines accompanied by accent and alliteration. Some example of "Metrical Romances" of "Anglo Norman Period" are, "Geste of Robin Hood" "Sir Gawain and the Green Knight" etc. These are stories of adventure told in poetry.

Ballads and lyrics are two interesting creation during this period. Except Metrical Romances ballads are the most significant of all the literary works. These ballads expressed the various means of living of the English people. Such a distinguished ballad is "Merrie Green Word Men."

The lyrics deal with tears and smiles of common people. Of these lyrics, some are "Love Ron" or "Love Letter" (1250), "Spring Time" (1300) and "Alysocen."

The metrical romances which the Normans brought with them into England expressed the romantic spirit of the time. Besides love chivalry and religion were

the other literary ideals which find expression in the metrical romances. The romances are the epitome of the Middle English life, especially the life of the English castles and the court. The descriptions of nature and wild scenery show that people in those days had a love

for the beauties of Nature. To sum up the Norman conquest of England metamorphosised the whole gamut of language, literature and culture, thereby created a new civilization, a blend of Roman intellectualism and English spirit of assimilation.

"But I say to you that whoever looks at a woman to lust for her has already committed adultery with her in his heart"

—The New Testament

"But I say to you, love your enemies, bless those who curse you; do good to those who hate you and pray for those who spitefully use you and persecute you."

— The New Testament

## History of Indian Postal System

—RANJAN BORGHAIN  
T, D. C. 2nd Year

The first postal system in India for official purpose was introduced in 1757 by Lord Robert Clive of during the Battle of Plassey which became, One of the most striking figures in Indian history.

In 1837 the postal service was thrown open to the public for the first time. The first postage stamp was issued in Karachi in 1852 though it was acceptable only in the province of Sind (now in Pakistan).

On October 1, 1854 the postal system in the form in which we know it today came into existence Lord Dalhousie, the Governor General, introduced a regularly organised postal service, with a uniform charge. At that time there were some 700 post offices with a staff of 24500 to run the service and keep going 33,000 miles of runner's lines. The postal service covered almost the whole of India following the extension of the East India Company rule.

During the last 134 years the postal system grew with the nation. The postal Department came to be headed by a Postmaster General. Sri Rai Bahadur shaligram was the first Indian postmaster General. Almost all the post offices in the country big and small were confined to cities and principal towns. They handled some twelve millions postal articles a year.

In 1854, the year in which the modern postal system came up, the Department

also issued a postage stamp on all India basis. Lord Dalhousie also introduced the electric telegraph by which messages may be sent in a few hours from one end to the other. An experimental Government telegraph line from Calcutta to Diamond Harbour was laid by Dr. William B. O. Shagnery. The first working telegraph line was put up in 1853. It extended from Calcutta to Agra (western Uttar Pradesh) The first telegraph message was sent over the circuit on March 24, 1854.

In 1877 the postal Department started cash delivery system, known in India, value payable post. In the same year the insurance of postal parcels at 50% of the value was introduced. Inland and foreign post cards were issued in 1879. The money order system was introduced in 1880. The post office savings Bank was started in 1882. Today it is the nation's largest Saving Bank with a network of about 1,44,000 post offices and an aggregate investment of over Rs. 13,524 crore providing service throughout the country.

The postal life insurance came in 1884. The certificate of posting was introduced in 1897-98.

The Railway mails service was started in 1907 and the air Mail service in 1911.

On April 26, 1929 the United Kingdom India Air Mail service was inaugurated. Six Months later, the Indian state Air Mail service started operating between Delhi and Karachi.

In 1935 the Indian postal order was introduced to cater to the interests of persons who normally remit small amounts.

During the second world war the administration of Army postal units came to a crisis. So a postal section was created in the quarter—Master generals Branch in the Army Headquarters in March 1941. A year later this section was expanded into a Directorate with Lt. Col. G. N. Naidu as its first Director.

Today there are two boards each dealing with postal and telecommunication services following the bifurcation of post and Telegraphs Department into two separate Departments viz, the Department of Post and Department of Telecommunications with effect from January 1985.

At the time of Independence on 15th August, 1947, there were 22, 116 post offices of various types in the country. Today the number of post offices is more than 1,44,000 employing nearly 6,00,000 persons. On an average each post office serves 4,736 persons and covers an area of 21.86 sq km. Besides 70,211 villages are being served through mobile counter service facilities. Over 99% of the villages had been provided daily Mail delivery service by 31st March 1984. The mail is carried by rail, air, road, runners, boats, camels, horses and cycles.

The first cycle post office was opened in Shargaon, near Ratnagiri (Maharashtra) in 1974. There are now more than 500 cycle post offices working in various parts in the country.

The first floating post office was launched on 29th June, 1976 at 'Kuttanadu' in Kerala.

One hundred thirty four years ago only 28,000 postal articles were handled by the postal department. At present it delivers 2 crore letters, 4 lakh telegraphs, 2 lakh parcels per year. It provides deliveries to over 4.03 crore addresses on each working day. The postal articles are collected from more than 5 lakh letter boxes, post offices and large postal users. They are handled along more than 3 lakh km. of mail routes.

A numerical postal address code known as the postal Index Number (PIN) was introduced by the postal Department on 15 August 1972. Under this scheme zone numbers called pin codes are used to speed up the mail and give better service to the public.

A scheme called Quick Mail service (QMS) was introduced in 1975. This service now covers all state capitals and important commercial towns.

Speed post service was inaugurated on 1st April, 1985. It offers fast, secure, reliable and guaranteed delivery of articles within 24 hours.

India has direct postal communications with almost all countries in the world. Foreign mail from India is carried by aeroplane and ships.

Life, in modern age, cannot be imagined without the postal service. In a world which is shrinking fast, and distances are becoming shorter, the day is not far off when unimaginable, revolutionary ideas would make postal service even faster. But now for the postal department sky is the limit. ●

(Collected from various reliable sources.)

# WHAT'S IN A NAME

SUDHIR KUMAR DAS  
Lecturer in English

In today's Hastinapur they live;  
Eking an ordinary life that form the multitude.  
One called Bhisma,  
Eloped with a girl at an age tender,  
Posing as her young lover,  
Only to be caught and thrashed  
By a motley crowd.

And another called Bhim,  
Feeble in health,  
And malnutrition he suffered from.  
A lady called Draupadi,  
Works as a nude model and enjoys her liberty.  
And Yudhistir was caught for cheating.  
While making some underhand dealing,  
Arjun, the angry youngman, turned a terrorist,  
Shot at a man and missed and was caught.  
There lives in the street-corner  
Karna, the miser,

There is an endless list,  
When Shantipur is the noisiest.  
What is there in a name,  
When Sunaina is blind  
And Gajagamani is lame?  
Call ros in any other name;  
Call Bombay as Mumbai;  
Madras as Chennai;  
They will remain the same. ●

## EDITORS OF THE COLLEGE MAGAZINE

<u>NAME</u>	<u>ISSUE AND YEAR</u>
1. Mr. Nityananda Dihingia } 2. Mr. Sadananda Gogoi }	1st, 1974-75
3. Mr. Uma Dihingia } 4. Mr. Promud Konwar } 5. Miss Runu Bora }	2nd and 3rd, 1975-77
6. Mr. Mohendra Nath Sarmah } 7. Mr. Khagendra Konwar }	4th, 1977-78
8. Mr. Jadu Kt. Dutta	5th, 1982-83
9. Mr. Sailendra Dihingia	6th, 1985-86
10. Miss Madhusmita Dihingia Borua	7th, 1987-88
11. Mr. Ritu Hazarika	8th, 1991-92
12. Mr. Tapan Bor Gohain	9th, 1993-94
13. Mr. Nabin Gogoi	10th, 1994-95
14. Mr. Dijumoni Bhuyan	11th, 1995-96